

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO FBiH
INSTITUTE FOR PUBLIC HEALTH FB&H

Analiza smrtnosti stanovništva u Federaciji Bosne i Hercegovine

Sarajevo / Mostar, 2025.

Siniša Skočibušić
Šeila Cilović Lagarija

ANALIZA SMRTNOSTI STANOVNIŠTVA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

Izdavač:

Zavod za javno zdravstvo
Federacije Bosne i Hercegovine

Organizacijska jedinica u Mostaru

📍 Vukovarska 46

☎ +387 36 382 101

✉ kabinet.mo@zzjzfbih.ba

Organizacijska jedinica u Sarajevu

📍 Maršala Tita 9

☎ +387 33 564 601

✉ kabinet.sa@zzjzfbih.ba

Direktor Zavoda:

Doc. dr. sc. prim. Siniša Skočibušić, dr. med.

Glavni urednik:

Doc. dr. sc. prim. Siniša Skočibušić, dr. med.

Dr. sc. Šeila Cilović Lagarija, dr. stom.

Uređivački kolegij

Prof. dr. sc. prim. Aida Ramić-Čatak, dr. med.

Senada Tahirović, dr. stom.

Amna Isaković

Neira Čengić

Sanela Tukulija

Mirsada Hadžović

Specijalizanti socijalne medicine i org. zdravstva:

Benjamin Halilbašić, dr. dent. med.

Amra Daguda, dr. dent. med.

Lektura:

Maja Kojović

Tiraž:

50 komada

Siniša Skočibušić
Šeila Cilović Lagarija

**ANALIZA SMRTNOSTI
STANOVNIŠTVA U FEDERACIJI
BOSNE I HERCEGOVINE**

Sarajevo / Mostar, 2025.

ISBN 978-9958-866-24-1

CIP zapis dostupan u COBISS sistemu Nacionalne i
univerzitetske biblioteke BiH pod ID brojem 62803462

Sadržaj

Predgovor.....	6
Uvod.....	8
POSTOJEĆI PROTOK INFORMACIJA O SMRTNOSTI I UZROCIMA SMRTI U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE.....	9
Smrtnost stanovništva u FBiH u 2023. godini, s osvrtom na prethodni period.....	10
I. OBOLJENJA CIRKULATORNOG SISTEMA (I00-I99).....	24
II. MALIGNNE NEOPLAZME (C00-C97).....	30
▪ Vodeće maligne neoplazme kod osoba muškog spola.....	33
▪ Vodeće maligne neoplazme kod osoba ženskog spola.....	33
1. Maligne neoplazme bronha i pluća (C34).....	34
2. Kolorektalne maligne neoplazme (C18-C20).....	35
3. Maligne neoplazme dojke (C50).....	38
4. Maligna neoplazma želuca (C16).....	39
5. Maligna neoplazma pankreasa (C25).....	41
6. Maligne neoplazme prostate (C61).....	42
III. ŠIFRA ZA POSEBNU NAMJENU.....	44
COVID-19, identifikovan virus (U07.1).....	45
IV. OBOLJENJA RESPIRATORNOG SISTEMA (J00-J99).....	46
V. ENDOKRINA I METABOLIČKA OBOLJENJA (E00-E90).....	49
SMRTNOST STANOVNIŠTVA FBiH U 2023. GODINI, ANALIZA PO POPULACIONIM GRUPAMA.....	54
SMRTNOST STANOVNIŠTVA FBiH U 2023. GODINI S OSVRTOM NA PRETHODNI PERIOD, ANALIZA PO KANTONIMA I OPŠTINAMA.....	62
Unsko-sanski kanton.....	63
Posavski kanton.....	65
Tuzlanski kanton.....	67
Zeničko-dobojski kanton.....	69
Bosansko-podrinjski kanton.....	71
Srednjobosanski kanton.....	73
Hercegovačko-neretvanski kanton.....	75
Zapadnohercegovački kanton.....	77
Kanton Sarajevo.....	79
Kanton 10.....	81
ZAKLJUČAK.....	85
Literatura.....	87

Predgovor

Izuzetna mi je čast predstaviti ovu sveobuhvatnu Analizu smrtnosti stanovništva u Federaciji Bosne i Hercegovine za period 2013.–2023. godine. Kao ravnatelj Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH, želim naglasiti značaj ovog dokumenta za razumijevanje zdravstvenog stanja našeg stanovništva i kreiranje učinkovitih zdravstvenih politika.

Uloga statistike smrtnosti, kako to ističe Svjetska zdravstvena organizacija, ključna je za procjenu zdravstvenih trendova, identifikaciju prioriternih oblasti intervencija i evaluaciju postojećih javnozdravstvenih programa. Podaci sadržani u ovoj analizi nude neprocjenjiv uvid u strukturu smrtnosti, regionalne razlike i ključne uzroke smrti u našem društvu.

Posebna pažnja posvećena je kvaliteti podataka, što je rezultat kontinuiranih edukacija i usavršavanja naših stručnjaka, kao i usklađivanja s međunarodnim standardima. Ovo izdanje pruža detaljne informacije o vodećim uzrocima smrtnosti, uključujući maligne bolesti, što su glavni izazovi javnog zdravstva u našem društvu.

Pandemija COVID-19 dodatno je istaknula značaj preciznog praćenja smrtnosti, a ovo izvješće uključuje i detaljne analize utjecaja pandemije na mortalitet u Federaciji BiH. Također, izvještaj naglašava potrebe za daljnjim ulaganjima u prevenciju, ranu dijagnostiku i zdravstvenu edukaciju.

Cilj ove publikacije je ne samo informirati zdravstvene profesionalce i donosiocje odluka, već i potaknuti širu javnu raspravu o ključnim pitanjima zdravstvenog sistema. Analiza smrtnosti omogućava nam da procijenimo uspješnost prethodnih inicijativa i identificiramo oblasti u kojima je potrebna daljnja intervencija.

Zahvaljujem svim autorima, kolegama i svim suradnicima na terenu koji prikupljaju podatke u svojim zdravstvenim ustanovama, a koji su svojim radom doprinijeli nastanku ovog značajnog dokumenta. Njihov trud i posvećenost osigurali su da imamo relevantne podatke koji će poslužiti kao temelj za unaprjeđenje javnog zdravstva u Federaciji BiH.

Nadam se da će ovaj dokument biti vrijedan izvor informacija i inspiracija za sve koji rade na poboljšanju zdravlja našeg stanovništva. Zajedničkim radom možemo postići bolje zdravlje za sve naše građane.

S poštovanjem!

Doc. dr. sc. prim. Siniša Skočibušić, dr. med.

Federacija Bosne i Hercegovine- osnovni podaci

Procjena broja stanovnika u 2023. godini - stanje na 30.6.2023: **2.150.054**

Muškarci: 1.055.271; Žene: 1.094.783

Površina: **26.110 km²**

Prirodni priraštaj u 2023. godini: **- 1,9**

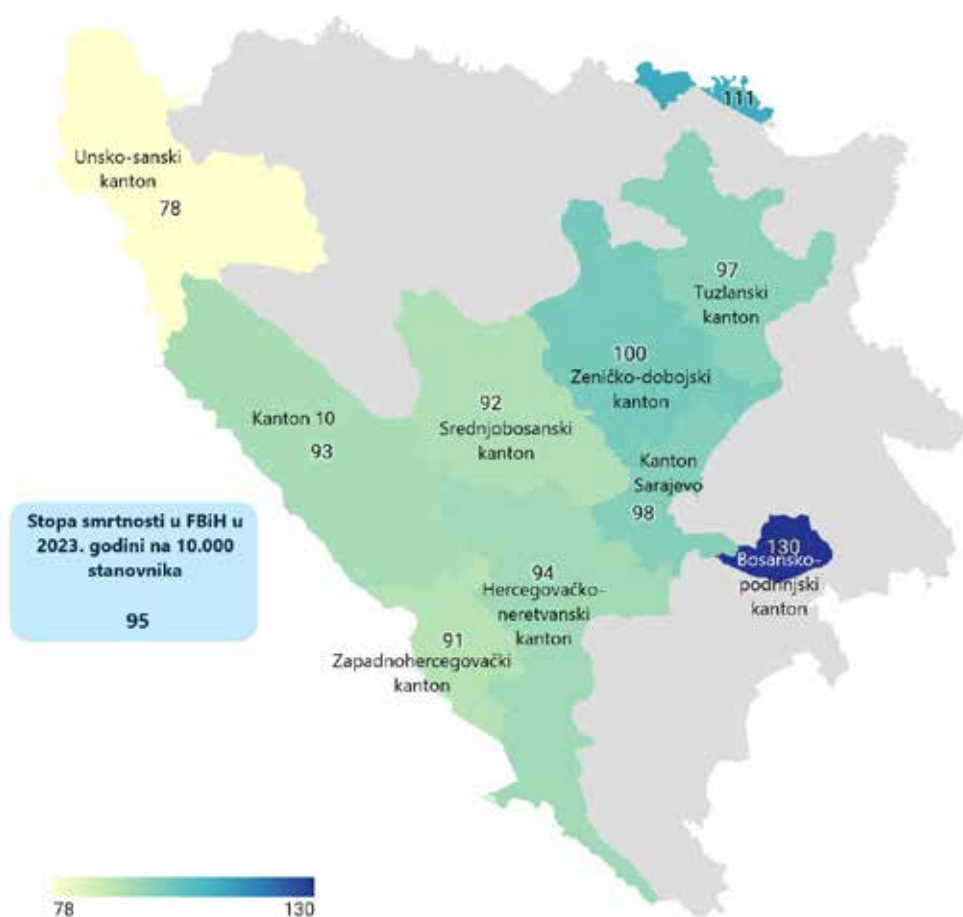
Udio starosnih grupa u ukupnom stanovništvu u 2023. godini:

0-14: 13,6%

15-64: 68,6%

65+: 17,8%.

Smrtnost stanovništva u Federaciji BiH u 2023. godini, prikaz po kantonima, stopa na 10.000 stanovnika

Uvod

Statistika mortaliteta predstavlja obavezno statističko istraživanje s jasno definisanim administrativnim setom obrazaca, institucionalnim obavezama, dinamikom i protokom podataka.

U analizi mortaliteta/smrtnosti stanovništva Federacije Bosne i Hercegovine (FBiH) korišteni su podaci preuzeti od Federalnog zavoda za statistiku. Prema Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji, mortalitetna statistika je jedan od najpouzdanijih izvora zdravstvenih podataka. Mortalitetni pokazatelji su ključni za ocjenu zdravstvenog stanja stanovništva, kreiranje zdravstvenih politika, evaluaciju zdravstvenih programa te za regionalno i međunarodno poređenje.

S obzirom na to da svaka smrt treba biti registrovana i određen osnovni uzrok smrtnosti po smjernicama Svjetske zdravstvene organizacije, mortalitetna statistika predstavlja pouzdaniji izvor podataka od statistike morbiditeta (obolijevanja) stanovništva. Korištenje medicinske dokumentacije umrlog lica, odnosno upoznavanje s tokom bolesti koja je prethodila smrti, od velikog je značaja za pravilno registrovanje osnovnog uzroka smrtnosti. Zavod za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine (ZZJZFBiH) provodi aktivnosti na unaprjeđenju kvaliteta podataka statistike mortaliteta kroz kontinuirane edukacije ljekara mrtvozornika, u skladu s jasno definisanim programom edukacije i smjernicama Svjetske zdravstvene organizacije. Zakonski je regulisano da se za svako umrlo lice izdaje potvrda o smrti s navedenim osnovnim uzrokom smrti Zakon o zdravstvenoj zaštiti (Službene novine FBiH, broj 46/12) i Pravilnik o utvrđivanju vremena i uzroka smrti (Službene novine FBiH, broj 79/13).

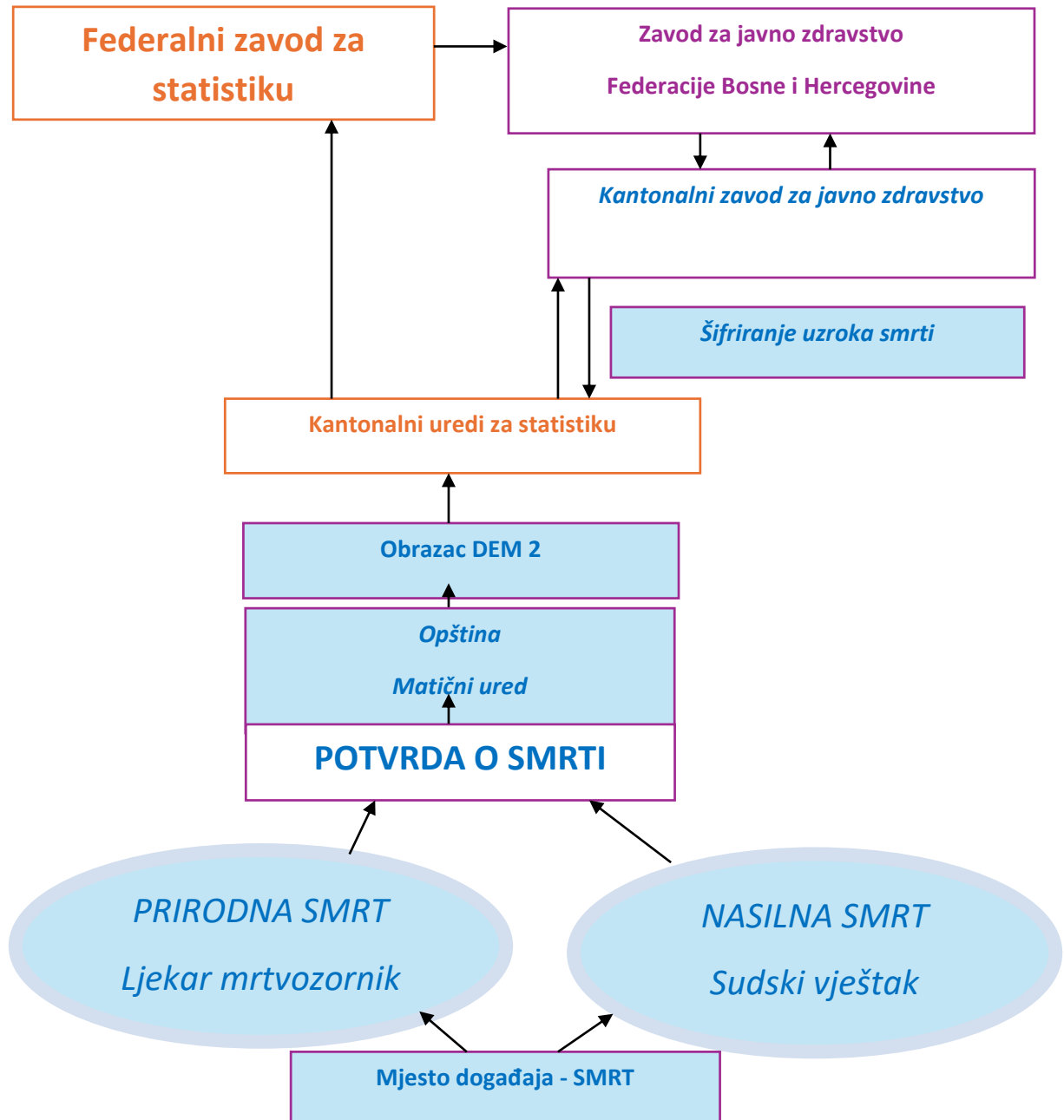
Upotreba mortalitetnih podataka je višestruka:

- ocjena strukture smrtnosti stanovništva i utvrđivanje njenih promjena tokom vremena;
- utvrđivanje regionalnih razlika u stopama smrtnosti i istraživanje uzroka tih razlika;
- praćenje trendova u javnozdravstvenim problemima kao što su smrtnost dojenčadi i majki, zarazne bolesti, nesreće i samoubistva;
- prepoznavanje zdravstvenih rizika povezanih s faktorima okoline, radne sredine i načinom života;
- utvrđivanje prioriteta u zdravstvenim istraživanjima, zdravstvenoj zaštiti i raspodjeli resursa;
- planiranje kadrovskih resursa, zdravstvenih usluga i ustanova;
- planiranje programa prevencije i probira ('skrininga' bolesti) te ocjena rezultata tih programa;
- razvoj programa unaprjeđenja zdravlja i procjena njihovih rezultata.

Od kvaliteta podataka o smrti stanovništva zavisi kvalitet indikatora (pokazatelja) koji se izvodi.

U ovom dokumentu prikazana je analiza mortaliteta/smrtnosti stanovništva u Federaciji BiH u periodu 2013. - 2023. godine, s posebnim osvrtom na vodeće uzroke smrtnosti stanovništva te specifične stope smrtnosti kao što je maternalna smrtnost, dojenačka smrtnost i smrtnost djece do pet godina starosti, kao najosjetljivijeg segmenta stanovništva.

POSTOJEĆI PROTOK INFORMACIJA O SMRTNOSTI I UZROCIMA SMRTI U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

Shema 1. Protok informacija

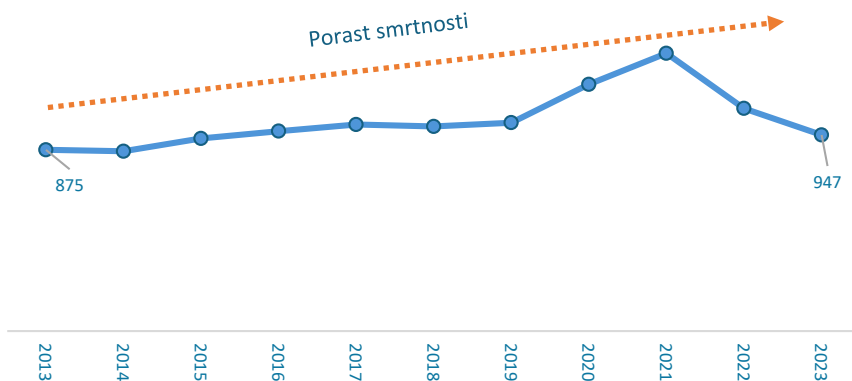
Smrtnost stanovništva u FBiH u 2023. godini, s osvrtom na prethodni period

Tabela 1. Umrli u FBiH prema grupama uzroka smrtnosti, udio, rang i stope na 100.000 stanovnika u 2022. i 2023. godini

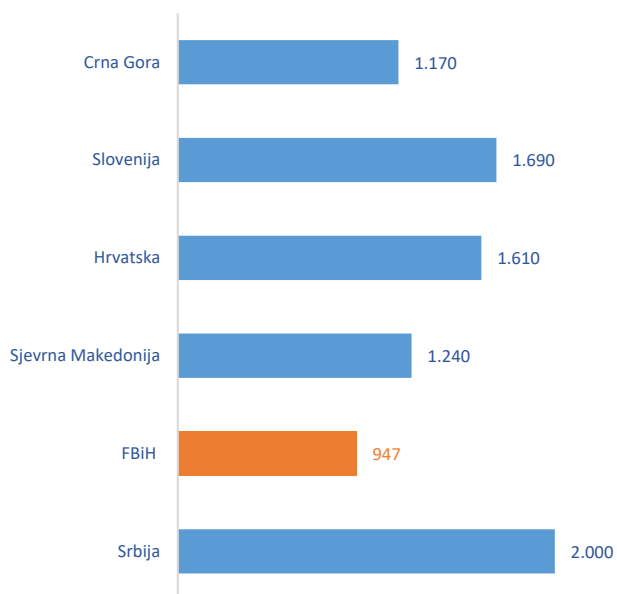
MKB-X Poglavlja	2022.				2023.			
	Broj	%	Stopa/ 100.000	Rang	Broj	%	Stopa/ 100.000	Rang
Određene infektivne i parazitarne bolesti (A00-B99)	266	1,2	12	11.	243	1,2	11	10.
Neoplazme (C00 - C97, D00-D48)	4538	19,6	210	2.	4580	22,5	213	2.
Bolesti krvi i krvotvornih organa i određeni poremećaji imunog sistema (D50-D89)	42	0,2	2	15.	51	0,3	2,4	15.
Endokrina i metabolička oboljenja sa poremećajima u ishrani (E00-E90)	1064	4,6	49	6.	1215	6,0	56	3.
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja (F00-F99)	188	0,8	9	13.	235	1,1	11	11.
Oboljenja nervnog sistema (G00-G99)	239	1,0	11	12.	215	1,0	10	12.
Oboljenja cirkulatornog sistema (I00-I99)	10449	45,1	485	1.	9415	46,2	438	1.
Oboljenja respiratornog sistema (J00-J99)	1251	5,4	58	4.	1209	5,9	56	4.
Oboljenja digestivnog trakta (K00-K93)	535	2,3	25	8.	480	2,4	22	7.
Oboljenja kože i potkožnog tkiva (L00-L99)	6	0,0	0,3	18.	11	0,1	0,5	18.
Oboljenja koštano-mišićnog sistema i vezivnog tkiva (M00-M99)	23	0,1	1	16.	33	0,2	1	16.
Oboljenja genitourinarnog sistema (N00-N99)	375	1,6	17	9.	392	1,9	18	8.
Trudnoća, porođaj i purperijum (O00-O99)	4	0,0	0,2	19.	0	0,0	0	20.
Određena stanja porijeklom perinatalnog perioda (P00-P96)	71	0,3	3	14.	70	0,3	3	14.
Kongenitalne malformacije, deformacije i hromozomske abnormalnosti (Q00-Q99)	21	0,1	1	17.	18	0,1	0,8	17.
Simptomi, znaci i nenormalni klinički nalazi i laboratorijski nalazi koji nisu drugdje klasificirani (R00-R99)	1245	5,4	58	5.	1171	5,8	54	5.
Povrede, trovanja i druge posljedice spoljašnjih uzroka (S00-T98)	372	1,6	17	10.	389	1,9	18	9.
Šifra za posebne potrebe (U00-U99)	1937	8,3	90	3.	122	0,6	6	13.
Faktori koji utiču na zdravstveno stanje i kontakt sa zdravstvenim uslugama (Z00-Z99)	5	0,0	0,2	20.	6	0,0	0,3	19.
Nepoznato (999)	556	2,4	26	7.	506	2,5	23	6.
UKUPNO	23.187	100,0	1.075	-	20.361	100,0	947	-

Broj umrlih lica na području Federacije BiH u 2023. godini iznosi 20.361.

Stopa smrtnosti stanovništva u FBiH pokazuje trend rasta od 2013. godine kada je iznosila 875 do 947/100.000 stanovnika koliko iznosi u 2023. godini (grafikon 1.).

Grafikon 1. Smrtnost stanovništva u FBiH u periodu 2013. - 2023. godine, stopa na 100.000 stanovnika

U odnosu na zemlje regiona stopa smrtnosti u FBiH ne pokazuje odstupanja.

Grafikon 2. Smrtnost stanovništva u FBiH i zemljama regiona, stopa na 100.000 stanovnika

*prema zadnjim dostupnim podacima preuzetim sa <https://platform.who.int/mortality>

Tabela 2. Vodeći uzroci smrtnosti u FBiH u periodu 2013. – 2023. godine, pregled po kantonima

UNSKO-SANSKI KANTON

MKB-X Poglavlja	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Maligna neoplazma želuca (C16)	41		42	47			33		45		33
Maligne neoplazme bronha i pluća (C34)	101	93	81	93	85	109	92	121	78	94	85
Inzulino-ovisni diabetes mellitus (E10)	107	57		6	65	74	69	94	103	83	68
Inzulino-neovisni diabetes mellitus (E11)		138	193	85	83	65	72	94	121	116	151
Esencijalna /primarna/ hipertenzija (I10)		164	139		127	39	116	74	114	177	279
Akutni infarkt miokarda (I21)	164	203	346	284	191	249	229	315	339	252	190
Hronična ishemična oboljenja srca (I25)	152	154	80	110	123	72	98	81	46	42	
Druga plućna oboljenja srca (I27)	140	77	52	68	73						
Moždani udar /cerebralni infarkt/ (I63)	386	363	427	393	332	393	443	430	297	258	249
Arteroskleroza (I70)	185	113	89	112	224	58					
Pneumonija, neidentifikovan mikroorganizam (J18)								75	68		
Druga hronična opstruktivna plućna oboljenja (J44)	38									44	
Respiratorni zastoj koji nije klasificiran drugdje (J96)						83	78	50			43
Hronična bubrežna insuficijencija (N18)											55
Covid-19 virus potvrđen (U07.1)								259	467	187	
Nepoznato (999)	94	42	64	92	61	48	103			40	59
ostali uzroci smrti	857	699	684	900	841	1070	995	1593	1128	977	826
UKUPNO KANTON	2.265	2.103	2.197	2.19	2.205	2.260	2.328	2.677	2.806	2.270	2.038
stopa/10.000 st.	79	73	77	81	82	84	87	100	106	87	78

POSAVSKI KANTON

MKB-X Poglavlja	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Maligna neoplazma želuca (C16)	11			8							
Maligna neoplazma kolona (C18)	7		11	7	7						11
Maligna neoplazma jetre i intrahepatalnih žučnih vodova (C22)											9
Maligne neoplazme bronha i pluća (C34)	20	24	17	19	12	19	13	15	14	10	10
Maligne neoplazme dojke (C50)			15				6				
Inzulino-neovisni diabetes mellitus (E11)		7									
Esencijalna /primarna/ hipertenzija (I10)		10	15	21	42	19	10				
Angina pectoris (I20)		16			7	7					
Akutni infarkt miokarda (I21)	19	25	16	21	19	18	25	61	54	64	56
Hronična ishemična oboljenja srca (I25)	15	45	34	59	52	54	73	58	44	47	37
Drugi poremećaji provođenja (I45)	25								21	16	
Druge srčane aritmije (I49)									16		
Moždani udar /cerebralni infarkt/ (I63)	15	19	28	12	10	19	23	38	52	38	33
Udar, koji nije specificiran kao krvarenje ili infarkt (I64)	38	17	8	8			9	15	18	12	11
Sekvele cerebrovaskularnih oboljenja (I69)								12		9	
Arteroskleroza (I70)						9					
Pneumonija, neidentifikovan mikroorganizam (J18)					8	9	12	8		27	9
Hronična bubrežna insuficijencija (N18)	21	28	16	32	16	25	22	24	15		9
Covid-19 virus potvrđen (U07.1)								59	71	20	
Nepoznato (999)	64	66	51	63	41	54	65	67	71	65	83
ostali uzroci smrti	234	248	254	252	220	263	227	215	211	156	173
UKUPNO KANTON	469	505	465	502	434	496	485	572	587	464	441
stopa/10.000 st.	120	131	121	118	103	119	117	140	145	116	111

TUZLANSKI KANTON

MKB-X Poglavlja	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Maligna neoplazma želuca (C16)		53	68								
Maligna neoplazma kolona (C18)		53					74				
Maligna neoplazma jetre i intrahepatalnih žučnih vodova (C22)	67	46	72	65		79					
Maligne neoplazme bronha i pluća (C34)	238	234	198	242	222	236	244	211	198	196	195
Maligne neoplazme dojke (C50)	61										
Inzulino-ovisni diabetes mellitus (E10)			69		78						
Inzulino-neovisni diabetes mellitus (E11)	168	300	221	177	206	244	236	314	272	251	358
Esencijalna /primarna/ hipertenzija (I10)	429	479	521	509	511	631	731	884	808	757	658
Hipertenzivna oboljenja srca (I11)	59										
Akutni infarkt miokarda (I21)	261	226	291	283	256	225	201	214	238	207	180
Hronična ishemična oboljenja srca (I25)	209	95	173	153	164	188	213	238	208	213	185
Atrijalna fibrilacija i lepršanje /flutter/ (I48)									97		
Komplikacije i loše definisani opisi srčane bolesti (I51)							147	278	405	443	447
Moždani udar /cerebralni infarkt/ (I63)	362	300	436	352	366	329	351	366	375	275	215
Sekvele cerebrovaskularnih oboljenja (I69)				74	127	92					
Pneumonija, neidentifikovan mikroorganizam (J18)				72	85	80	76	98	133		80
Druga hronična opstruktivna plućna oboljenja (J44)	146	131	141	97	105	111	89	105		80	123
Covid-19 virus potvrđen (U07.1)								513	1089	388	
Nepoznato (999)										71	67
ostali uzroci smrti	1761	1586	1903	2029	2230	2018	1977	2038	1946	1776	1688
UKUPNO KANTON	3.761	3.503	4.093	4.053	4.350	4.233	4.339	5.259	5.769	4.657	4196
stopa/10.000 st.	75	70	82	91	98	96	99	120	133	108	97

Analiza smrtnosti stanovništva u Federaciji Bosne i Hercegovine

ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON

MKB-X Poglavlja	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Maligna neoplazma želuca (C16)	47	54	60		67					57	69
Maligna neoplazma kolona (C18)	45		49				59			53	72
Maligna neoplazma jetre i intrahepatalnih žučnih vodova (C22)	42	48	55	64	68	58		80			63
Maligne neoplazme bronha i pluća (C34)	155	169	145	177	201	166	208	201	195	180	199
Maligne neoplazme dojke (C50)	41	52					59		64		63
Maligna neoplazma prostate (C61)			54								
Inzulino-neovisni diabetes mellitus (E11)	87	72	68	86	82	157	241	80	178	73	69
Esencijalna /primarna/ hipertenzija (I10)	62			65	79	117	165	107	194	127	121
Akutni infarkt miokarda (I21)	151	314	433	418	403	510	530	813	826	793	790
Hronična ishemična oboljenja srca (I25)					110	156	221		148		
Paroksizmalna tahikardija (I47)								78		55	
Atrijalna fibrilacija i lepršanje /flutter/ (I48)					90			115			
Intracerebralno krvarenje (I61)		49									
Moždani udar /cerebralni infarkt/ (I63)	273	318	366	250	149	142	144	474	258	314	321
Udar, koji nije specifičan kao krvarenje ili infarkt (I64)				101	251	239	289		146		
Arteroskleroza (I70)										66	
Pneumonija, neidentifikovan mikroorganizam (J18)						59		84	77		
Druga hronična opstruktivna plućna oboljenja (J44)	49	47				76	69				
Respiratorni zastoj koji nije klasificiran drugdje (J96)		51	63	52							61
Fibroza i ciroza jetre (K749)			58	61							
Hronična bubrežna insuficijencija (N18)				58							
Covid-19 virus potvrđen (U07.1)								505	1166	364	
ostali uzroci smrti	2396	2184	2174	2112	2037	1741	1655	2034	1734	1647	1669
UKUPNO KANTON	3.348	3.356	3.525	3.444	3.537	3.421	3.640	4.571	4.986	3.729	3497
stopa/10.000 st.	86	84	89	95	98	95	102	128	141	106	100

BOSANSKO-PODRINJSKI KANTON

MKB-X Poglavlja	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Maligna neoplazma želuca (C16)		6	5	3		5				7	5
Maligna neoplazma kolona (C18)	5					6					
Maligna neoplazma rektuma (C20)					5						
Maligna neoplazma jetre i intrahepatalnih žučnih vodova (C22)			9	4		4	5	6			
Maligne neoplazme pankreasa (C25)			8	6		4					
Maligne neoplazme bronha i pluća (C34)	17	14	18	16	10	10	17	16	19	16	20
Maligne neoplazme dojke (C50)	6						8	6		7	7
Inzulino-neovisni diabetes mellitus (E11)	10	9									
Esencijalna /primarna/ hipertenzija (I10)		7									
Akutni infarkt miokarda (I21)	14	16	22	19	15	14	34	32	46	35	58
Hronična ishemična oboljenja srca (I25)	5	5	7	5			4				6
Plućna embolija (I26)				4					14	8	
Akutni miokarditis (I40)									20	40	
Moždani udar /cerebralni infarkt/ (I63)	20	26	31	34	23	22	30	25	29	21	19
Sekvele cerebrovaskularnih oboljenja (I69)	7	10	11	6	8	8	15	11			
Pneumonija, neidentifikovan mikroorganizam (J18)		7			5		7	13	9		10
Nespecifični hronični bronhitis (J42)						6					
Plućni edem (J81)								8	9		
Respiratorni zastoj koji nije klasificiran drugdje (J96)									10	14	6
Akutna bubrežna insuficijencija (N17)					6		6				6
Hronična bubrežna insuficijencija (N18)			5		5	5	5				
Povrede neoznačene tjelesne regije (T14)	6				5						
Covid-19 virus potvrđen (U07.1)								39	62	26	
Nepoznato (999)	6	6	4	8	6			9	9	11	7
ostali uzroci smrti	186	216	193	213	194	192	191	192	161	154	138
UKUPNO KANTON	282	322	313	318	282	276	322	357	388	339	282
stopa/10.000 st.	87	99	97	135	121	119	140	157	173	154	130

SREDNJOBOSANSKI KANTON

MKB-X Poglavlja	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Maligna neoplazma želuca (C16)	37	35	38	38	45	41	34		40		
Maligne neoplazme pankreasa (C25)			32						38	35	
Maligne neoplazme bronha i pluća (C34)	83	81	86	86	86	99	101	74	86	72	65
Maligne neoplazme dojke (C50)		31		38			44	45		36	34
Inzulino-ovisni diabetes mellitus (E10)	45	32	45	70	47	62					
Inzulino-neovisni diabetes mellitus (E11)		34		52	63	61	67	39			
Esencijalna /primarna/ hipertenzija (I10)			32				136	142	89	95	79
Angina pectoris (I20)						37					
Akutni infarkt miokarda (I21)	268	292	262	280	287	254	230	290	328	396	352
Hronična ishemična oboljenja srca (I25)			39		55		51	82	53	40	47
Arterijska fibrilacija i lepršanje (flutter) (I48)							41				
Moždani udar /cerebralni infarkt/ (I63)	300	261	246	184	206	208	244	288	235	198	191
Sekvele cerebrovaskularnih oboljenja (I69)	36	44	94	89	95	92					48
Arterijska embolija i tromboza (I74)	32	41		39	60	103					
Pneumonija, neidentifikovan mikroorganizam (J18)								56	135	42	33
Druga hronična opstruktivna plućna oboljenja (J44)	32										
Plućni edem (J81)								60			34
Respiratorni zastoj koji nije klasificiran drugdje (J96)									56	42	46

Analiza smrtnosti stanovništva u Federaciji Bosne i Hercegovine

Fibroza i ciroza jetre (K74)	38										
Hronična bubrežna insuficijencija (N18)	45	53	62	52	64	61	42				
Covid-19 virus potvrđen (U07.1)								292	534	211	
ostali uzroci smrti	1297	1294	1344	1414	1398	1398	1480	1500	1454	1437	1323
UKUPNO KANTON	2.213	2.198	2.280	2.342	2.406	2.416	2.470	2.868	3.048	2.604	2.252
stopa/10.000 st.	87	87	91	93	96	96	99	115	123	106	92

HERCEGOVAČKO-NERETVANSKI KANTON

MKB-X Poglavlja	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Druge septikemije (A41)			36	42	40	61	72	55	57	49	69
Maligna neoplazma želuca (C16)		41	29				38				
Maligna neoplazma kolona (C18)		36	35	40	35			44		46	43
Maligna neoplazma rektuma (C20)				32				43			
Maligne neoplazme pankreasa (C25)		29									
Maligne neoplazme bronha i pluća (C34)	109	117	117	107	122	105	122	109	92	100	137
Maligne neoplazme dojke (C50)				38	36		33				
Inzulino-ovisni diabetes mellitus (E10)	70	56	74	32	60	36					
Inzulino-neovisni diabetes mellitus (E11)	57	63	86	81	44				52	56	52
Esencijalna /primarna/ hipertenzija (I10)	36	46	49	46	137	73	85	85	85	137	116
Akutni infarkt miokarda (I21)	104	99	143	152	150	166	295	324	225	211	206
Plućna embolija (I26)									63		
Druga plućna oboljenja srca (I27)	183	145	70								
Intracerebralno krvarenje (I61)	37										
Moždani udar /cerebralni infarkt/ (I63)	177	165	160	178	142	152	144	144	155	158	119
Sekvele cerebrovaskularnih oboljenja (I69)							45	54	52		
Pneumonija, neidentifikovan mikroorganizam (J18)						44	67	81	82	107	64
Druga hronična opstruktivna plućna oboljenja (J44)						48	39				35
Plućni edem (J81)	38										
Hronična bubrežna insuficijencija (N18)						44				45	45
Fraktura lobanje i kosti lica (S02)					42	46					
Covid-19 virus potvrđen (U07.1)								288	651	158	
Nepoznato (999)	84										
ostali uzroci smrti	1271	1367	1569	1474	1531	1459	1336	1244	1481	1342	1113
UKUPNO KANTON	2.166	2.164	2.368	2.222	2.339	2.234	2.276	2.471	2.995	2.409	1.999
stopa/10.000 st.	97	97	106	101	107	103	105	114	140	113	94

ZAPADNOHERCEGOVAČKI KANTON

MKB-X Poglavlja	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Druge septikemije (A41)			15	15	20	22			23	17	
Maligna neoplazma želuca (C16)				12	15		15				
Maligna neoplazma kolona (C18)		12	13		15						16
Maligna neoplazma rektuma (C20)	15	15									
Maligna neoplazma jetre i intrahepatičnih žučnih vodova (C22)			11								
Maligne neoplazme bronha i pluća (C34)	42	44	46	44	27	37	34	42	41	35	32
Maligne neoplazme dojke (C50)											16
Inzulino-ovisni diabetes mellitus (E10)		14									
Inzulino-neovisni diabetes mellitus (E11)								20			18
Esencijalna /primarna/ hipertenzija (I10)	17	28	36	68	63	59	94	152	75		113
Akutni infarkt miokarda (I21)	71	167	256	208	194	162	133	118	135	99	46
Hronična ishemična oboljenja srca (I25)	48		20	12							
Druga plućna oboljenja srca (I27)	32	35									
Druge srčane aritmije (I49)										69	
Komplikacije i loše definisani opisi srčane bolesti (I51)											28
Intracerebralno krvarenje (I61)	16									15	
Moždani udar /cerebralni infarkt/ (I63)	37	56	37	42	46	35	34	36	43	33	50
Udar, koji nije specifičan kao krvarenje ili infarkt (I64)	71	48	34	49	23	23	29	59			
Sekvele cerebrovaskularnih oboljenja (I69)					21	20					
Virusna pneumonija koja nije klasificirana drugdje (J12)									23		
Pneumonija, neidentifikovan mikroorganizam (J18)				12		20	45	42	35	21	39
Druga hronična opstruktivna plućna oboljenja (J44)						17	20	31	24		26
Respiratorni zastoj koji nije klasificiran drugdje (J96)										16	
Hronična bubrežna insuficijencija (N18)							21				
Covid-19 virus potvrđen (U07.1)								85	241	123	
Nepoznato (999)	108	70	65	57	51	45	91	84	180	57	
ostali uzroci smrti	426	374	362	368	417	417	359	395	388	548	456
UKUPNO KANTON	2.213	2.198	2.280	2.342	2.406	2.416	2.470	2.868	3.048	2.604	2.25
stopa/10.000 st.	87	87	91	93	96	96	99	115	123	106	92

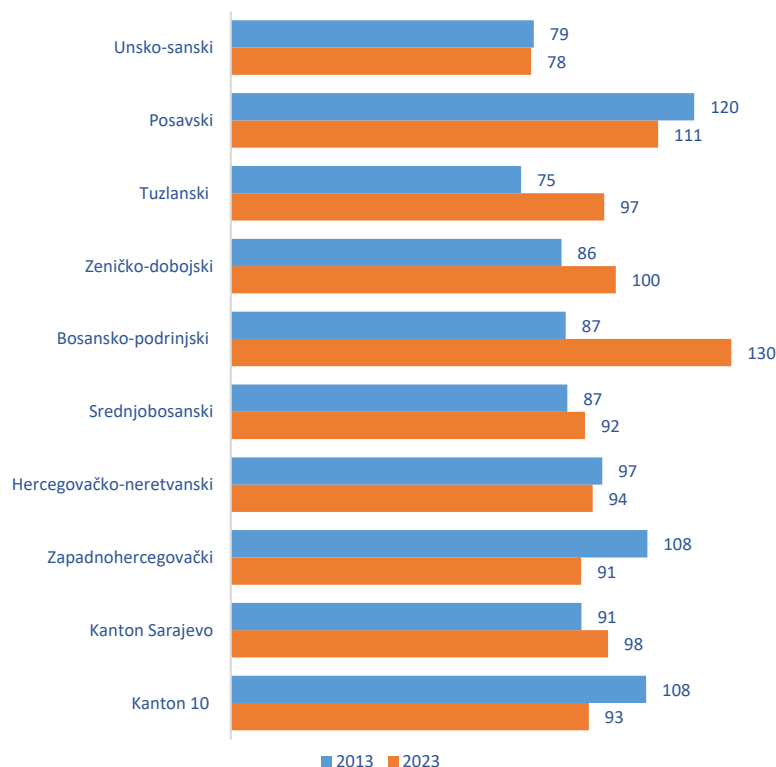
Analiza smrtnosti stanovništva u Federaciji Bosne i Hercegovine

KANTON SARAJEVO

MKB-X Poglavlja	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Maligna neoplazma kolona (C18)					88	91	96				87
Maligne neoplazme bronha i pluća (C34)	248	288	277	278	299	315	350	288	275	312	246
Maligne neoplazme dojke (C50)											94
Inzulino-ovisni diabetes mellitus (E10)	167	110	111	130	100						
Inzulino-neovisni diabetes mellitus (E11)	224	332	213	330	412	288	340	347	330	283	302
Esencijalna /primarna/ hipertenzija (I10)	281	314	186	135		110	113	172	133	243	
Akutni infarkt miokarda (I21)	161	174	217	239	308	377	384	412	425	328	320
Hronična ishemična oboljenja srca (I25)	296	295	258	263	423	420	423	589	657	513	330
Moždani udar /cerebralni infarkt/ (I63)	237	179	404	414	420	488	548	585	574	421	345
Arteroskleroza (I70)	217	268	167	161	92	202	166	138	122	123	78
Druga hronična opstruktivna plućna oboljenja (J44)	124	123	123	101	91	132	121	114	119	115	94
Covid-19 virus potvrđen (U07.1)								499	1386	365	
Nepoznato (999)	158	200	236	225	281	207	208	235	315	212	196
<i>ostali uzroci smrti</i>	1918	1932	2277	2019	1886	1807	1676	1875	1905	1924	2006
UKUPNO KANTON	4.031	4.215	4.469	4.295	4.400	4.437	4.425	5.254	6.241	4.839	4.098
stopa/10.000 st.	91	95	100	103	105	106	105	125	149	115	98

KANTON 10

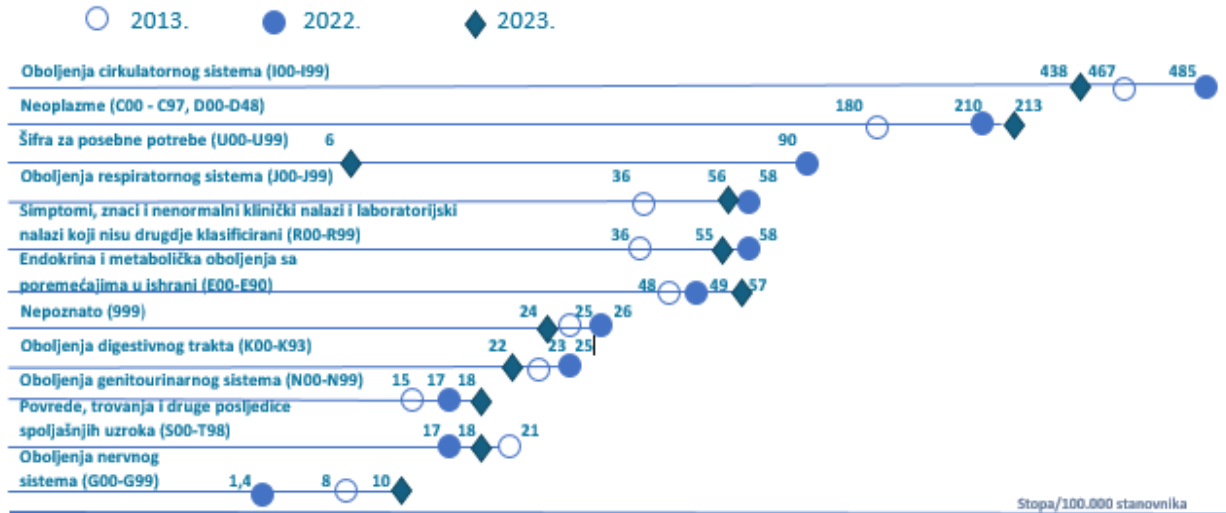
MKB-X Poglavlja	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Druge septikemije (A41)											8
Maligna neoplazma želuca (C16)	9	17	17							14	9
Maligna neoplazma kolona (C18)	13	21	16	22		18	20		18	7	
Maligna neoplazma rektuma (C20)					13				11		8
Maligne neoplazme pankreasa (C25)					16					11	10
Maligne neoplazme bronha i pluća (C34)	31	35	33	35	27	27	29	20	26	22	20
Maligne neoplazme dojke (C50)											10
Maligna neoplazma prostate (C61)	9										
Inzulino-ovisni diabetes mellitus (E10)							21	29			
Inzulino-neovisni diabetes mellitus (E11)								20			
Esencijalna /primarna/ hipertenzija (I10)		16	19	16	16		20	99	13		
Hipertenzivna oboljenja srca (I11)							21	17			
Akutni infarkt miokarda (I21)	116	95	90	95	65	66	64	35	67	53	68
Hronična ishemična oboljenja srca (I25)		11		14	19	15	24	40			
Druga plućna oboljenja srca (I27)	9										
Intracerebralno krvarenje (I61)			22			9					
Moždani udar /cerebralni infarkt/ (I63)			32	53	45	48	31	20	40	39	38
Udar, koji nije specificiran kao krvarenje ili infarkt (I64)	54	49	32	19							
Sekvele cerebrovaskularnih oboljenja (I69)	81	47	52	29	35	27	19		17	12	43
Pneumonija, neidentifikovan mikroorganizam (I18)				12					13	10	
Hronična bubrežna insuficijencija (N18)	17	18			14	11					
Gušenje (T71)						11					
Covid-19 virus potvrđen (U07.1)								126	228	84	
Nepoznato (999)	46	50	51	78	86	90	80	60	108	92	92
<i>ostali uzroci smrti</i>	466	442	505	479	508	490	535	467	517	499	412
UKUPNO KANTON	851	801	869	852	844	812	864	933	1.05	843	718
stopa/10.000 st.	108	102	112	104	104	101	108	117	135	108	93

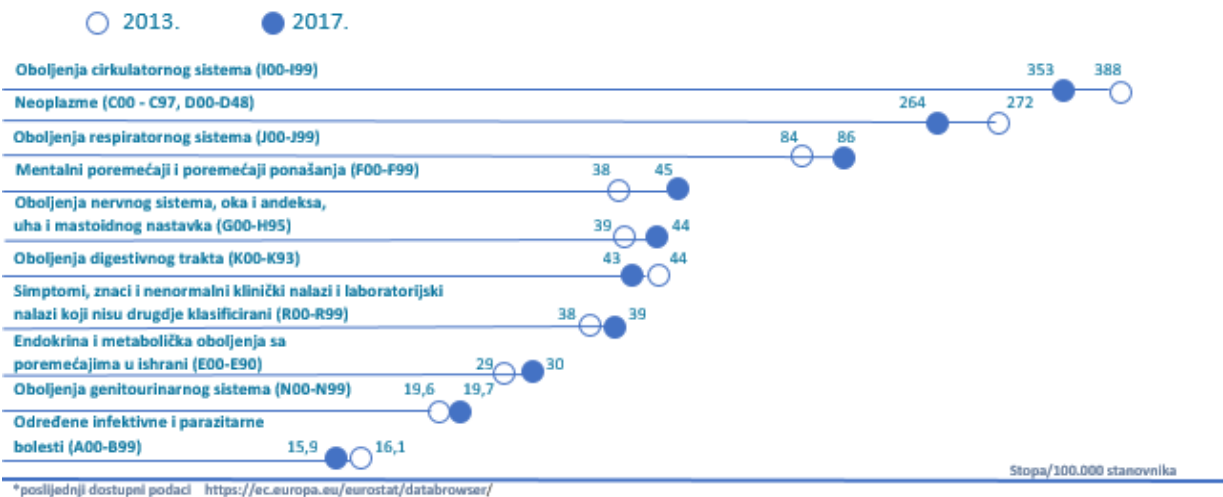
Grafikon 3. Smrtnost stanovništva u FBiH u 2013. i 2023. godini/pregled po kantonima, stopa na 10.000 stanovnika

Najveća stopa smrtnosti u 2023. godini registrovana je na području Bosansko-podrinjskog kantona 130/10.000, dok je najmanja stopa smrtnosti registrovana na području Unsko-sanskog kantona 78/10.000 stanovnika.

Porast stope smrtnosti u periodu 2013. - 2023. godine, između ostalog, dovodi se u vezu s porastom broja lica umrlih usljed pandemije uzrokovane COVID-19 u periodu 2020. - 2022. godine, kao i većim udjelom populacije od 65 i više godina starosti u ukupnom stanovništvu, zatim ekonomskim i socijalnim faktorima te sve većoj izloženosti faktorima rizika.

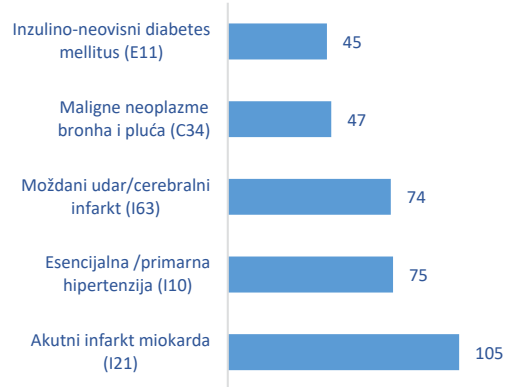
Grafikon 4. Vodeći uzroci smrtnosti stanovništva u FBiH/po poglavljima oboljenja, komparativni prikaz 2013., 2022. i 2023. godine, stopa na 100.000 stanovnika

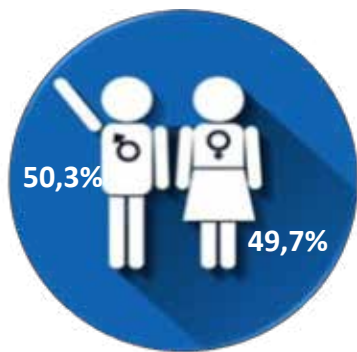
Grafikon 5. Vodeći uzroci smrtnosti stanovništva u EU-28 država /po poglavljima oboljenja, komparativni prikaz 2013. i 2017. godine, stopa na 100.000 stanovnika

Oboljenja cirkulatornog sistema (I00-I99) nalaze se na prvom mjestu uzroka smrtnosti stanovništva FBiH sa stopom smrtnosti od 438/100.000 stanovnika, dok se na drugom mjestu nalaze neoplazme (C00-C97, D00-D48). Endokrina i metabolička oboljenja (E00-E90) nalaze se na trećem mjestu sa stopom smrtnosti od 57/100.000 stanovnika.

Akutni infarkt miokarda (I21) vodeći je uzrok smrtnosti stanovništva u FBiH sa stopom smrtnosti od 105/100.000, dok se na drugom mjestu nalazi esencijalna/primarna hipertenzija (I10) sa stopom smrtnosti od 75/100.000.

Grafikon 6. Vodeći uzroci smrtnosti stanovništva u FBiH u 2023. godini/po oboljenjima pojedinačno, stopa na 100.000 stanovnika

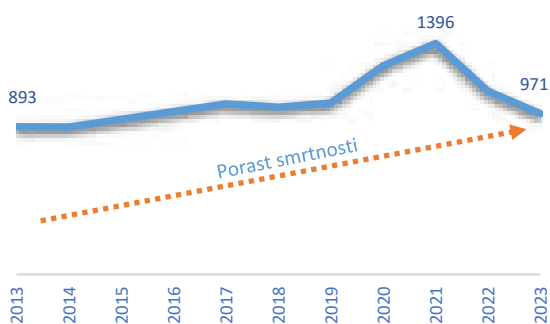

Smrtnost osoba muškog spola je nešto izraženija, s udjelom od 50,3% u odnosu na ženski spol.

Smrtnost stanovništva Federacije BiH u 2023. godini, osvrst na prethodni period i analiza po spolu

Smrtnost osoba muškog spola u FBiH u 2023. godini s osvrtom na prethodni period

Broj umrlih osoba muškog spola u FBiH u 2023. godini iznosi 10.246.

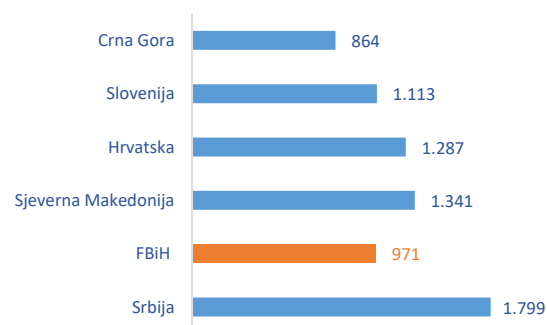
Stopa smrtnosti osoba muškog spola u FBiH pokazuje trend rasta od 893/100.000 koliko je iznosila 2013. godine, do 971/100.000 muškaraca u 2023. godini.

Grafikon 7. Smrtnost osoba muškog spola u FBiH u periodu 2013. - 2023. godina, stopa na 100.000 muškaraca

Najveća stopa smrtnosti osoba muškog spola u 2023. godini registrovana je na području Bosansko-podrinjskog kantona 134/10.000, dok je najmanja stopa smrtnosti osoba muškog spola registrovana na području Unsko-sanskog kantona 78/10.000.

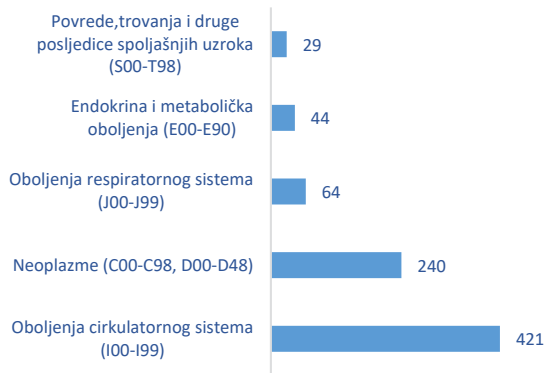
Grafikon 8. Smrtnost osoba muškog spola u FBiH u 2023. godini/pregled po kantonima, stopa na 10.000 muškaraca

U poređenju sa zemljama regiona, stopa smrtnosti osoba muškog spola u FBiH ne pokazuje veća odstupanja.

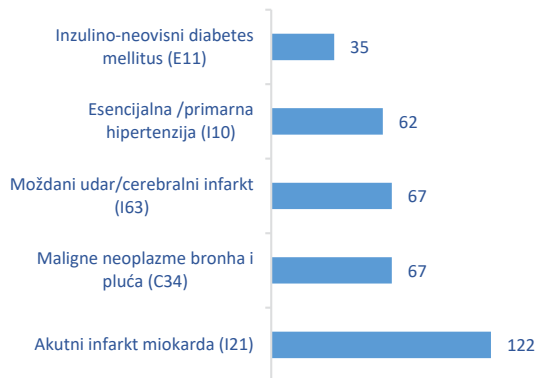
Grafikon 9. Komparacija smrtnosti osoba muškog spola u FBiH i zemljama regiona, stopa na 100.000 muškaraca

*prema zadnjim dostupnim podacima preuzetim sa <https://platform.who.int/mortality>

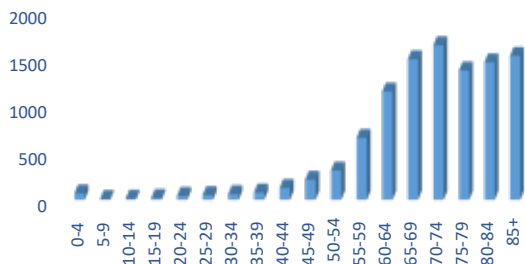
Oboljenja cirkulatornog sistema (I00-I99) vodeći su uzrok smrtnosti osoba muškog spola u FBiH u 2023. godini sa stopom smrtnosti od 421/100.000 muškaraca.

Grafikon 10. Vodeći uzroci smrtnosti osoba muškog spola u FBiH u 2023. godini/po poglavljima oboljenja, stopa na 100.000 muškaraca

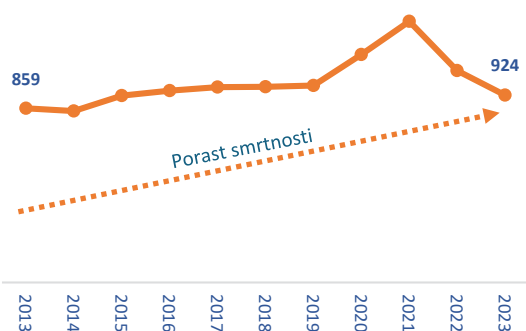
Akutni infarkt miokarda (I21) je vodeći uzrok smrtnosti osoba muškog spola po oboljenjima pojedinačno sa stopom smrtnosti od 122/100.000, zatim ga slijede maligne neoplazme bronha i pluća (C34) i moždani udar (I63) sa istom stopom smrtnosti od 67/100.000 muškaraca.

Grafikon 11. Vodeći uzroci smrtnosti osoba muškog spola u FBiH u 2023. godini/po oboljenjima pojedinačno, stopa na 100.000

Grafikon 12. Smrtnost osoba muškog spola u FBiH u 2023. godini, prema starosnim grupama

Smrtnost osoba ženskog spola u FBiH u 2023. godini s osvrtom na prethodni period

Broj umrlih osoba ženskog spola u FBiH u 2023. godini iznosi 10.115.

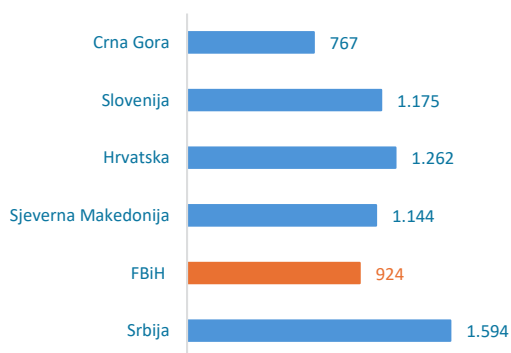
Stopa smrtnosti osoba ženskog spola u FBiH pokazuje trend rasta od 859/100.000 koliko je iznosila 2013. godine do 924/100.000 žena u 2023. godini.

Grafikon 13. Smrtnost osoba ženskog spola u FBiH u periodu 2013.-2023. godina, stopa na 100.000 žena

Najveća stopa smrtnosti osoba ženskog spola registrovana je na području Bosansko-podrinjskog kantona 126/10.000, dok je najniža stopa registrovana na području Unsko-sanskog kantona - 78/10.000.

Grafikon 14. Smrtnost osoba ženskog spola u FBiH u 2023. godini/pregled po kantonima, stopa na 10.000 žena

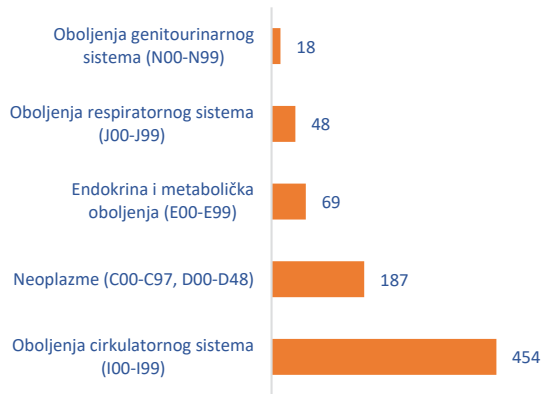

Stopa smrtnosti osoba ženskog spola u Federaciji BiH ne pokazuje veća odstupanja u poređenju sa stopom smrtnosti u zemljama regiona.

Grafikon 15. Komparacija smrtnosti osoba ženskog spola u FBiH i zemljama regiona, stopa na 100.000 žena

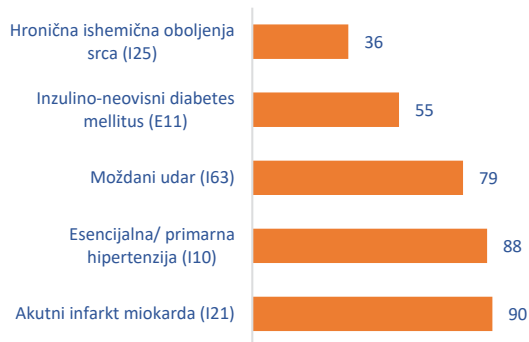
*prema zadnjim dostupnim podacima preuzetim sa <https://platform.who.int/mortality>

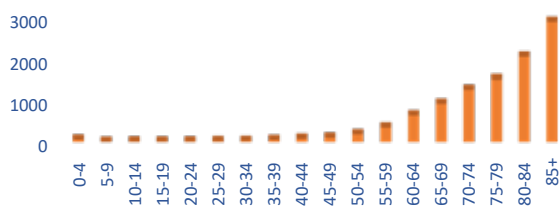
Oboljenja cirkulatornog sistema (I00-I99) vodeći su uzrok smrtnosti osoba ženskog spola s vrijednošću stope od 454/100.000, dok se neoplazme (C00-C97, D00-D48) nalaze na drugom mjestu, sa stopom smrtnosti od 187/100.000 žena.

Grafikon 16. Vodeći uzroci smrtnosti osoba ženskog spola u FBiH u 2023. godini/po poglavljima oboljenja, stopa na 100.000 žena

Akutni infarkt miokarda (I21) je vodeći uzrok smrtnosti osoba ženskog spola po oboljenjima pojedinačno, sa vrijednošću stope od 90/100.000, dok se na drugom mjestu nalazi esencijalna/primarna hipertenzija (I10) sa vrijednošću stope od 88/100.000.

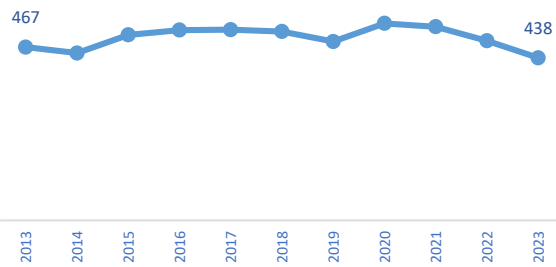
Grafikon 17. Vodeći uzroci smrtnosti osoba ženskog spola u FBiH u 2023. godini/po oboljenjima pojedinačno, stopa na 100.000 žena

Grafikon 18. Smrtnost osoba ženskog spola u FBiH u 2023. godini, po starosnim grupama

I OBOLJENJA CIRKULATORNOG SISTEMA (I00-I99)

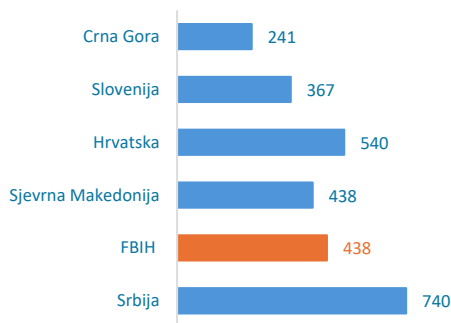
I OBOLJENJA CIRKULATORNOG SISTEMA (I00-I99)

Grafikon 19. Smrtnost stanovništva od oboljenja cirkulatornog sistema (I00-I99) u FBiH u periodu 2013.-2023./stopa na 100.000 stanovnika

Grafikon 20. Smrtnost od oboljenja cirkulatornog sistema (I00-I99) u FBiH u 2023. godini/pregled po kantonima, stopa na 10.000 stanovnika

Grafikon 21. Komparacija smrtnostnost od oboljenja cirkulatornog sistema (I00-I99) u FBiH i zemljama regiona, stopa na 100.000 stanovnika

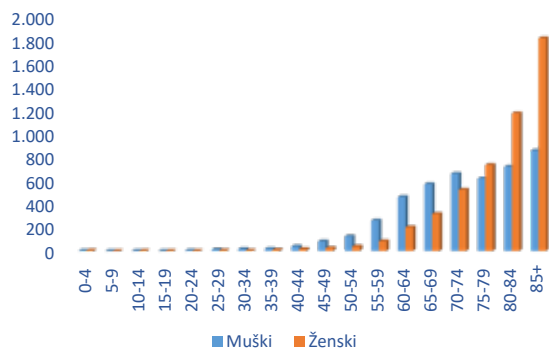
*prema zadnjim dostupnim podacima preuzetim sa <https://platform.who.int/mortality>

Oboljenja cirkulatornog sistema (I00-I99) decenijama su vodeći uzrok smrtnosti po grupama oboljenja i stanja u FBiH.

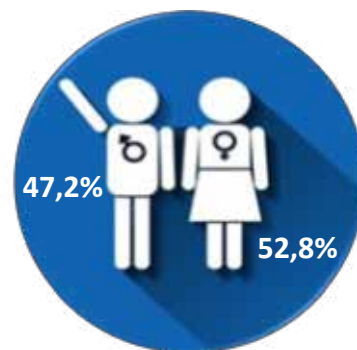
Broj umrlih lica od oboljenja cirkulatornog sistema (I00-I99) u FBiH u 2023. godini iznosi 9.415. Stopa smrtnosti stanovništva od oboljenja cirkulatornog sistema registruje kontinuiran rast od 2013. godine kada je iznosila 467/100.000 do 484/100.000 stanovnika u 2022. godini. U 2023. godini registrovana je nešto niža vrijednost stope smrtnosti koja iznosi 438/100.000 stanovnika.

Najveća stopa smrtnosti registrovana je na području Bosansko-podrinjskog kantona 64/10.000, dok je najmanja stopa smrtnosti registrovana na području Hercegovačko-neretvanskog kantona 30/10.000 stanovnika.

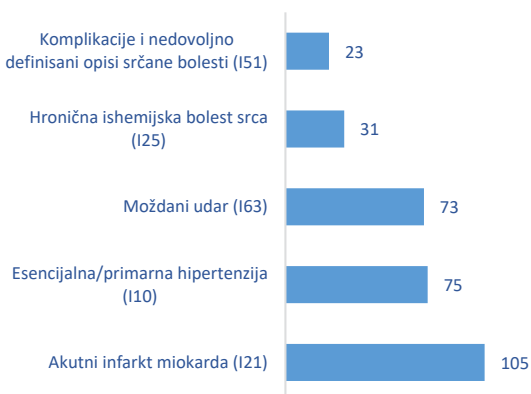
U poređenju sa zemljama regiona, stopa smrtnosti od oboljenja cirkulatornog sistema ne pokazuje veća odstupanja.

Grafikon 22. Smrtnost od oboljenja cirkulatornog sistema (I00-I99) u FBiH u 2023. godini, po starosnim grupama i spolu

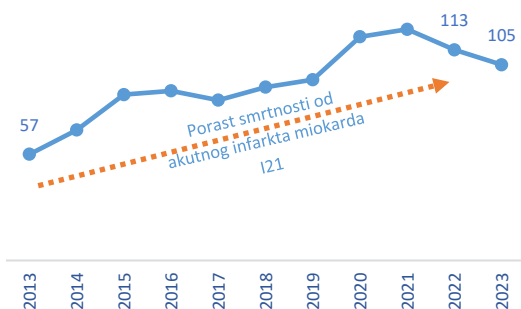

Od oboljenja cirkulatornog sistema (I00-I99) nešto više umiru osobe ženskog spola, s učestalošću od 52,8%.

Grafikon 23. Vodeći uzroci smrtnosti grupe oboljenja cirkulatornog sistema (I00-I99) u FBiH u 2023. godini, stopa na 100.000 stanovnika

1. Akutni infarkt miokarda (I21)

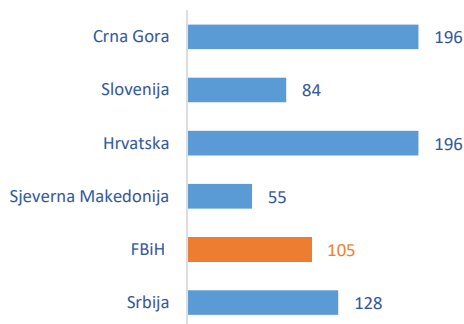
Grafikon 24. Smrtnost stanovništva od akutnog infarkta miokarda (I21) u FBiH u periodu 2013.-2023./stopa na 100.000 stanovnika

Analizirajući pojedinačno oboljenja cirkulatornog sistema (I00-I99), vodeći uzrok smrtnosti u 2023. godini je akutni infarkt miokarda (I21).

Stopa smrtnosti stanovništva od akutnog infarkta miokarda (I21) u FBiH kretala se od 57/100.000 stanovnika 2013. godine do 105/100.000 u 2023. godini.

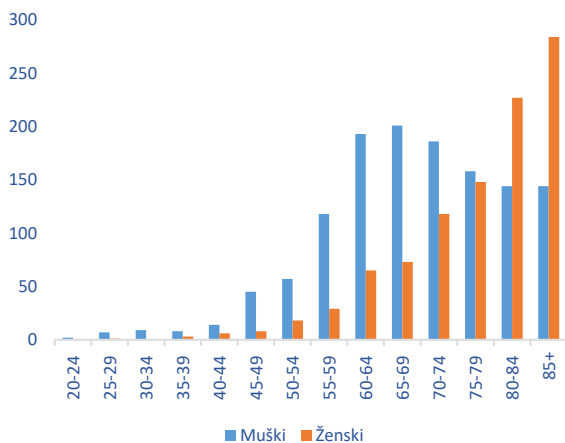

Grafikon 25. Smrtnost od akutnog infarkta miokarda (I21) u FBiH u 2023. godini/pregled po kantonima, stopa na 10.000 stanovnika

Grafikon 26. Komparacija stope smrtnosti od akutnog infarkta miokarda (I21) u FBiH i zemljama regiona, stopa na 100.000 stanovnika

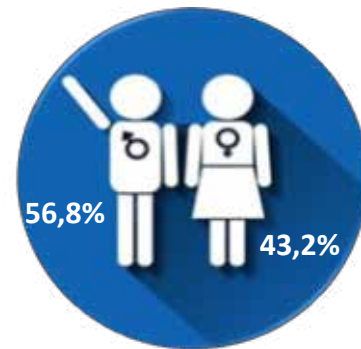
*prema zadnjim dostupnim podacima preuzetim sa <https://platform.who.int/mortality>

Grafikon 27. Smrtnost od akutnog infarkta miokarda (I21) u FBiH u 2023. godini, po starosnim grupama i spolu

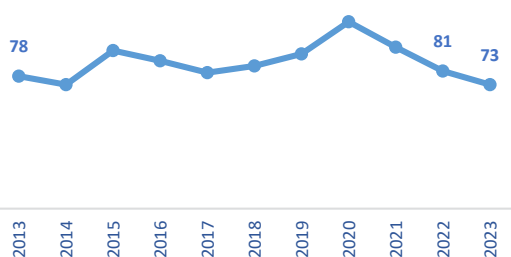
Najveća stopa smrtnosti od akutnog infarkta miokarda (I21) registrovana je na području Bosansko-podrinjskog kantona 27/10.000, dok je najmanja stopa smrtnosti registrovana na području Tuzlanskog kantona 4/10.000 stanovnika.

U odnosu na zemlje regiona stopa smrtnosti od akutnog infarkta miokarda (I21) ne pokazuje značajna odstupanja.

Nešto je veća smrtnost osoba muškog nego osoba ženskog spola od akutnog infarkta miokarda, s učestalošću od 56,8%.

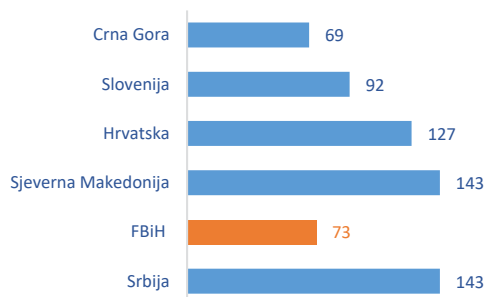
2. Moždani udar (I63)

Grafikon 28. Smrtnost stanovništva od moždanog udara(I63) u FBiH u periodu 2013. - 2023./stopa na 100.000 stanovnika

Grafikon 29. Smrtnost od moždanog udara (I63) u FBiH u 2023. godini/pregled po kantonima, stopa na 10.000 stanovnika

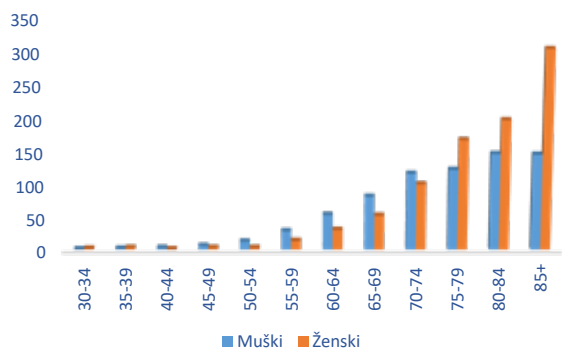
Grafikon 30. Komparacija smrtnosti od moždanog udara (I63) u FBiH i zemljama regiona, stopa na 100.000 stanovnika

*prema zadnjim dostupnim podacima preuzetim sa <https://platform.who.int/mortality>

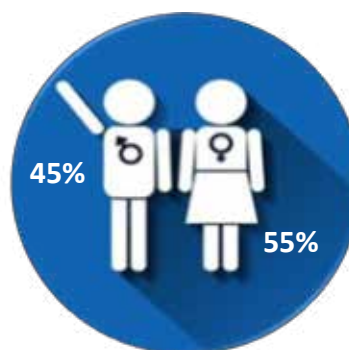
Stopa smrtnosti od moždanog udara (I63) u FBiH kretala se od 78/100.000 stanovnika 2013. godine do 81/100.000 u 2022. godini, dok je u 2023. godini registrovana nešto niža stopa - 73/100.000 stanovnika.

Najveća stopa smrtnosti od moždanog udara (I63) registrovana je na području Unsko-sanskog kantona - 10/10.000 stanovnika, dok je najmanja stopa smrtnosti registrovana na području Tuzlanskog, Zapadnohercegovačkog i Kantona 10, s vrijednošću od 5/10.000 stanovnika.

U odnosu na zemlje regiona, stopa smrtnosti od moždanog udara u FBiH ne pokazuje veća odstupanja.

Grafikon 31. Smrtnost od moždanog udara (I63) u FBiH u 2023. godini, po starosnim grupama i spolu

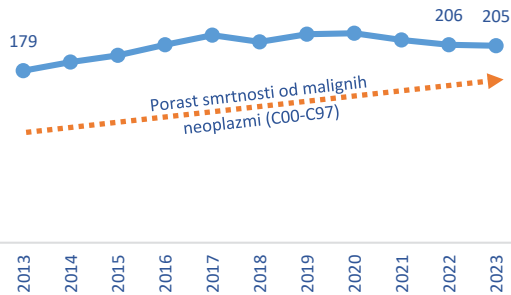

Od moždanog udara (I63) češće umiru osobe ženskog spola, s učestalošću od 55% .

II MALIGNNE NEOPLAZME (C00-C97)

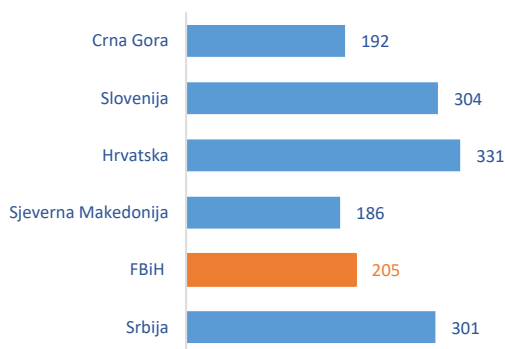
II MALIGNNE NEOPLAZME (C00-C97)

Grafikon 32. Smrtnost od malignih neoplazmi (C00-C97) u FBiH u periodu 2013. - 2023. godine, stopa na 100.000 stanovnika

Grafikon 33. Smrtnost od malignih neoplazmi (C00-C97) u FBiH u 2023. godini/pregled po kantonima, stopa na 10.000 stanovnika

Grafikon 34. Komparacija smrtnosti od malignih neoplazmi (C00-C97) u FBiH i zemljama regiona, stopa na 100.000 stanovnika

*prema zadnjim dostupnim podacima preuzetim sa <https://platform.who.int/mortality>

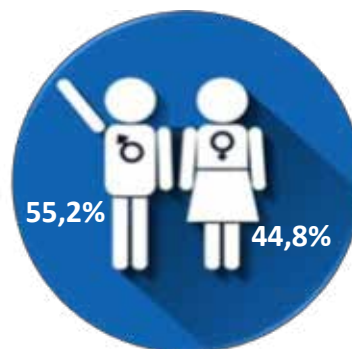
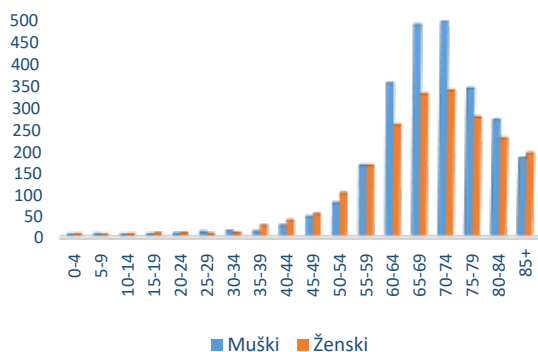
Maligne neoplazme (C00-C97) nalaze se na drugom mjestu liste vodećih uzroka smrtnosti stanovništva FBiH po grupama oboljenja, stanja. Maligne neoplazme C00-C97 zastupljene su u ukupnim neoplazmama (C00-C97, D00-D48) sa 96,5% i znatno utiču na smrtnost stanovništva FBiH.

Broj umrlih lica od malignih neoplazmi (C00-C97) u FBiH u 2023. godini iznosi 4.419, sa stopom smrtnosti 205/100.000 stanovnika.

Registрован je porast stope smrtnosti stanovništva od malignih neoplazmi u FBiH u odnosu na stanje iz 2013. godine.

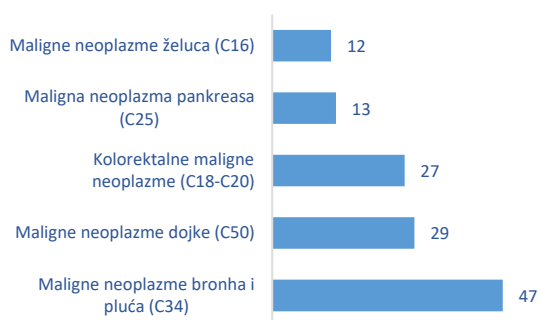
Najveća stopa smrtnosti stanovništva od malignih neoplazmi (C00-C97) registrovana je na području Bosansko-podrinjskog kantona - 27/10.000, dok se na području Kantona 10 registruje najniža stopa smrtnosti od malignih oboljenja 15/10.000 stanovnika.

U poređenju sa zemljama regiona smrtnost od malignih neoplazmi (C00-C97) u FBiH ne pokazuje znatna odstupanja.

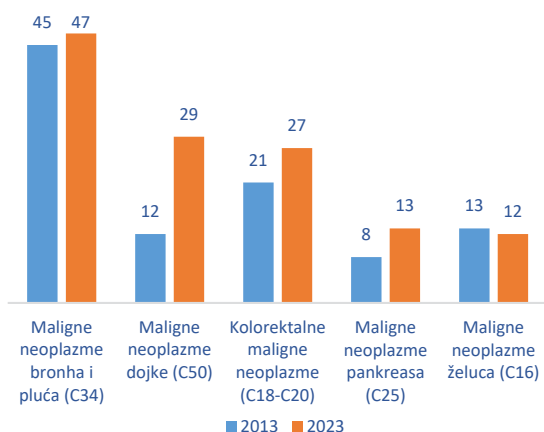
Grafikon 35. Smrtnost od malignih neoplazmi (C00-C97) u FBiH u 2023. godini, po starosnim grupama i spolu

Od malignih neoplazmi više umiru osobe muškog spola, s udjelom od 55,2% u odnosu na ženski spol, s udjelom od 44,8%.

Vodeći uzrok smrtnosti od malignih oboljenja su maligne neoplazme bronha i pluća (C34) sa stopom smrtnosti od 47/100.000, dok se na drugom mjestu nalaze maligne neoplazme dojke (C50) sa stopom smrtnosti od 29/100.000 žena, a visoko rangiraju i kolorektalne maligne neoplazme (C18-C20) sa stopom smrtnosti od 27/100.000 stanovnika.

Grafikon 36. Vodeće maligne neoplazme (C00-C97) kao uzroci smrtnosti u FBiH u 2023. godini, stopa na 100.000

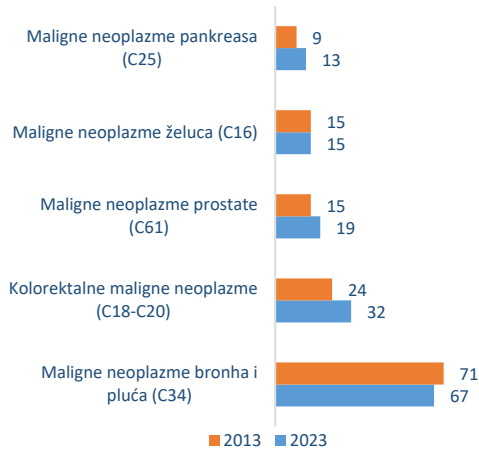

U odnosu na stanje iz 2013. godine došlo je do porasta stope pet vodećih malignih oboljenja kao uzroka smrtnosti u FBiH.

Posmatrajući stope smrtnosti od vodećih malignih oboljenja u 2013. i 2023. evidentan je porast, izuzev maligne neoplazme želuca (C16) koja pokazuje lagani pad.

Grafikon 37. Smrtnost od vodećih malignih neoplazmi (C00-C97) u FBiH u 2013. i 2023. godini, po vrsti, stopa na 100.000

▪ **Vodeće maligne neoplazme kod osoba muškog spola**

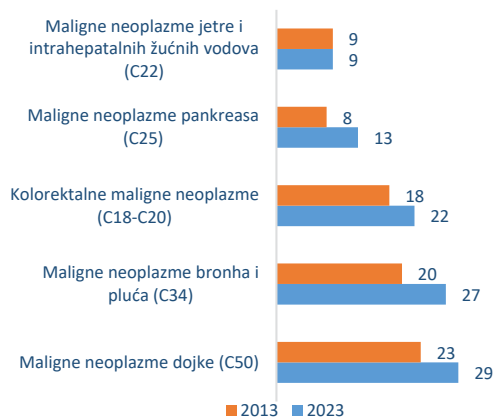
U 2023. godini od malignih neoplazmi (C00-C97) umrlo je 2.438 osoba muškog spola sa stopom smrtnosti od 231/100.000.

Vodeći uzrok smrtnosti osoba muškog spola od malignih neoplazmi su maligne neoplazme bronha i pluća (C34) sa stopom smrtnosti od 67/100.000 muškaraca.

Registрован je znatan porast smrtnosti osoba muškog spola od kolorektalnih malignih neoplazmi (C18-C20) i malignih neoplazmi prostate (C61).

Grafikon 38. Vodeće maligne neoplazme kao uzrok smrtnosti osoba muškog spola u FBiH u 2013. i 2023. godini, stopa na 100.000 muškaraca

▪ **Vodeće maligne neoplazme kod osoba ženskog spola**

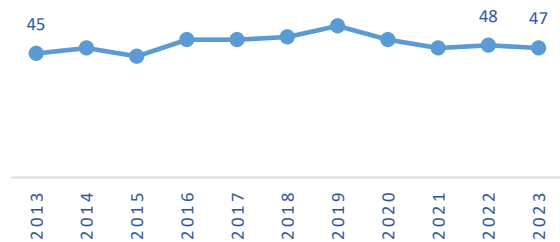

U 2023. godini registrovan je značajan porast smrtnosti od malignih neoplazmi (C00-C97) kod osoba ženskog spola u odnosu na stanje 2013. godine, najviše za maligne neoplazme dojke (C50) i maligne neoplazme bronha i pluća (C34).

Kolorektalne maligne neoplazme (C18-C20) pokazuju također porast stope smrtnosti iz 2013. godine kada je iznosila 18/100.000 na 22/100.000 žena u 2023. godini.

Grafikon 39. Vodeće maligne neoplazme kao uzrok smrtnosti osoba ženskog spola u FBiH u 2013. i 2023. godini, stopa na 100.000

1. Maligne neoplazme bronha i pluća (C34)

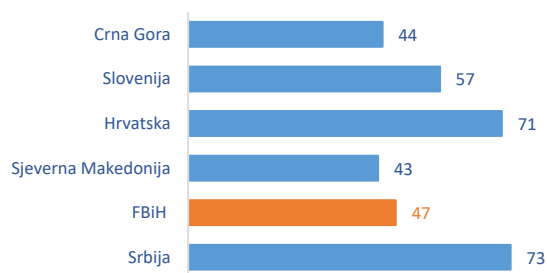
Stopa smrtnosti od malignih neoplazmi bronha i pluća (C34) u FBiH pokazuje trend stalnog rasta od 45/100.000 koliko je iznosila 2013. godine, do 47/100.000 stanovnika u 2023. godini.

Grafikon 40. Smrtnost od malignih neoplazmi bronha i pluća (C34) u FBiH u periodu 2013. - 2023. godine, stopa na 100.000 stanovnika

Najveća smrtnost od malignih neoplazmi bronha i pluća (C34) registrovana je na području Bosansko-podrinjskog kantona - 9/10.000, dok je identična i najmanja stopa smrtnosti od 3/10.000 stanovnika registrovana na području Unsko-sanskog, Posavskog, Srednjobosanskog, Zapadnohercegovačkog i Kantona 10.

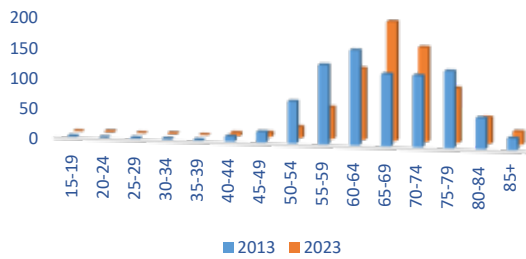
Grafikon 41. Smrtnost stanovništva od malignih neoplazmi bronha i pluća (C34) u FBiH u 2023. godini/pregled po kantonima, stopa na 10.000

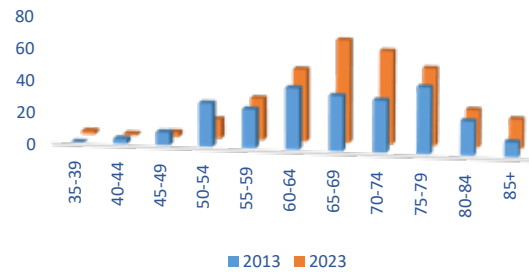
U poređenju sa zemljama regiona, smrtnost od malignih neoplazmi bronha i pluća (C34) u FBiH ne pokazuje veća odstupanja.

Grafikon 42. Komparacija smrtnosti od malignih neoplazmi bronha i pluća (C34) u FBiH i zemljama regiona, stopa na 100.000 stanovnika

*prema zadnjim dostupnim podacima preuzetim sa <https://platform.who.int/mortality>

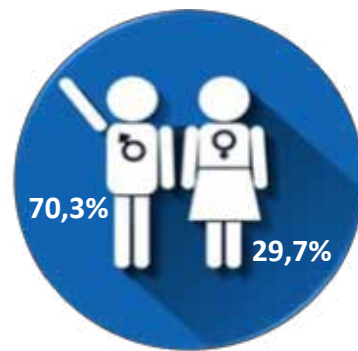

Grafikon 43. Smrtnost osoba muškog spola od malignih neoplazmi bronha i pluća (C34) u FBiH u 2013. i 2023. godini, po starosnim grupama

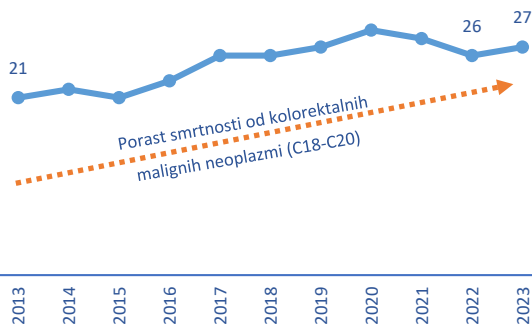

Grafikon 44. Smrtnost osoba ženskog spola od malignih neoplazmi bronha i pluća (C34) u FBiH u 2013. i 2023. godini, po starosnim grupama

Osobe muškog spola znatno više umiru od malignih neoplazmi bronha i pluća (C34) u svim starosnim grupama. U 2023. godini, od ukupnog broja umrlih od malignih neoplazmi bronha i pluća (C34), 70,3% čine osobe muškog spola, iako je primjetan lagani porast udjela osoba ženskog spola u smrtnosti u odnosu na prethodni period. Udio osoba ženskog spola u smrtnosti od malignih neoplazmi bronha i pluća u 2013. godini je iznosio 22,4%, dok je u 2023. godini iznosio 29,7%.

2. Kolorektalne maligne neoplazme (C18-C20)

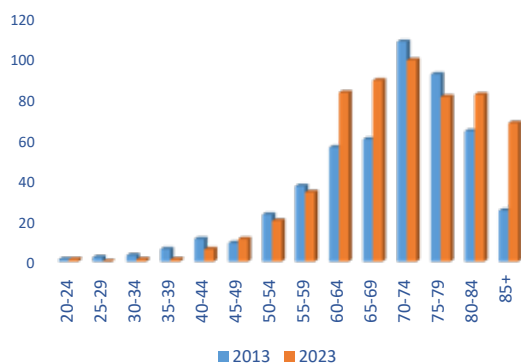
Grafikon 45. Smrtnost od kolorektalnih malignih neoplazmi (C18-C20) u FBiH u periodu 2013. - 2023. godine, stopa na 100.000 stanovnika

U periodu 2013. - 2023. godine registrovan je znatan porast smrtnosti od kolorektalnih malignih neoplazmi (C18-C20) od 21/100.000 koliko je iznosila 2013. godine do 27/100.000 stanovnika u 2023. godini.

Najveća stopa smrtnosti od kolorektalnih malignih neoplazmi registrovana je na području Hercegovačko-neretvanskog kantona 4/10.000, dok je najmanja stopa registrovana na području pet kantona sa vrijednošću od 2/10.000.

Grafikon 46. Smrtnost stanovništva od kolorektalnih malignih neoplazmi (C18-C20) u FBiH u 2023. godini, pregled po kantonima, stopa na 10.000 stanovnika

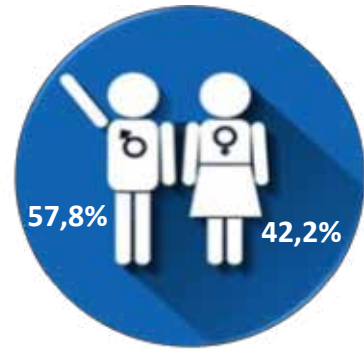
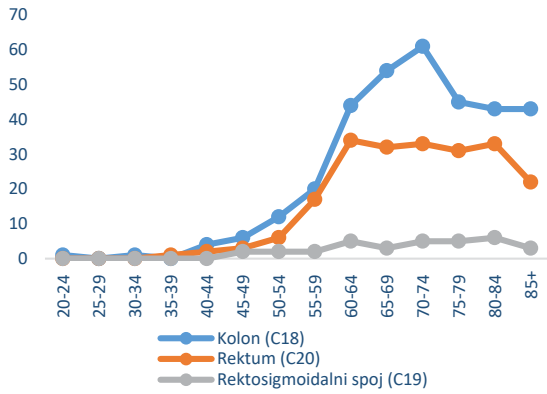

Grafikon 47. Smrtnost od kolorektalnih malignih neoplazmi (C18-C20) u FBiH u 2013. i 2023. godini, po starosnim grupama

Tabela 3. Kolorektalne maligne neoplazme (C18-C20) kao uzroci smrti u FBiH u 2023. godini/po vrsti i spolu; struktura, stopa na 100.000

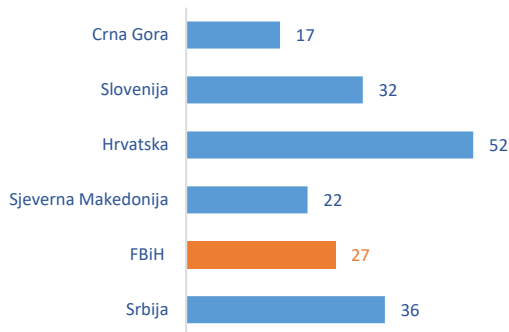
Kolorektalne maligne neoplazme (C18-C20)	Muškarci	Žene	UKUPNO	Index strukture	Stopa na 100.000
Maligna neoplazma rektuma (C20)	128	81	209	36,3%	10
Maligna neoplazma kolona (C18)	185	149	334	58,0%	16
Maligna neoplazma rektosigmoidalnog spoja (C19)	20	13	33	5,7%	1
UKUPNO kolorektalne neoplazme	333	243	576	100,0%	27

Od kolorektalnih malignih neoplazmi (C18-C20) najučestalije su maligne neoplazme kolona (C18), s učestalošću 58,0% i stopom smrtnosti od 16/100.000 stanovnika. Smrtnost od malignih neoplazmi kolona (C18) u 2023. godini pokazuje znatno odstupanje u odnosu na maligne neoplazme rektuma (C20) i rektosigmoidalnog spoja (C19).

Grafikon 48. Smrtnost od kolorektalnih malignih neoplazmi u FBiH 2023. godini, po vrsti i starosnim grupama

Od kolorektalnih malignih neoplazmi više umiru osobe muškog spola nego ženskog, s učestalošću 57,8%.

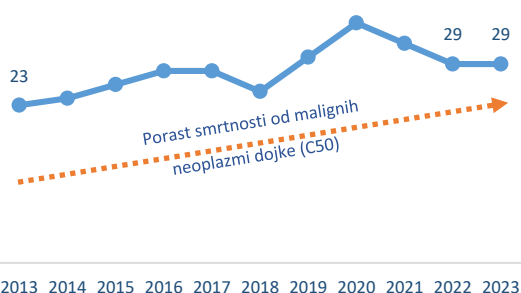

U odnosu na zemlje regiona, stopa smrtnosti kolorektalnih malignih neoplazmi (C18-C20) ne pokazuje veća odstupanja.

Grafikon 49. Komparacija smrtnosti od kolorektalnih malignih neoplazmi u FBiH i zemljama regiona, stopa na 100.000 stanovnika

*prema zadnjim dostupnim podacima preuzetim sa <https://platform.who.int/mortality>

3. Maligne neoplazme dojke (C50)

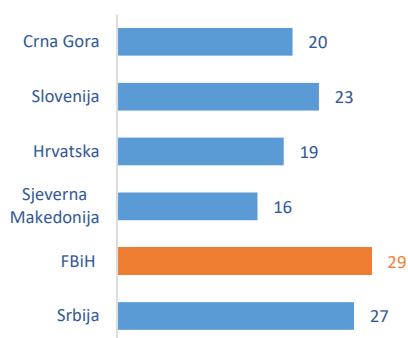
Stopa smrtnosti od malignih neoplazmi dojke (C50) kod osoba ženskog spola u FBiH pokazuje trend stalnog rasta od 23/100.000 koliko je iznosila 2013. godine do 29/100.000 žena u 2023. godini.

Grafikon 50. Smrtnost od malignih neoplazmi dojke (C50) u FBiH u periodu 2013. - 2023. godine, stopa na 100.000 žena

Najveća stopa smrtnosti od malignih neoplazmi dojke u FBiH u 2023. godini registrovana je na području Bosansko-podrinjskog kantona 6/10.000, dok je najmanja stopa smrtnosti registrovana na području Unsko-sanskog kantona 1/10.000 žena.

Grafikon 51. Smrtnost osoba ženskog spola od malignih neoplazmi dojke u FBiH u 2023. godini/ pregled po kantonima, stopa na 10.000 žena

Stopa smrtnosti od maligne neoplazme dojke (C50) nešto je izraženija u odnosu na zemlje regiona.

Grafikon 52. Komparacija smrtnosti od malignih neoplazmi dojke (C50) u FBiH i zemljama regiona, stopa na 100.000 žena

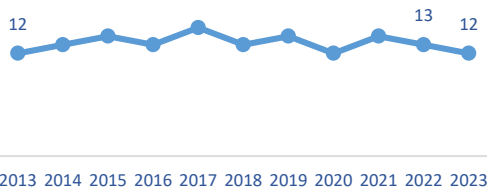
*prema zadnjim dostupnim podacima preuzetim sa <https://platform.who.int/mortality>

Grafikon 53. Smrtnost osoba ženskog spola od malignih neoplazmi dojke (C50) u FBiH u 2013. i 2023. godini, po spolu i starosnim grupama

4. Maligna neoplazma želuca (C16)

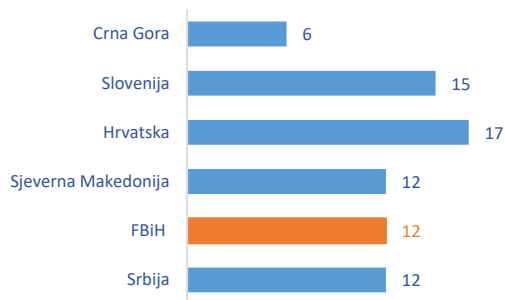
Grafikon 54. Smrtnost od maligne neoplazme želuca (C16) u FBiH u periodu 2013. - 2023. godine, stopa na 100.000 stanovnika

Grafikon 55. Smrtnost od maligne neoplazme želuca (C16) u FBiH u 2023. godini/pregled po kantonima, stopa na 10.000 stanovnika

U periodu 2013. - 2022. godine registrovan je blagi porast stope smrtnosti od maligne neoplazme želuca (C16), dok je u 2023. godini registrovan blagi pad u odnosu na prethodnu godinu.

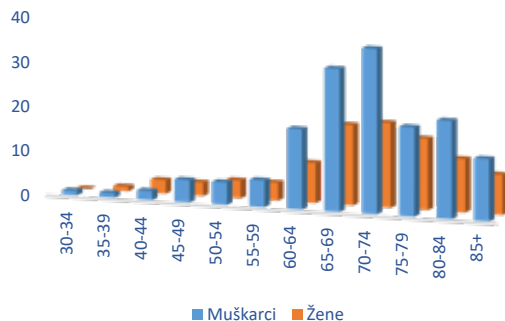
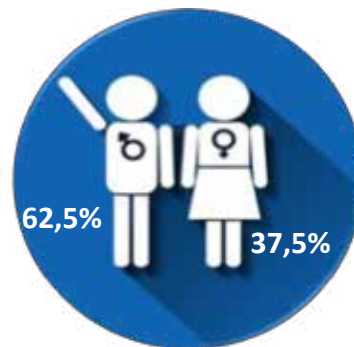
Najveća stopa smrtnosti od maligne neoplazme želuca (C16) registrovana je na području Bosansko-podrinjskog kantona 2,3/10.000, dok je najmanja stopa registrovana u Posavskom kantonu 0,8/10.000 stanovnika.

Grafikon 56. Komparacija smrtnosti od maligne neoplazme želuca (C16) u FBiH i zemljama regiona, stopa na 100.000 stanovnika

*prema zadnjim dostupnim podacima preuzetim sa <https://platform.who.int/mortality>

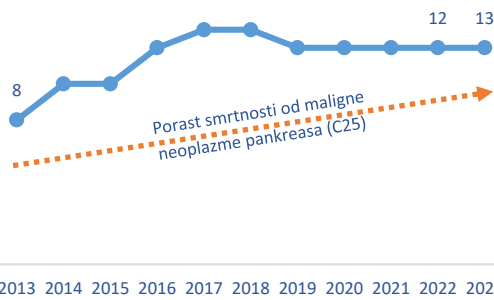
U odnosu na zemlje regiona nema većeg odstupanja stope smrtnosti od maligne neoplazme želuca (C16), osim stope registrovane u Crnoj Gori koja pokazuje znatno niže vrijednosti.

Grafikon 57. Smrtnost od maligne neoplazme želuca (C16) u FBiH u 2023. godini, po spolu i starosnim grupama

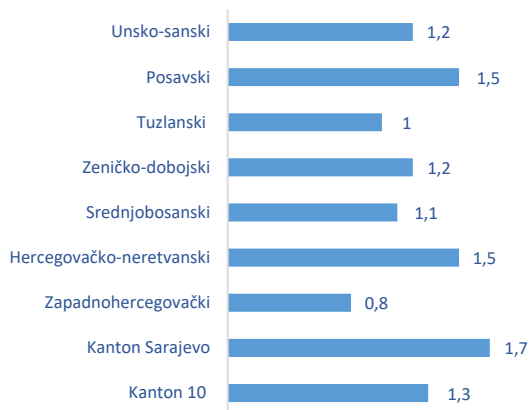
Znatno je veća smrtnost osoba muškog nego osoba ženskog spola, s udjelom smrtnosti od 62,5% u ukupnom broju umrlih od maligne neoplazme želuca (C16). Najveća razlika u broju umrlih osoba muškog i ženskog spola je u dobnoj grupi 60 - 74 godine.

5. Maligna neoplazma pankreasa (C25)

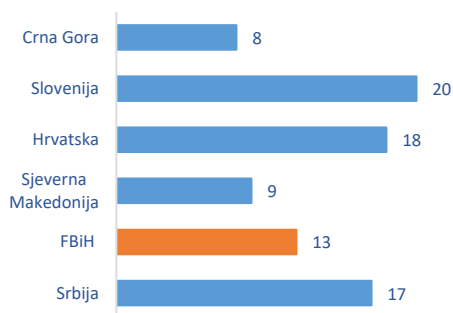
Stopa smrtnosti od maligne neoplazme pankreasa u FBiH pokazuje trend rasta od 8/100.000 koliko je iznosila 2013. godine do 13/100.000 stanovnika u 2022. i 2023. godini.

Grafikon 58. Smrtnost od maligne neoplazme pankreasa (C25) u FBiH u periodu 2013. - 2023. godine, stopa na 100.000 stanovnika

Najveća stopa smrtnosti od maligne neoplazme pankreasa (C25) registrovana je na području Kantona Sarajevo 1,7/10.000 stanovnika, dok je najniža stopa na području Zapadnohercegovačkog kantona i iznosi 0,8/10.000. Na području Bosansko-podrinjskog kantona nema registrovanih smrti od maligne neoplazme pankreasa.

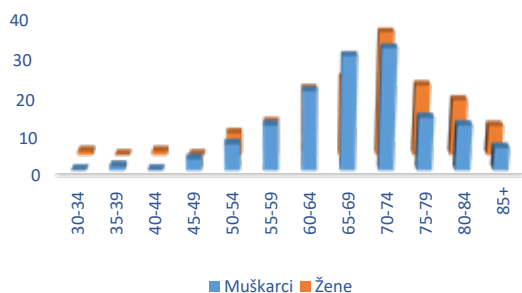
Grafikon 59. Smrtnost od maligne neoplazme pankreasa (C25) u FBiH u 2023. godini/pregled po kantonima, stopa na 10.000 stanovnika

U odnosu na zemlje regiona, nema većih odstupanja u stopi smrtnosti od maligne neoplazme pankreasa (C25).

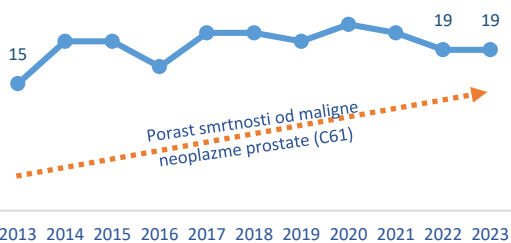
Grafikon 60. Komparacija smrtnosti od maligne neoplazme pankreasa (C25) u FBiH i zemljama regiona, stopa na 100.000 stanovnika

*prema zadnjim dostupnim podacima preuzetim sa <https://platform.who.int/mortality>

Grafikon 61. Smrtnost od malignih neoplazmi pankreasa (C25) u FBiH u 2023. godini, po starosnim grupama i spolu

6. Maligne neoplazme prostate (C61)

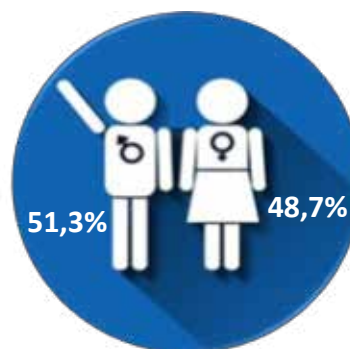

Grafikon 62. Smrtnost osoba muškog spola od maligne neoplazme prostate (C61) u FBiH u periodu 2013. - 2023. godine, stopa na 100.000 muškaraca

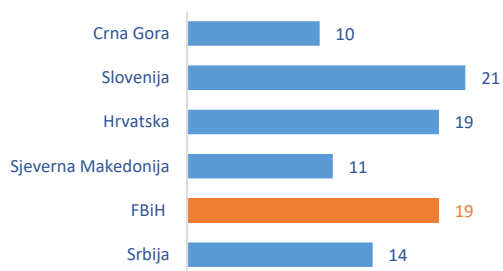
Grafikon 63. Smrtnost osoba muškog spola od maligne neoplazme prostate (C61) u FBiH u 2023. godini/pregled po kantonima, stopa na 10.000 stanovnika

Nešto veća smrtnost od maligne neoplazme pankreasa (C25) je kod osoba muškog spola nego kod osoba ženskog spola. Udio smrtnosti osoba muškog spola je 51,3% od ukupnog broja umrlih od maligne neoplazme pankreasa (C25).

Stopa smrtnosti osoba muškog spola od malignih neoplazmi prostate (C61) u FBiH pokazuje trend stalnog rasta od 15/100.000 koliko je iznosila 2013. godine, do 19/100.000 muškaraca u 2022. i 2023. godini.

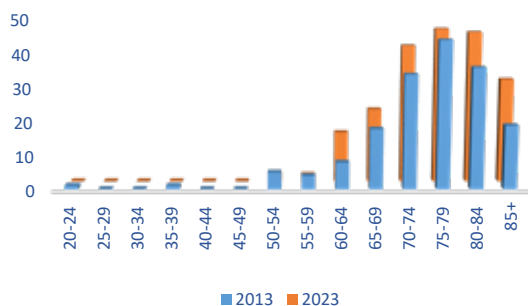
Stopa smrtnosti od maligne neoplazme prostate (C61) kretala se od 1,0/10.000 muškaraca u Posavskom kantonu do 2,8/10.000 muškaraca u Bosansko-podrinjskom kantonu.

U odnosu na zemlje regiona, stopa smrtnosti osoba muškog spola od maligne neoplazme prostate (C61) ne pokazuje veća odstupanja. Znatno nižu stopu registruje Crna Gora 10/100.000 muškaraca i Sjeverna Makedonija 11/100.000 muškaraca.

Grafikon 64. Komparacija smrtnosti od maligne neoplazme prostate (C61) u FBiH i zemljama regiona, stopa na 100.000 stanovnika

*prema zadnjim dostupnim podacima preuzetim sa <https://platform.who.int/mortality>

Grafikon 65. Smrtnost osoba muškog spola od maligne neoplazme prostate (C61) u FBiH u 2013. i 2023. godini, po starosnim grupama

III ŠIFRA ZA POSEBNU NAMJENU

Prema smjernicama Svjetske zdravstvene organizacije, od 2020. godine COVID-19 se registruje i klasifikuje kao osnovni uzrok smrti.

COVID-19 se upisuje u potvrdu o smrti za sva umrla lica kod kojih je u ova bolest izazvala ili se pretpostavlja da je prouzrokovala ili doprinijela smrti. Šifra za COVID-19 (U07.1) nalazi se u poglavlju oboljenja Šifre za posebnu namjenu (U00-U99).

U 2023. godini, šifra za posebnu namjenu (U00-U99) sa stopom od 6/100.000 stanovnika ne nalazi se među pet vodećih uzroka smrtnosti prema poglavljima oboljenja dok se u 2022. godini nalazina trećem mjestu, prema poglavljima oboljenja, kao uzroka smrtnosti usljed pandemije COVID-19 šifra za posebnu namjenu (U00-U99), sa stopom smrtnosti od 90/100.000 stanovnika.

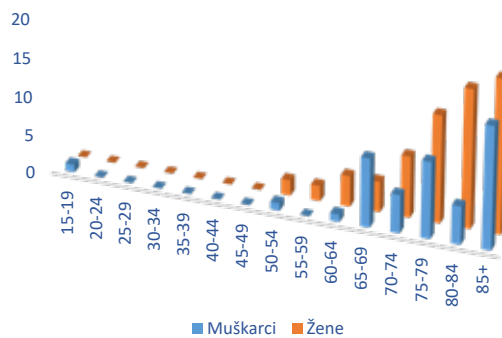
Evidentno je da je COVID-19 promijenio sliku smrtnosti stanovništva FBiH, kao i u zemljama regiona. Najviše je pogođeno starije stanovništvo s komorbiditetima tj. najprije hroničnim oboljenjima, čiji je tok ubrzan usljed oboljenja COVID-19.

Pored ostalog, pretpostavka je da se povećala smrtnost stanovništva tokom 2020. i 2021. godine, kao posljedica nedostupnosti zdravstvene zaštite usljed posebnih mjera zaštite stanovništva tokom pandemije COVID-19.

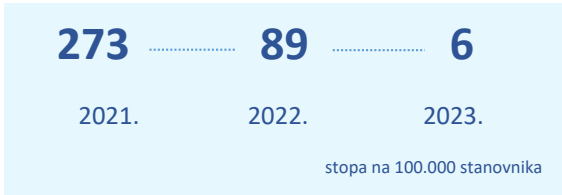
III COVID-19, identifikovan virus (U07.1)

Grafikon 66. Smrtnost od COVID-19 (U07.1) u 2023. godini/pregled po kantonima, stopa na 10.000 stanovnika

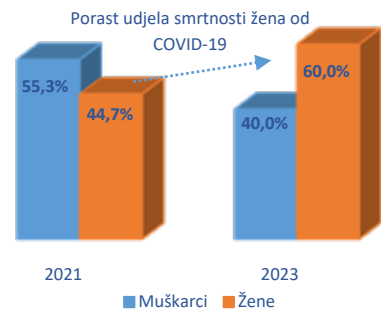

Grafikon 67. Smrtnost od COVID-19 (U07.1) u FBiH u 2023. godini, po starosnim grupama i spolu

Znatno manja smrtnost od COVID-19 (U07.1) registrovana je u 2022. godini u odnosu na stanje 2021. godine.

Tokom 2023. godine, stopa smrtnosti od COVID-19 (U07.1) kretala se od najmanje stope 0,1/100.000 stanovnika registrovanih u Srednjobosanskom kantonu do najveće stope 1,3/100.000 stanovnika u Hercegovačko-neretvanskom kantonu. U Bosansko-podrinjskom kantonu nije bilo smrtnih slučajeva.

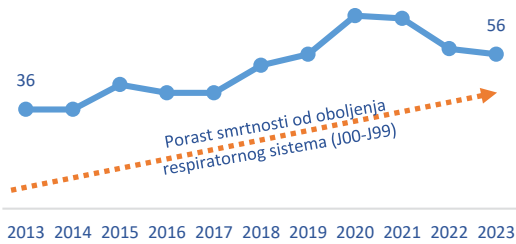

Grafikon 68. Udio smrtnosti od COVID-19 (U07.1) u FBiH u 2021. i 2023. godini, po spolu

IV OBOLJENJA RESPIRATORNOG SISTEMA (J00-J99)

IV Oboljenja respiratornog sistema (J00-J99)

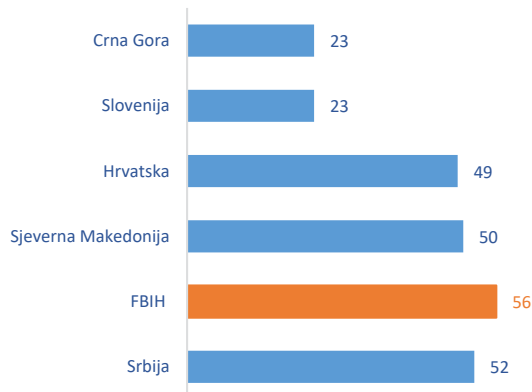
Stopa smrtnosti od oboljenja respiratornog sistema (J00-J99) u FBiH pokazuje trend stalnog rasta od 36/100.000 koliko je iznosila 2013. godine do 56/100.000 stanovnika u 2023. godini.

Grafikon 69. Smrtnost od oboljenja respiratornog sistema (J00-J99) u FBiH u periodu 2013. - 2023. godine, stopa na 100.000 stanovnika

Najveća stopa smrtnosti od oboljenja respiratornog sistema (J00-J99) registrovana je na području Bosansko-podrinjskog kantona 10/10.000 stanovnika, dok je najniža stopa registrovana na području Unsko-sanskog kantona i iznosi 3/10.000 stanovnika.

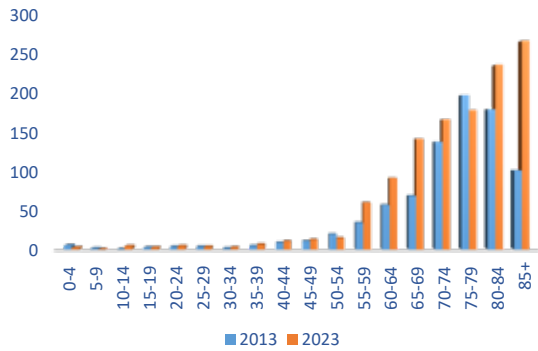
Grafikon 70. Smrtnost od oboljenja respiratornog sistema (J00-J99) u FBiH u 2023. godini/pregled po kantonima, stopa na 10.000 stanovnika

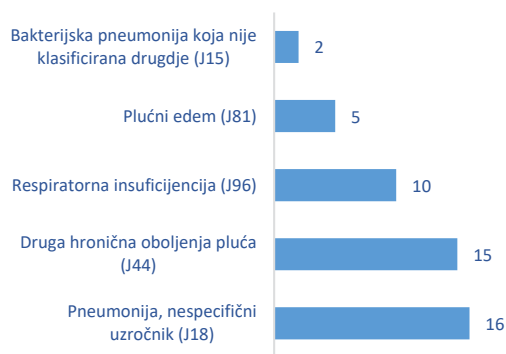
U poređenju sa zemljama regiona, FBiH ima nešto veću stopu smrtnosti od oboljenja respiratornog sistema (J00-J99).

Grafikon 71. Smrtnost od oboljenja respiratornog sistema (J00-J99) u FBiH i zemljama regiona, stopa na 100.000 stanovnika

*prema zadnjim dostupnim podacima preuzetim sa <https://platform.who.int/mortality>

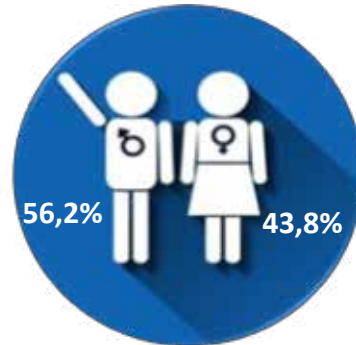

Grafikon 72. Smrtnost od oboljenja respiratornog sistema (J00-J99) u FBiH u 2013. i 2023. godini, po starosnim grupama

Grafikon 73. Vodeći uzroci smrti iz grupe Oboljenja respiratornog sistema (J00-J99) u FBiH u 2023. godini, stopa na 100.000 stanovnika

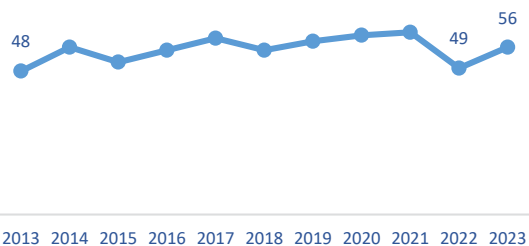
Od oboljenja respiratornog sistema (J00-J99) više umiru muškarci nego žene, s učestalošću od 56,2%.

Pneumonija uzrokovana nespecifičnim uzročnikom (J18) zabilježena je kao vodeći uzrok smrti iz ove grupe oboljenja, sa stopom smrti od 16/100.000 stanovnika.

V ENDOKRINA I METABOLIČKA OBOLJENJA (E00-E90)

V Endokrina i metabolička oboljenja (E00-E90)

Grafikon 74. Smrtnost od endokrinih i metaboličkih oboljenja (E00-E90) u FBiH u periodu 2013. – 2023. godine, stopa na 100.000 stanovnika

Grafikon 75. Smrtnost od endokrinih i metaboličkih oboljenja (E00-E90) u FBiH u 2023. godini/pregled po kantonima, stopa na 10.000 stanovnika

Stopa smrtnosti od endokrinih i metaboličkih oboljenja (E00-E90) u FBiH pokazuje trend stalnog rasta od 48/100.000, koliko je iznosila 2013. godine, do 56/100.000 stanovnika u 2023. godini.

Najveća stopa smrtnosti od endokrinih i metaboličkih oboljenja (E00-E90) registrovana je na području Tuzlanskog kantona 9/10.000, dok je najniža stopa registrovana na području Srednjobosanskog kantona i iznosi 1/10.000 stanovnika.

Na području Posavskog kantona i Kantona 10 stopa smrtnosti je ispod 1/10.000 stanovnika.

Od endokrinih i metaboličkih oboljenja znatno više umiru osobe ženskog spola s učestalošću od 62,0%.

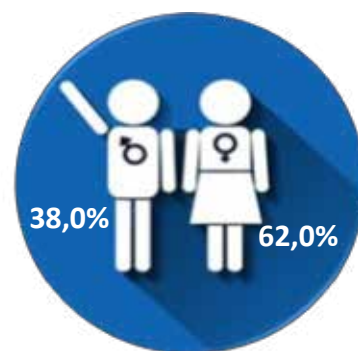
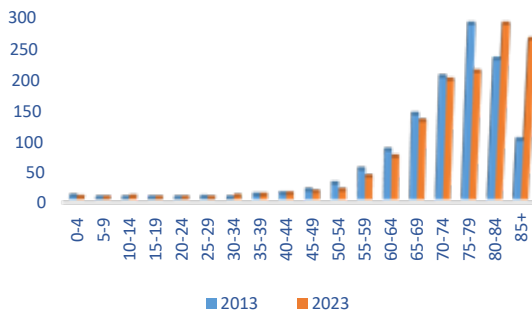

Tabela 4. Smrtnost od endokrinih i metaboličkih oboljenja (E00-E90) u FBiH u 2023. godini/po vrsti i spolu, index strukture, stopa na 100.000 stanovnika

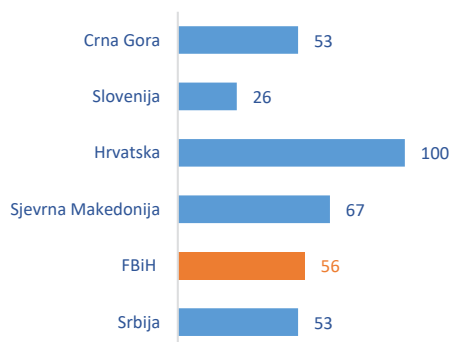
Oboljenje, stanje X MKB	Broj umrlih lica			Index strukture	Stopa na 100.000 stanovnika
	Muškarci	Žene	UKUPNO		
Insulino ovisni diabetes mellitus E10	73	127	200	16,5%	9
Insulino neovisni diabetes mellitus E11	367	605	972	80,0%	45
Ostali Diabetes mellitus E12-E14	4	4	8	0,7%	0,4
UKUPNO Diabetes mellitus	444	736	1.180	97,1%	55
Ostala endokrini i metabolička oboljenja	18	17	35	2,9%	2
UKUPNO ENDOKRINA I METABOLIČKA OBOLJENJA E00-E90	462	753	1.215	100,0%	56

Od endokrinih oboljenja (E00-E90) kao uzroka smrti najučestaliji je diabetes mellitus (E10-E14), s učestalošću od 97,1%, dok su ostala endokrini i metabolička oboljenja zastupljena sa 2,9%. Od dijabetesa mellitusa po vrsti je najučestaliji insulino neovisni dijabetes mellitus (E11) s učestalošću od 80,0% u endokrinim oboljenjima i stopom smrtnosti od 45/100.000 stanovnika.

Grafikon 76. Smrtnost od endokirnih i metaboličkih oboljenja (E00-E90) u FBiH u 2013. i 2023. godini, po starosnim grupama

U 2023. godini registrovana je znatno veća smrtnost od endokrinih i metaboličkih oboljenja, većinom dijabetes mellitusa (E10-E14) u odnosu na stanje 2013. godine.

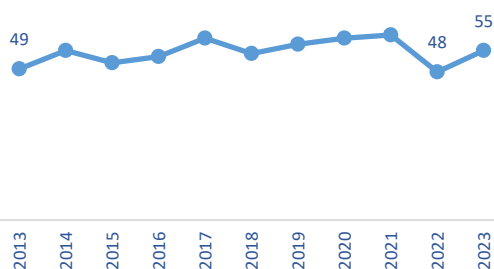
Grafikon 77. Smrtnost od endokrinih i metaboličkih oboljenja (E00-E90) u FBiH i zemljama regiona, stopa na 100.000 stanovnika

*prema zadnjim dostupnim podacima preuzetim sa <https://platform.who.int/mortality>

U odnosu na zemlje regiona, stopa smrtnosti od endokrinih i metaboličkih oboljenja u FBiH ne pokazuje veća odstupanja.

Znatno veću stopu smrtnosti registruju Hrvatska i Sjeverna Makedonija.

1. Diabetes mellitus (E10-E14)

Stopa smrtnosti od Diabetes mellitusa (E10-E14) pokazuje stalni trend rasta od 49/100.000 koliko je iznosila 2013.godine do 55/100.000 stanovnika u 2023. godini.

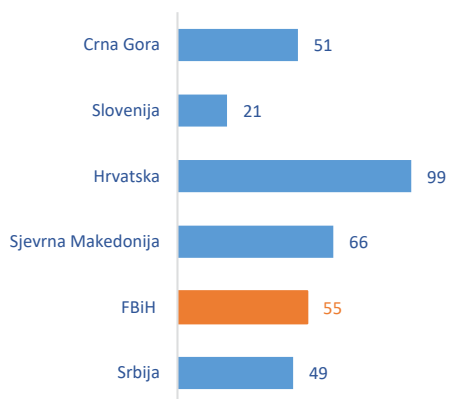
Grafikon 78. Smrtnost od diabetes mellitusa (E20-E14) u FBiH u periodu 2013. – 2023. godine, stopa na 100.000 stanovnika

Najveća stopa smrtnosti od diabetes mellitusa registrovana je na području Tuzlanskog kantona 9/10.000, dok je na području Srednjobosanskog kantona registrovana najniža stopa smrtnosti od ovog oboljenja i iznosi 1/10.000 stanovnika.

Na području Posavskog i Kantona 10 stopa smrtnosti od diabetes mellitusa (E10-E14) je ispod 1/10.000 stanovnika.

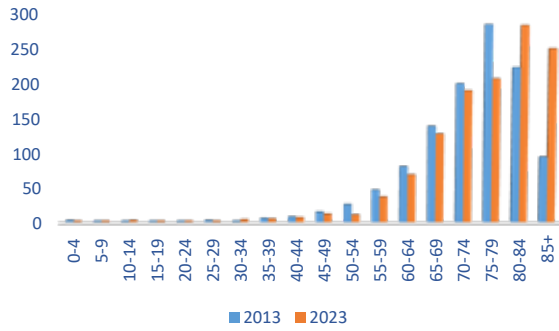
Grafikon 79. Smrtnost od diabetes mellitusa (E10-E14) u FBiH u 2023. godini/pregled po kantonima stopa na 10.000 stanovnika

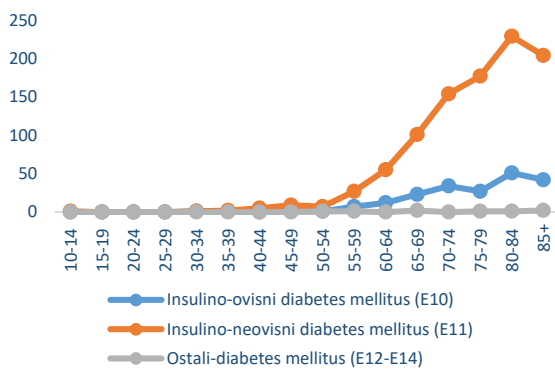
U odnosu na zemlje regiona, stopa smrtnosti od diabetes mellitusa (E10-E14) u FBiH ne pokazuje veća odstupanja. Znatno veću stopu smrtnosti registruju Hrvatska i Sjeverna Makedonija.

Grafikon 80. Smrtnost od diabetes mellitusa (E10-E14) u FBiH i zemljama regiona, stopa na 100.000 stanovnika

*prema zadnjim dostupnim podacima preuzetim sa <https://platform.who.int/mortality>

Grafikon 81. Smrtnost od diabetes mellitusa (E10-E14) u FBiH u 2013. i 2023. godini, po starosnim grupama

Grafikon 82. Smrtnost od diabetes mellitusa (E10-E14) u FBiH u 2023. godini, po starosnim grupama i vrsti diabetesa

U 2023. godini evidentno je da je najveća smrtnost u grupi oboljenja diabetes mellitusa (E10-E14) uzrokovana tipom insulino-neovisnog diabetes mellitusa (E11).

SMRTNOST STANOVNIŠTVA FBiH U 2023. GODINI, ANALIZA PO POPULACIONIM GRUPAMA

Praćenje dojenačkih smrti kao jednog od najosjetljivijih pokazatelja zdravstvenog stanja najmlađeg dijela populacije sastavni je dio ciljeva SZO/EURO "Zdravlje za sve". Dojenačka smrtnost predstavlja bitan pokazatelj zdravstvenog stanja stanovništva i prikazuje intenzitet umiranja djece u prvoj godini života.

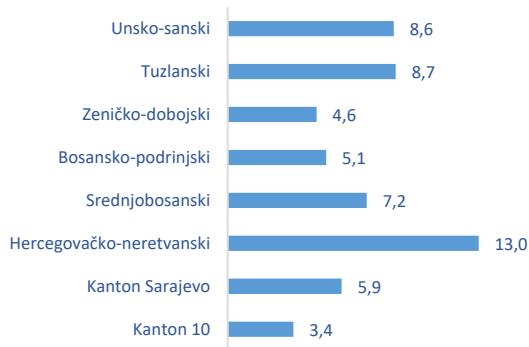
Federacija Bosne i Hercegovine spada u zemlje s relativno niskom stopom dojenačke smrtnosti. Posljednjih godina u FBiH evidentan je pad dojenačke smrtnosti sa stopom koja se kretala od 7,5/1.000 živorođenih u 2013. godini do 6.7/1.000 živorođenih u 2023. godini.

Stopa dojenačke smrtnosti je veoma osjetljiv pokazatelj zdravlja majke i djeteta na čije vrijednosti uveliko utiču faktori socioekonomskog okruženja te zdravstvena politika koja se provodi.

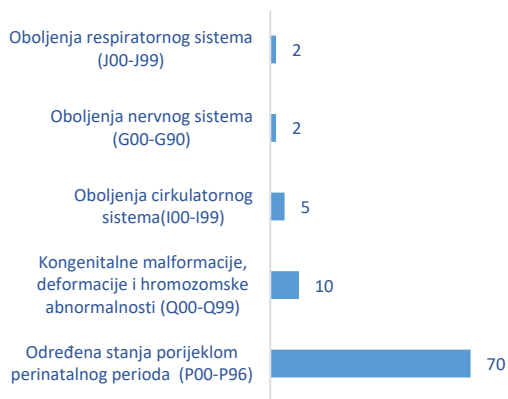
Činjenica je da mjere zdravstvene zaštite ni u jednoj dobnoj grupi ne smanjuju smrtnost tako znatno i efikasno kao kod djece do godinu dana.

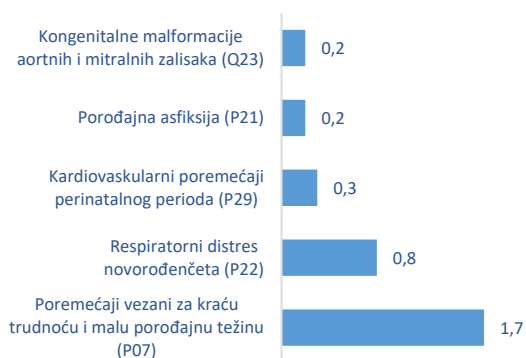
1. Dojenačka smrtnost u Federaciji Bosne i Hercegovine

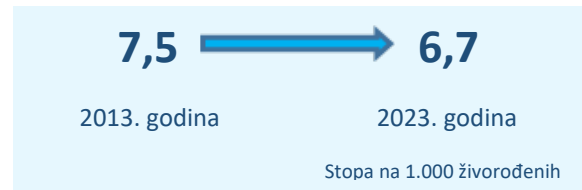
Grafikon 83. Dojenačka smrtnost u FBiH u 2023. godini/pregled po kantonima, stopa na 1.000 živorođenih

Grafikon 84. Broj umrle dojenčadi u FBiH u 2023. godini/vodeći uzroci

Grafikon 85. Vodeći uzroci smrtnosti dojenčadi u FBiH u 2023. godini/po oboljenjima pojedinačno

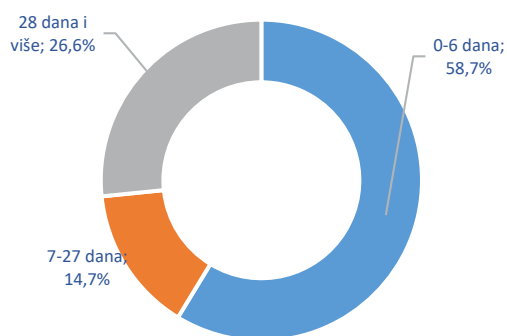

Postoje značajne razlike u vrijednosti stope dojenačke smrtnosti po kantonima u FBiH u 2023. godini, koja se kretala od 3,4/1.000 živorođenih u Kantonu 10 do 13,0/1.000 živorođenih u Hercegovačko-neretvanskom kantonu.

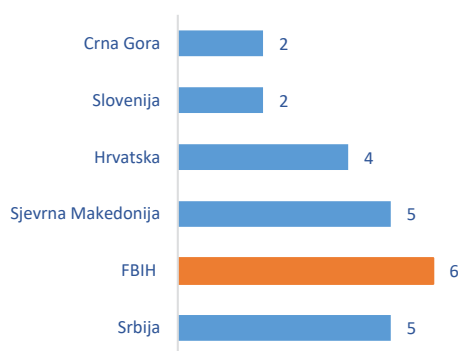
Na području Posavskog i Zapadnohercegovačkog kantona nema registrovane dojenačke smrtnosti.

Vodeći uzroci smrtnosti dojenčadi u FBiH u 2023. godini po poglavljima oboljenja su oboljenja porijeklom iz perinatalnog perioda (P00-P96) sa 70 umrlih dojenčadi i stopom smrtnosti od 4,3/1.000 živorođenih, dok se na drugom mjestu nalaze kongenitalne malformacije (Q00-Q99) sa stopom smrtnosti od 0,6/1.000 živorođenih, među kojima su najučestalije malformacije aortalnih i mitralnih zalistaka (Q23) sa tri registrovana umrla dojenčeta.

Vodeći uzroci smrtnosti dojenčadi po oboljenjima pojedinačno su poremećaji vezani za kraću trudnoću i malu tjelesnu težinu novorođenčeta (P07), sa stopom smrtnosti od 1,7/1.000 živorođenih, dok se na drugom mjestu nalazi respiratorni distres novorođenčeta (P22) sa stopom od 0,8/1.000 živorođenih.

Grafikon 86. Umrla dojenčad u FBiH u 2023. godini, po starosti dojenčeta, struktura

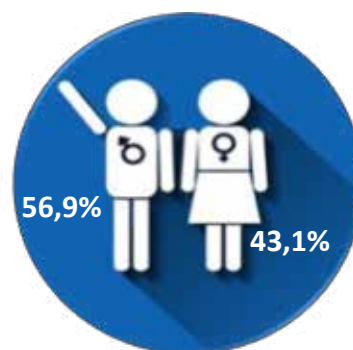
Grafikon 87. Dojenačka smrtnost u FBiH i zemljama regiona, stopa na 1.000 živorođenih

*prema zadnjim dostupnim podacima preuzetim sa <https://platform.who.int/mortality>

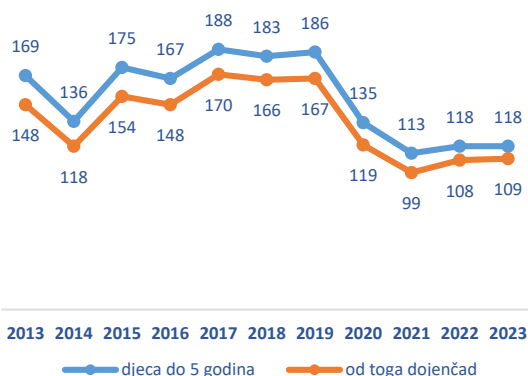
Najveći broj dojenačkih smrti se dešava u ranom neonatalnom periodu do 6 navršenih dana života, u kojem je umrlo 58,7% dojenčadi.

U odnosu na zemlje regiona, stopa dojenačke smrtnosti u FBiH pokazuje nešto veće vrijednosti.

Smrtnost muške dojenčadi (56,9%) učestalija je nego smrtnost ženske dojenčadi (43,1%).

2. Smrtnost djece do pet godina

Grafikon 88. Broj umrle dojenčadi i djece do 5. godina starosti u FBiH u periodu 2013. - 2023. godina

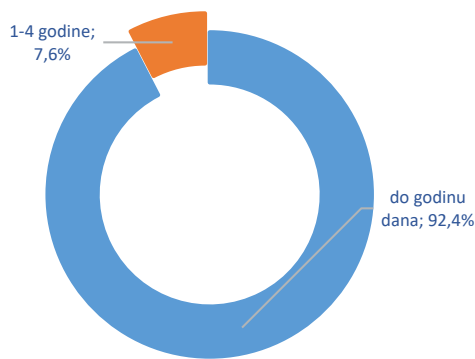
Stopa smrtnosti djece do pet godina pokazuje trend stalnog pada, od 8,6/1.000 živorođenih koliko je iznosila 2013. godine, do 7,3/1.000 živorođenih koliko iznosi u 2023. godini.

Smanjenje smrtnosti može se dovesti u vezu sa provođenjem bolje i kvalitetnije zdravstvene zaštite majke i djeteta, savjetovanja, kao i boljom informisanošću majki.

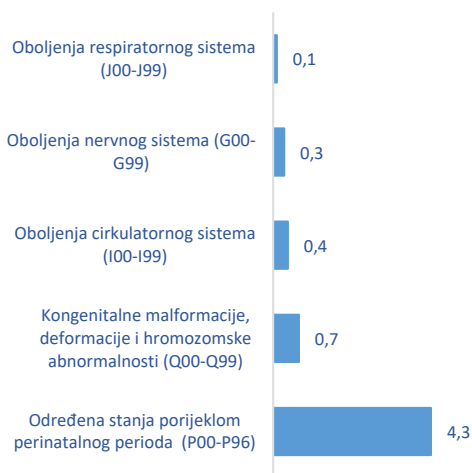
Grafikon 89. Smrtnost djece do 5. godina starosti u FBiH u 2023. godini/pregled po kantonima, stopa na 1.000 živorođenih

Najveća stopa smrtnosti djece do 5 godina starosti registrovana je na području Hercegovačko-neretvanskog kantona 13/1.000 živorođenih dok je najmanja stopa registrovana u Zapadnohercegovačkom kantonu 1/1.000 živorođenih.

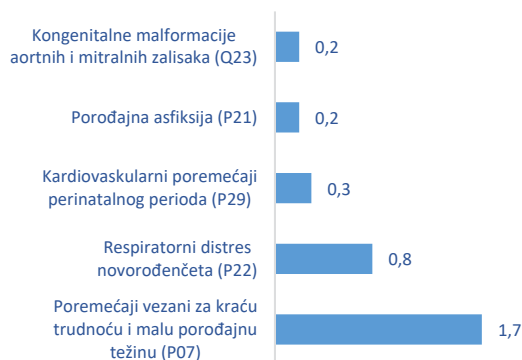
U ukupnoj smrtnosti djece do pet godina starosti, najveći udio su registrovani smrtni slučajevi koji su se desili u periodu do godinu dana života, s procentom od 92,4%.

Grafikon 90. Smrtnost djece do 5. godina u FBiH u 2023. godini, po starosti djeteta

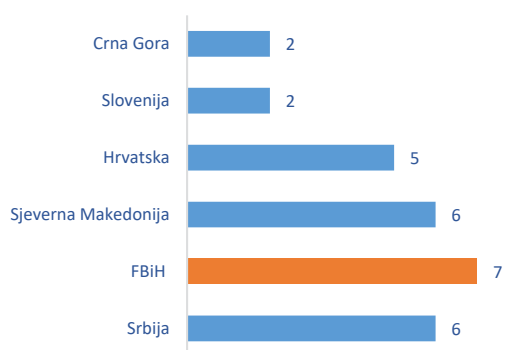
Vodeći uzroci smrtnosti djece do pet godina, po poglavljima oboljenja, su određena stanja porijeklom iz perinatalnog perioda (P00-P96) sa stopom smrtnosti od 4,3/1.000 živorođenih, dok se na drugom mjestu nalaze kongenitalne malformacije, deformacije i hromozomske abnormalnosti (Q00-Q99) sa stopom smrtnosti od 0,7/1.000 živorođenih.

Grafikon 91. Vodeći uzroci smrtnosti djece do 5. godina starosti u FBiH u 2023. godini/po poglavljima oboljenja, stopa na 1.000 živorođenih

Vodeći uzroci smrtnosti djece do pet godina starosti, po pojedinačnim oboljenjima, su poremećaji vezani za dužinu trudnoće i malu tjelesnu težinu novorođenčeta (P07) od kojih je umrlo 28 djece do pet godina starosti, sa stopom smrtnosti od 1,7/1.000 živorođenih.

Grafikon 92. Vodeći uzroci smrtnosti djece do 5. godina starosti u FBiH u 2023. godini/po pojedinačnim oboljenjima, stopa na 1.000 živorođenih

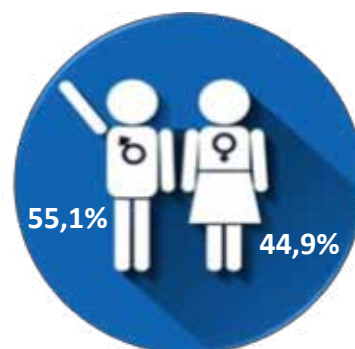

U odnosu na zemlje regiona, FBiH ima nešto veću stopu smrtnosti djece do pet godina starosti.

Grafikon 93. Smrtnost djece do 5. godina u FBiH i zemljama regiona, stopa na 1.000 živorođenih

*prema zadnjim dostupnim podacima preuzetim sa <https://platform.who.int/mortality>

Veći je udio umrle djece muškog spola 55,1% u ukupnom broju umrle djece do pet godina starosti.

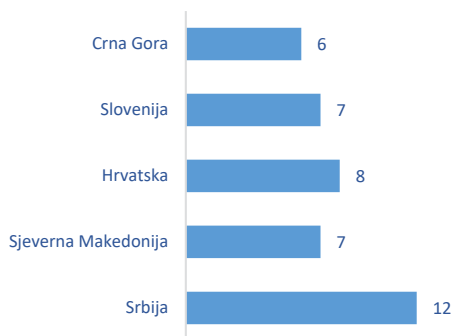

3. Maternalna smrtnost

Svaka smrtnost žene u trudnoći, porodu ili babinju (O00-O99) trebala bi se registrovati kao maternalna smrtnost i predstavlja bitan pokazatelj zdravlja majke i djeteta.

Maternalna smrtnost je u FBiH već godinama niska i svodi se na sporadične slučajeve.

U većini zemalja evropskog regiona, maternalna smrtnost je niska i kreće se od 5 do 10/100.000 živorođenih.

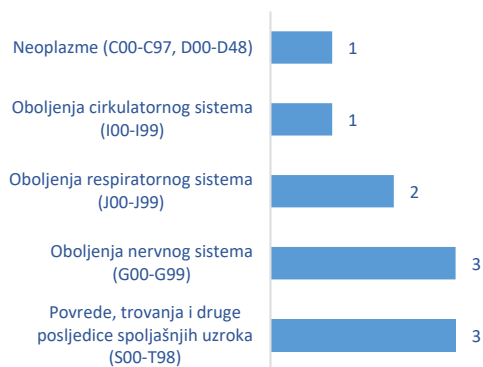
U 2023. godini nema registrovanih umrlih žena zbog komplikacija trudnoće, porođaja i puerperija (O00-O99), dok su u 2022. godini registrovane 4 umrle žene.

Obzirom da u FBiH u 2023. godini nema registrovanih slučajeva maternalne smrtnosti, dat je prikaz maternalne smrtnosti u zemljama regiona.

Grafikon 94. Maternalna smrtnost u zemljama regiona, stopa na 100.000 živorođenih

*prema zadnjim dostupnim podacima preuzetim sa <https://platform.who.int/mortality>

4. Školska djeca i mladi (5-19 godina)

Grafikon 95. Vodeći uzroci smrtnosti kod školske djece i mladih (5-19 godina) u FBiH u 2023. godini, stopa na 100.000

Broj umrle djece ove starosne dobi u FBiH u 2023. godini iznosi 50, sa stopom smrtnosti od 15/100.000.

Nešto veća smrtnost školske djece i omladine je registrovana kod muškog spola s učestalošću od 62,0%.

Povrede su vodeći uzrok smrtnosti školske djece i omladine s učestalošću od 20,0% svih smrti i stopom smrtnosti 3/100.000, među kojima su saobraćajne nesreće kao vodeći uzrok smrtnosti, od kojih je 7 umrlih, sa stopom smrtnosti od 2/100.000. Na drugom mjestu su oboljenja nervnog sistema (G00-G99) sa 10 umrlih i stopom smrtnosti od 3/100.000. Od malignih neoplazmi (C00-C97) umrle su 4 osobe ove starosne dobi, sa stopom smrtnosti od 1/100.000, a najučestalija je maligna neoplazma limfoidnog tkiva (C91, C95) sa 2 registrovane umrle osobe.

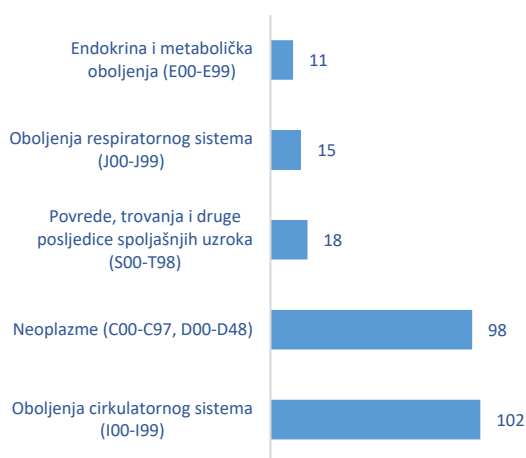
Grafikon 96. Smrtnost školske djece i mladih (5-19 godina) u FBiH u 2023. godini/pregled po kantonima, stopa na 10.000

Najveća stopa smrtnosti registrovana je na području Zapadnohercegovačkog kantona 3/10.000, dok na području Posavskog i Bosansko-podrinjskog kantona nema registrovanih slučajeva smrti školske djece i mladih u dobi od 5 do 19 godina.

4 smrtna slučaja namjernog samopovrjeđivanja (suicidi)

Stopa namjernog samopovrjeđivanja (suicida) 1,2/100.000 stanovnika kod školske djece i mladih (5-19 godina)

5. Odraslo stanovništvo (20 – 64 godina)

Grafikon 97. Vodeći uzroci smrtnosti kod odraslog stanovništva 20-64 godine starosti u FBiH u 2023. godini, stopa na 100.000

Broj umrlih osoba ove starosne grupe u FBiH u 2023. godini iznosi 4.093, sa stopom smrtnosti od 301/100.000. Znatno veća smrtnost registrovana je kod osoba muškog spola sa učestalošću od 64,9% u ovoj starosnoj grupi.

Vodeći uzrok smrtnosti po poglavljima oboljenja su oboljenja cirkulatornog sistema (I00-I99) sa 1.394 umrle osobe i stopom smrtnosti od 102/100.000 i učestalošću od 34,1%. Na drugom mjestu nalaze se neoplazme (C00-C97, D00-D48) sa 1.340 umrlih osoba i stopom smrtnosti od 98/100.000, od toga 1.300 osoba (97%) je umrlo od maligne neoplazme (C00-C90) sa stopom smrtnosti od 95/100.000 stanovnika ove dobne grupe. Od malignih neoplazmi najučestalije su maligne neoplazme bronha i pluća (C34) sa 291 umrlom osobom i stopom smrtnosti od 21/100.000, a registrovana je znatno veća smrtnost osoba muškog u odnosu na ženski spol, sa učestalošću od 69,4%.

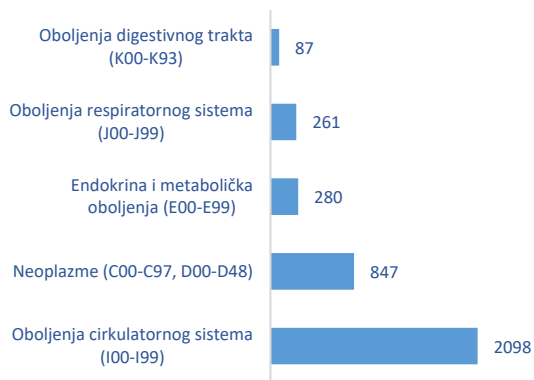
Povrede (S00-T99) se nalaze na trećem mjestu vodećih uzroka smrtnosti sa 240 umrlih osoba i stopom smrtnosti od 18/100.000 stanovnika. S obzirom na to da su povrede među vodećim uzrocima smrtnosti kod ove dobne grupe, neophodno je istaknuti da su u saobraćajnim nesrećama poginule 54 osobe, sa stopom smrtnosti od 4/100.000 i znatno većom učestalošću osoba muškog spola 88,9%.

Stopa namjernog samopovrjeđivanja (suicida) kod odraslog stanovništva (20-64 godine starosti) iznosi 6,8/100 000

Grafikon 98. Smrtnost odraslog stanovništva 20-64 godina starosti u FBiH u 2023. godini/pregled po kantonima, stopa na 10.000

6. Stanovništvo od 65 i više godina

Grafikon 99. Vodeći uzroci smrtности kod stanovništva od 65 i više godina starosti u FBiH u 2023. godini, stopa na 100.000 stanovnika

Grafikon 100. Smrtnost stanovništva od 65 i više godina starosti u FBiH u 2023. godini/pregled po kantonima, stopa na 10.000 stanovnika

Broj umrlih osoba ove starosne grupe u FBiH u 2023. godini iznosi 16.100, sa stopom smrtnosti od 4.216/100.000. Nešto veća smrtnost registrovana je kod osoba ženskog spola, s učestalošću od 53,5%.

Vodeći uzrok smrtnosti po poglavljima oboljenja su oboljenja cirkulatornog sistema (I00-I99) sa 8.011 umrlih osoba, stopom smrtnosti 2.098/100.000 i učestalošću od 49,7%.

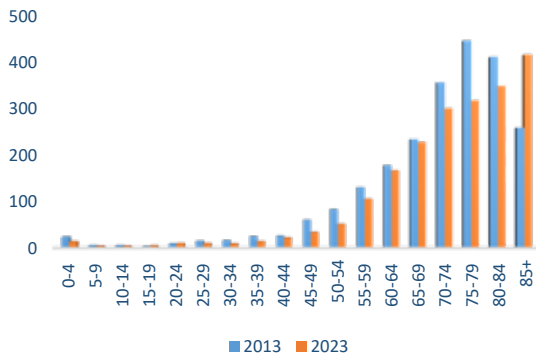
Na drugom mjestu su neoplazme (C00-C96, D00-D48) sa 3.235 umrlih osoba i stopom smrtnosti od 847/100.000 stanovnika. Broj umrlih osoba od malignih neoplazmi iznosi 3.114 sa stopom smrtnosti od 815/100.000 stanovnika ove dobne grupe. Vodeće maligne neoplazme kao uzroci smrtnosti stanovništva od 65 i više godina starosti su maligne neoplazme bronha i pluća (C34) sa stopom smrtnosti od 188/100.000 stanovnika i kolorektalne maligne neoplazme (C18-C20) sa stopom smrtnosti od 110/100.000 stanovnika.

Najveća stopa smrtnosti stanovništva od 65 i više godina starosti registrovana je na području Bosansko-podrinjskog kantona 495/10.000 stanovnika ove dobne grupe.

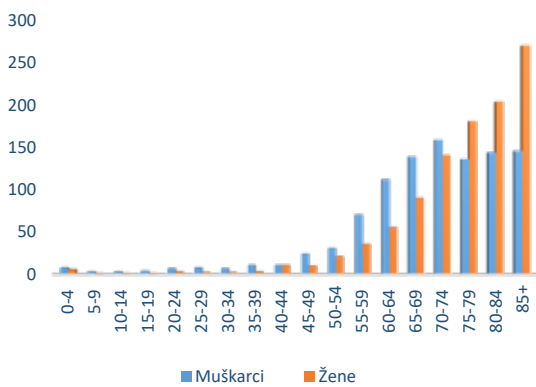
SMRTNOST STANOVNIŠTVA
FBIH U 2023. GODINI S
OSVRTOM NA PRETHODNI
PERIOD, ANALIZA PO
KANTONIMA I OPŠTINAMA

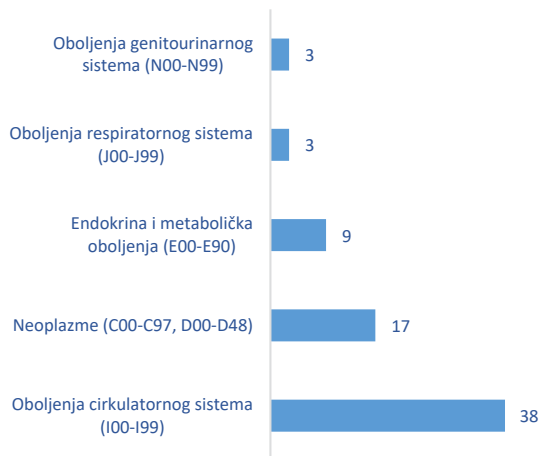
Unsko-sanski kanton

Grafikon 101. Smrtnost u 2013. i 2023. godini, po starosnim grupama

Grafikon 102. Smrtnost u 2023. godini po starosnim grupama i spolu

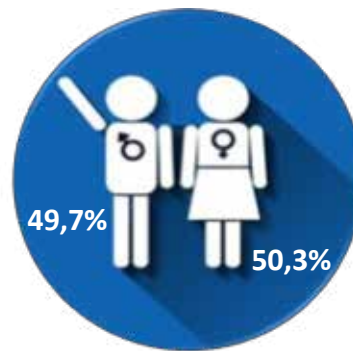
Grafikon 103. Vodeći uzroci smrtnosti stanovništva u 2023. godini/po poglavljima oboljenja, stopa na 10.000 stanovnika

79 → **78**

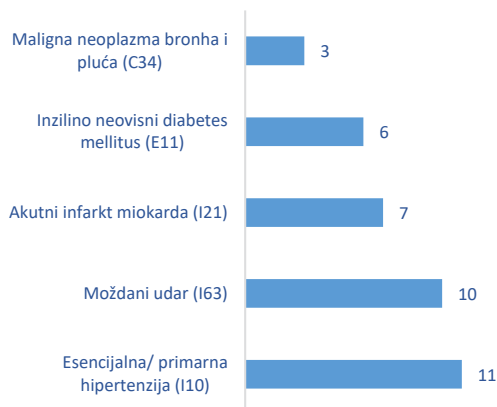
2013. godina   2023. godina

Stopa na 10.000 stanovnika

Stopa opšteg mortaliteta posljednjih godina prikazuje približne vrijednosti. Broj umrlih lica na području Unsko-sanskog kantona u 2023. godini iznosio je 2.038. Nešto je veća smrtnost osoba ženskog nego muškog spola, s učestalošću od 50,3%.

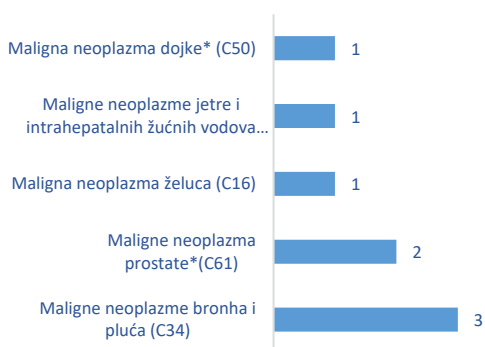

Oboljenja cirkulatornog sistema (I00-I99) predstavljaju vodeći uzrok smrtnosti, posmatrajući po poglavljima oboljenja, sa stopom smrtnosti od 38/10.000 stanovnika.

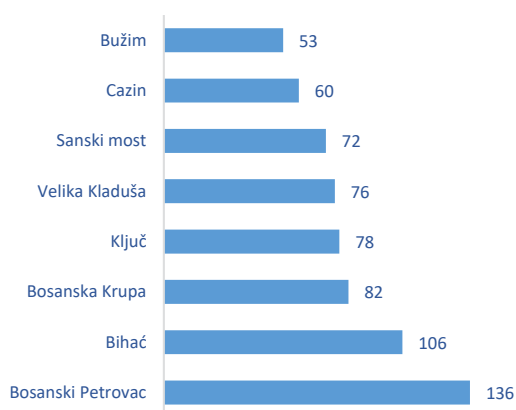
Vodeći uzrok smrtnosti po oboljenjima pojedinačno je esencijalna/ primarna hipertenzija (110) sa stopom smrtnosti od 11/10.000 stanovnika.

Grafikon 104. Vodeći uzroci smrtnosti stanovništva u 2023. godini/po oboljenjima pojedinačno, stopa na 10.000 stanovnika

Vodeće maligne neoplazme kao uzrok smrtnosti stanovništva u 2023. godini su maligne neoplazme bronha i pluća (C34) sa stopom smrtnosti od 3/10.000 stanovnika.

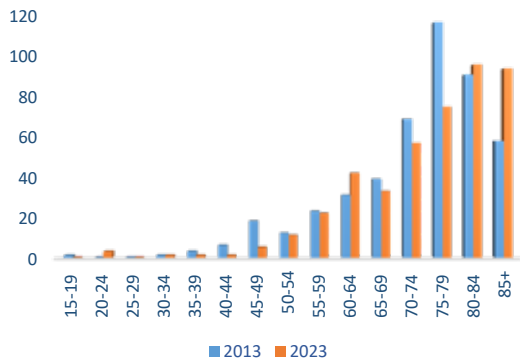
Grafikon 105. Vodeće maligne neoplazme kao uzroci smrtnosti stanovništva u 2023. godini, stopa na 10.000 stanovnika

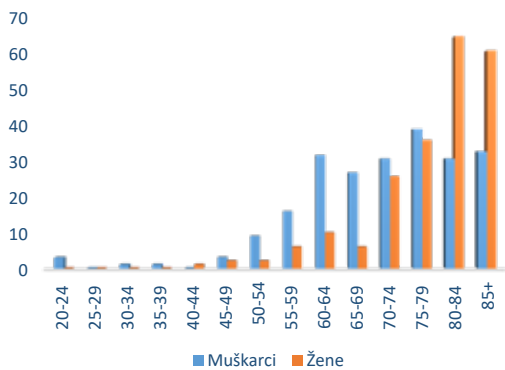
Najveća stopa smrtnosti registrovana je na području opštine Bosanski Petrovac i iznosi 136/10.000 stanovnika.

Grafikon 106. Smrtnost u 2023. godini/pregled po opštinama u Unsko-sanskom kantonu, stopa na 10.000 stanovnika

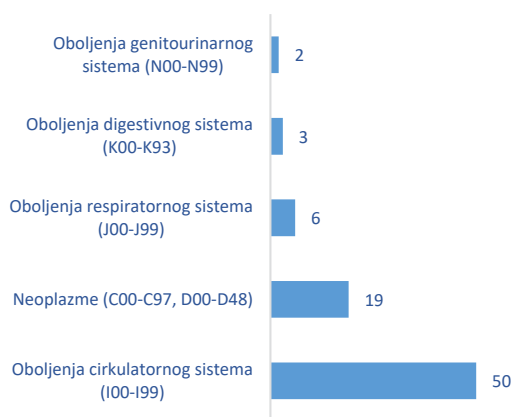
Posavski kanton

Grafikon 107. Smrtnost u 2013. i 2023. godini, po starosnim grupama

Grafikon 108. Smrtnost u Posavskom kantonu u 2023. godini po starosnim grupama i spolu

Grafikon 109. Vodeći uzroci smrtnosti stanovništva u 2023. godini/po poglavljima oboljenja, stopa na 10.000 stanovnika

120 → 111

2013. godina

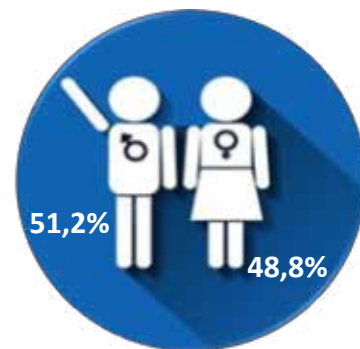
2023. godina

Stopa na 10.000 stanovnika

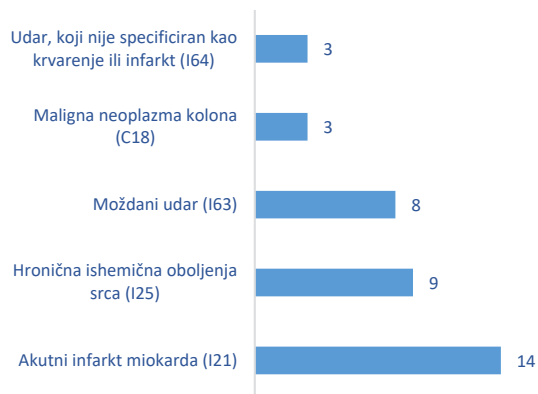
Stopa mortaliteta na području ovog kantona ukazuje na smanjenje broja umrlih, s obzirom na to da je 2013. godine iznosila do 120/10.000, a u 2023. godini bila nešto manja 111/10.000 stanovnika.

Broj umrlih lica na području Posavskog kantona u 2023. godini iznosio je 441.

Nešto je veća smrtnost osoba muškog nego ženskog, s učestalošću od 51,2%.

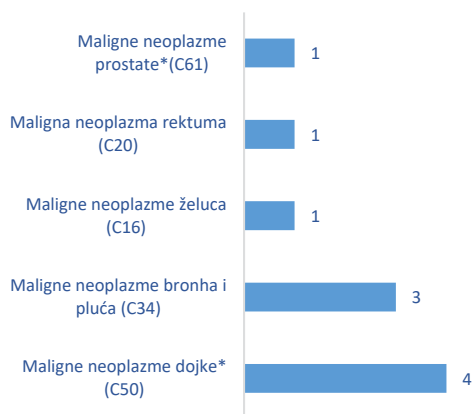

Po poglavljima oboljenja vodeći uzrok smrtnosti su oboljenja cirkulatornog sistema (I00-I99) sa stopom smrtnosti od 50/10.000 stanovnika.

Vodeći uzrok smrtnosti po oboljenjima pojedinačno je akutni infarkt miokarda (I21) sa stopom smrtnosti od 14/10.000 stanovnika.

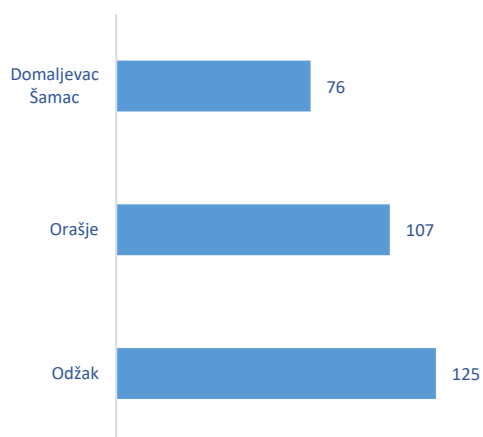
Grafikon 110. Vodeći uzroci smrtnosti u 2023. godini/po oboljenjima pojedinačno, stopa na 10.000 stanovnika

Vodeće maligne neoplazme kao uzrok smrtnosti u 2023. godini su maligne neoplazme bronha i pluća, sa stopom smrtnosti od 3/10.000 stanovnika.

Među vodećim malignim neoplazmama nalaze se i maligne neoplazme dojke 4/10.000 žena i maligne neoplazme prostate 1/10.000 muškaraca.

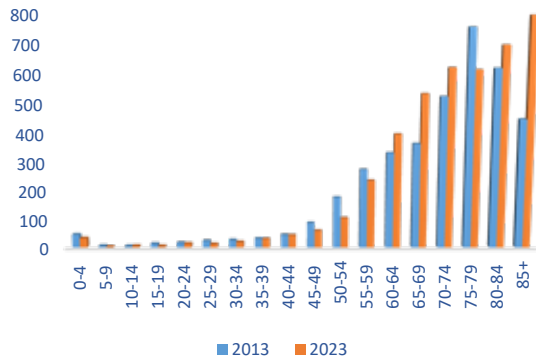
Grafikon 111. Vodeće maligne neoplazme kao uzrok smrtnosti u 2023. godini, stopa na 10.000 stanovnika

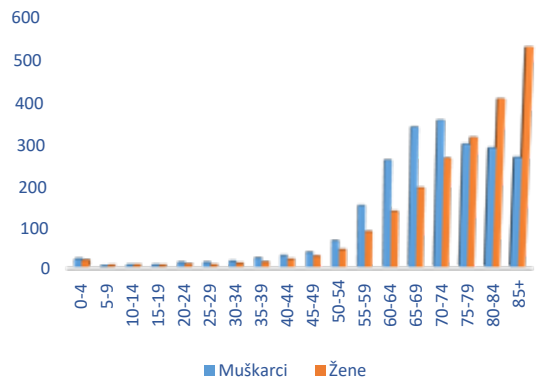
Najveća stopa smrtnosti registrovana je na području opštine Odžak 125/10.000 stanovnika.

Grafikon 112. Smrtnost u 2023. godini/pregled po opštinama Posavskog kantona, stopa na 10.000 stanovnika

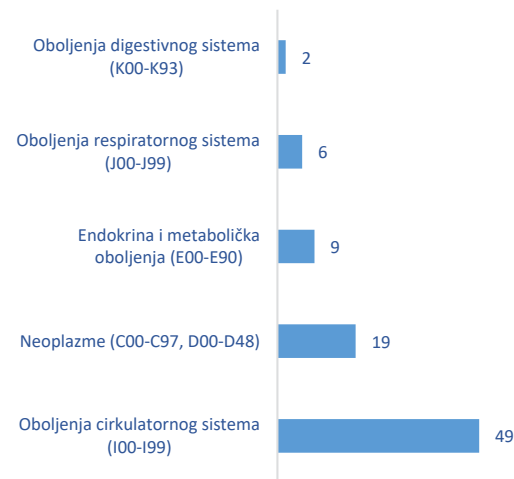
Tuzlanski kanton

Grafikon 113. Smrtnost u 2013. i 2023. godini, po starosnim grupama

Grafikon 114. Smrtnost u 2023. godini po starosnim grupama i spolu

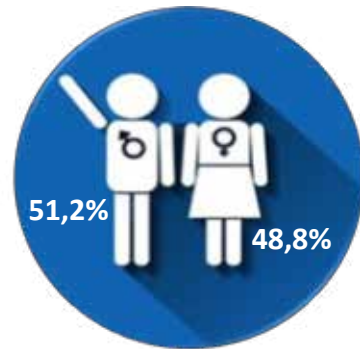
Grafikon 115. Vodeći uzroci smrtnosti stanovništva u 2023. godini/po poglavljima oboljenja, stopa na 10.000 stanovnika

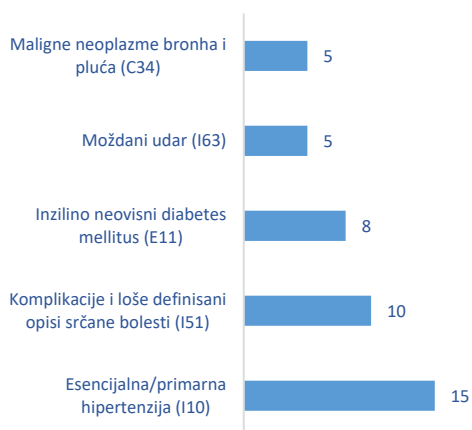
Stopa mortaliteta pokazuje trend rasta od 75/10.000 koliko je iznosila 2013. godine do 98/10.000 u 2023. godini.

Broj umrlih lica na području Tuzlanskog kantona u 2023. godini iznosio je 4.196.

Nešto je veća smrtnost osoba muškog nego ženskog, s učestalošću od 51,2%.

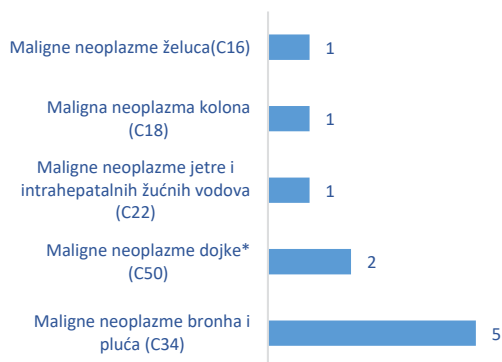

Po poglavljima oboljenja, vodeći uzrok smrtnosti su oboljenja cirkulatornog sistema (I00-I99) sa stopom smrtnosti od 49/10.000 stanovnika.

Vodeći uzrok smrtnosti po oboljenjima pojedinačno je esencijalna/primarna hipertenzija (I10) sa stopom smrtnosti od 15/10.000 stanovnika.

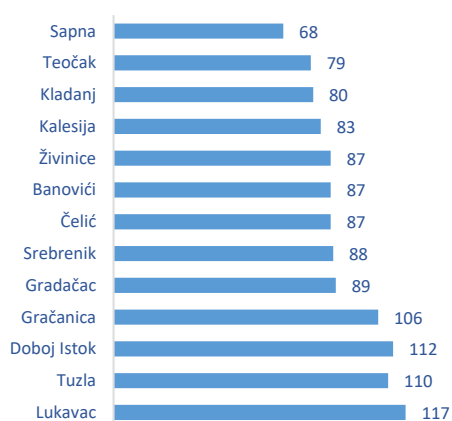
Grafikon 116. Vodeći uzroci smrtnosti stanovništva u 2023. godini/po oboljenjima pojedinačno, stopa na 10.000 stanovnika

Vodeće maligne neoplazme kao uzrok smrtnosti na području Tuzlanskog kantona u 2023. godini su maligne neoplazme bronha i pluća, sa stopom smrtnosti od 5/10.000 stanovnika.

Među vodećim malignim neoplazmama nalaze se i maligne neoplazme dojke (C50) sa stopom smrtnosti od 2/10.000 žena.

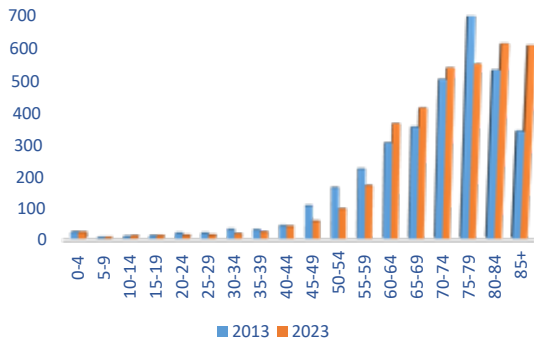
Grafikon 117. Vodeće maligne neoplazme kao uzroci smrtnosti u 2023. godini, stopa na 10.000 stanovnika

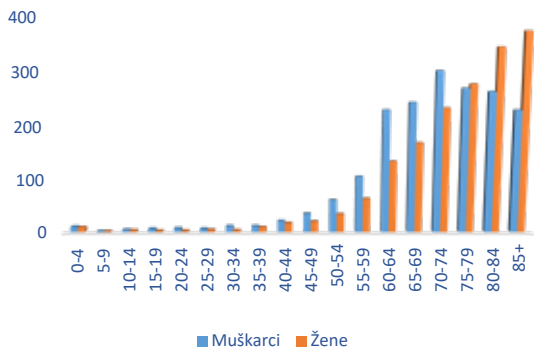
Najveća stopa smrtnosti registrovana je na području opštine Lukavac 117/10.000 stanovnika.

Grafikon 118. Smrtnost u 2023. godini/pregled po opštinama u Tuzlanskom kantonu, stopa na 10.000 stanovnika

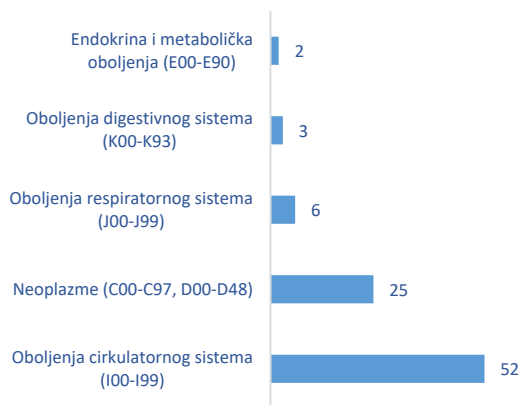
Zeničko-dobojski kanton

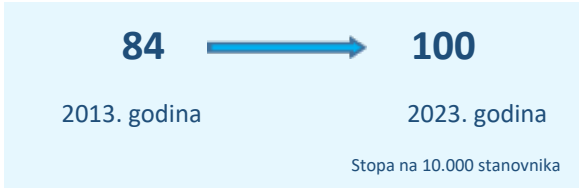
Grafikon 119. Smrtnost u 2013. i 2023. godini po starosnim grupama

Grafikon 120. Smrtnost u 2023. godini po starosnim grupama i spolu

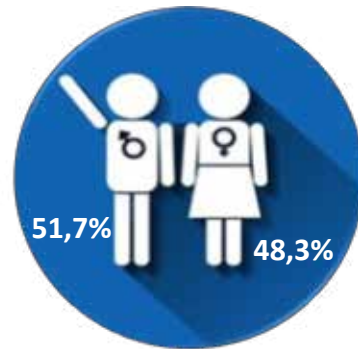
Grafikon 121. Vodeći uzroci smrtnosti u 2023. godini/po poglavljima oboljenja, stopa na 10.000 stanovnika

Stopa mortaliteta pokazuje trend rasta, od 84/10.000 koliko je iznosila 2013. godine do 100/10.000 u 2023. godini.

Broj umrlih lica na području Zeničko-dobojskog kantona u 2023. godini iznosio je 3497.

Nešto je veća smrtnost osoba muškog nego ženskog, s učestalošću od 51,7%.

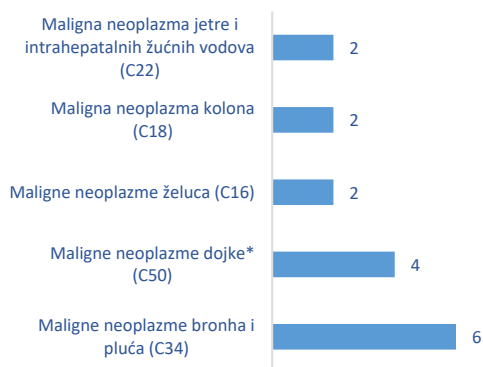

Po poglavljima oboljenja vodeći uzrok smrtnosti su oboljenja cirkulatornog sistema (I00-I99) sa stopom smrtnosti od 52/10.000 stanovnika.

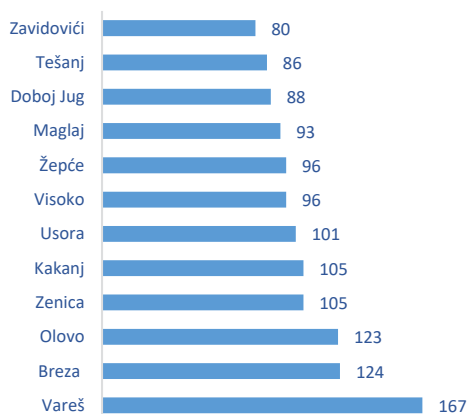
Vodeći uzrok smrtnosti po oboljenjima pojedinačno je akutni infarkt miokarda (I21) sa stopom smrtnosti od 23/10.000 stanovnika.

Grafikon 122. Vodeći uzroci smrtnosti stanovništva u 2023. godini/po oboljenjima pojedinačno, stopa na 10.000 stanovnika

Vodeće maligne neoplazme kao uzrok smrtnosti u 2022. godini su maligne neoplazme bronha i pluća, sa stopom od 6/10.000 stanovnika.

Grafikon 123. Vodeće maligne neoplazme kao uzroci smrtnosti u 2023. godini, stopa na 10.000 stanovnika

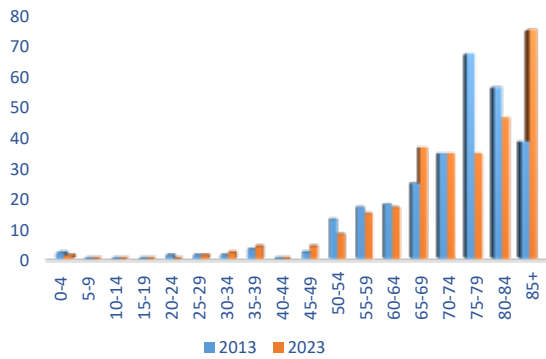

Najveća stopa smrtnosti registrovana je na području opštine Vareš 167/10.000 stanovnika.

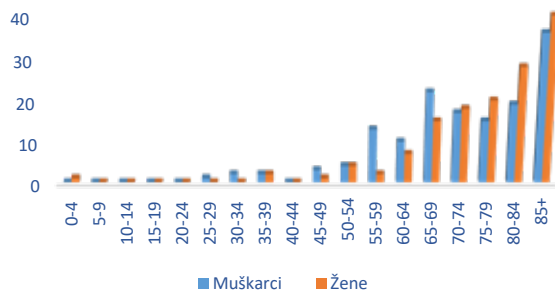
Grafikon 124. Smrtnost u 2023. godini/pregled po opštinama u Zeničko-dobojskom kantonu, stopa na 10.000 stanovnika

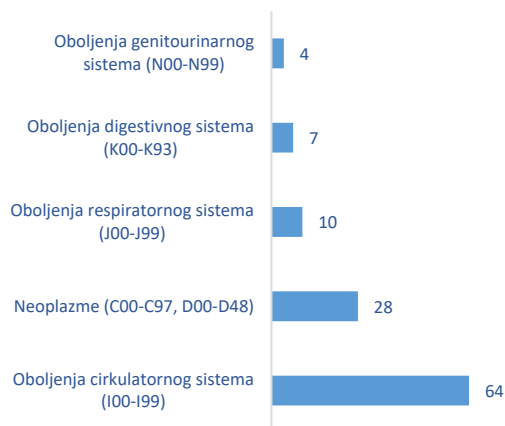
Bosansko-podrinjski kanton

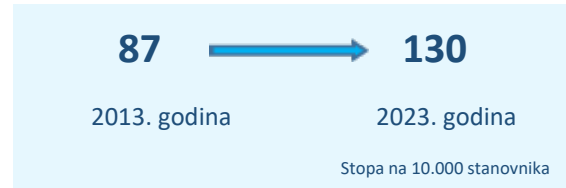
Grafikon 125. Smrtnost u 2013. i 2023. godini po starosnim grupama

Grafikon 126. Smrtnost u Bosansko-podrinjskom kantonu u 2023. godini po starosnim grupama i spolu

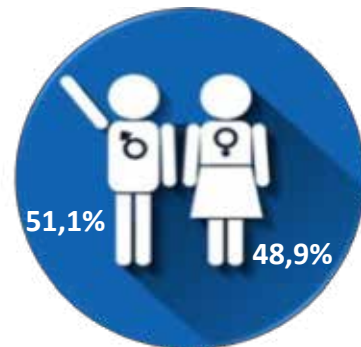
Grafikon 127. Vodeći uzroci smrtnosti stanovništva u 2023. godini/po poglavljima oboljenja, stopa na 10.000 stanovnika

Stopa smrtnosti pokazuje trend rasta, od 87/10.000 koliko je iznosila 2013. godine do 130/10.000 u 2023. godini.

Broj umrlih lica na području Bosansko-podrinjskog kantona u 2023. godini iznosio je 282.

Nešto je veća smrtnost osoba muškog nego ženskog, s učestalošću od 51,1%.

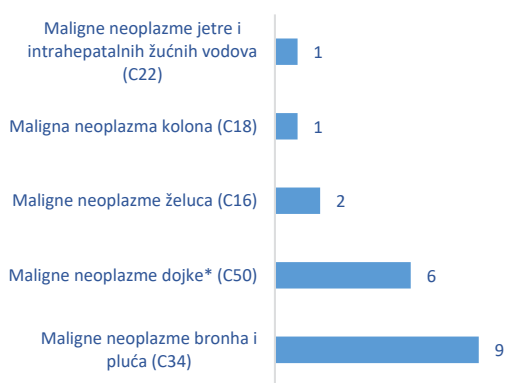

Vodeći uzrok smrtnosti po poglavljima oboljenja su oboljenja cirkulatornog sistema (I00-I99) sa stopom smrtnosti od 64/10.000 stanovnika.

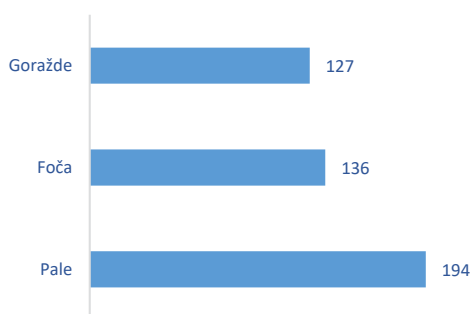
Vodeći uzrok smrtnosti po oboljenjima pojedinačno je akutni infarkt miokarda (I21) sa stopom smrtnosti od 27/10.000 stanovnika.

Grafikon 128. Vodeći uzroci smrtnosi stanovništva u 2023. godini/po oboljenjima pojedinačno, stopa na 10.000 stanovnika

Vodeće maligne neoplazme kao uzrok smrtnosti stanovništva na području Bosansko-podrinjskog kantona u 2023. godini su maligne neoplazme bronha i pluća, sa stopom od 9/10.000. Među vodećim malignim neoplazmama nalaze se i maligne neoplazme dojke (C50) sa stopom smrtnosti od 6/10.000 žena.

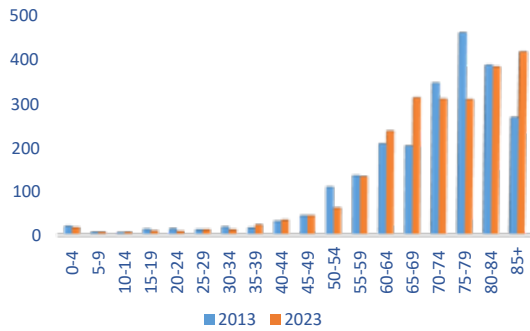
Grafikon 129. Vodeće maligne neoplazme kao uzroci smrtnosti stanovništva u 2023. godini, stopa na 10.000 stanovnika

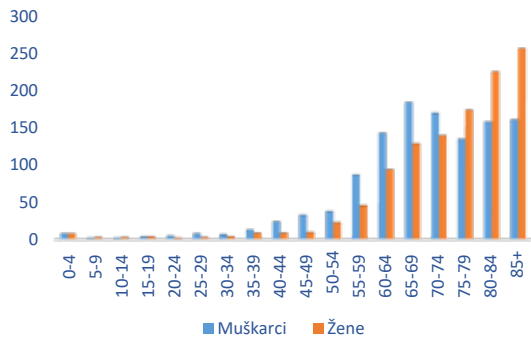
Najveća stopa smrtnosti registrovana je na području opštine Pale/Prača 194/10.000 stanovnika.

Grafikon 130. Smrtnost u 2023. godini/pregled po opštinama u Bosansko-podrinjskom kantonu, stopa na 10.000 stanovnika

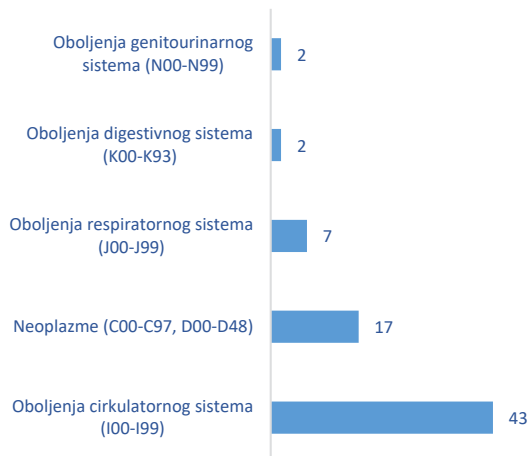
Srednjobosanski kanton

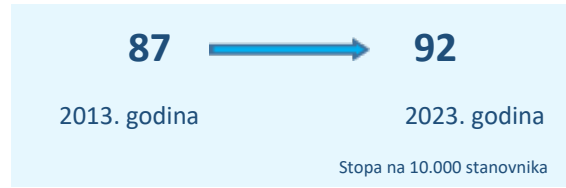
Grafikon 131. Smrtnost u 2013. i 2023. godini po starosnim grupama

Grafikon 132. Smrtnost u 2023. godini po starosnim grupama i spolu

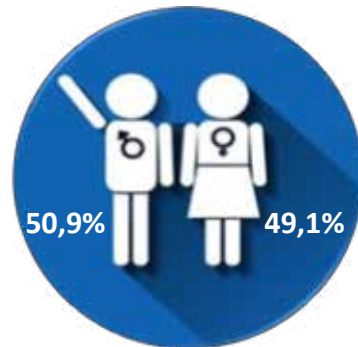
Grafikon 133. Vodeći uzroci smrtnosti stanovništva u 2023. godini/po poglavljima oboljenjima, stopa na 10.000 stanovnika

Stopa smrtnosti pokazuje trend rasta, od 87/10.000 koliko je iznosila 2013. godine do 92/10.000 u 2023. godini.

Broj umrlih lica na području Srednjobosanskog kantona u 2023. godini iznosio je 2.252.

Nešto je veća smrtnost osoba muškog spola nego ženskog, sa učestalošću od 50,9%.

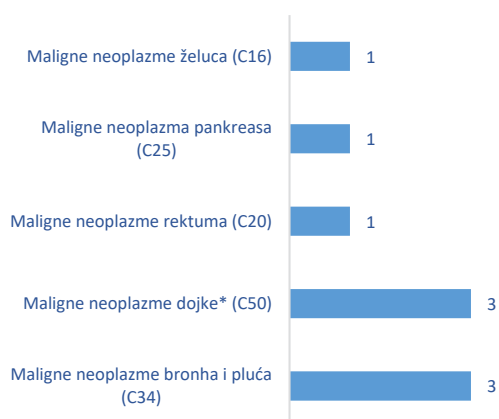

Po poglavljima oboljenja vodeći uzrok smrtnosti su oboljenja cirkulatornog sistema (I00-I99) sa stopom smrtnosti od 43/10.000 stanovnika.

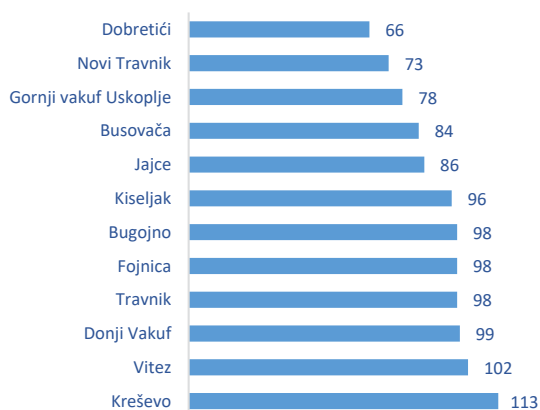
Vodeći uzrok smrtnosti po oboljenjima pojedinačno je akutni infarkt miokarda (I21) sa stopom smrtnosti od 14/10.000 stanovnika.

Grafikon 134. Vodeći uzroci smrtnosti stanovništva u 2023. godini/po oboljenjima pojedinačno, stopa na 10.000 stanovnika

Vodeće maligne neoplazme kao uzrok smrtnosti stanovništva Srednjobosanskog kantona u 2023. godini su maligne neoplazme bronha i pluća, sa stopom od 3/10.000 stanovnika. Među vodećim malignim neoplazmama nalaze se i maligne neoplazme dojke (C50) sa stopom smrtnosti od 3/10.000 žena.

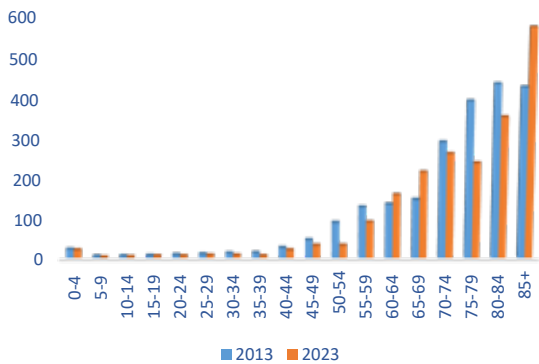
Grafikon 135. Vodeće maligne neoplazme kao uzroci smrtnosti u 2023. godini, stopa na 10.000 stanovnika

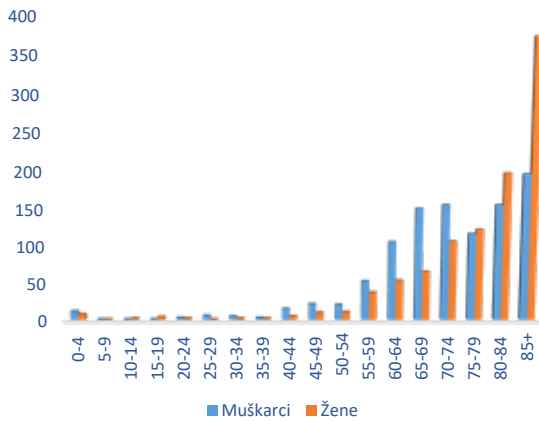
Najveća stopa smrtnosti registrovana je na području opštine Kreševo 113/10.000 stanovnika.

Grafikon 136. Smrtnost u 2023. godini/pregled po opštinama u Srednjobosanskom kantonu, stopa na 10.000 stanovnika

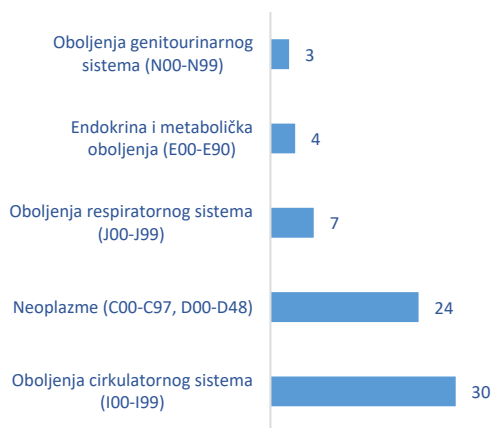
Hercegovačko-neretvanski kanton

Grafikon 137. Smrtnost u 2013. i 2023. godini, po starosnim grupama

Grafikon 138. Smrtnost u 2023. godini po starosnim grupama i spolu

Grafikon 139. Vodeći uzroci smrtnosti stanovništva u 2023. godini/po poglavljima oboljenja, stopa na 10.000 stanovnika

97 → 94

2013. godina

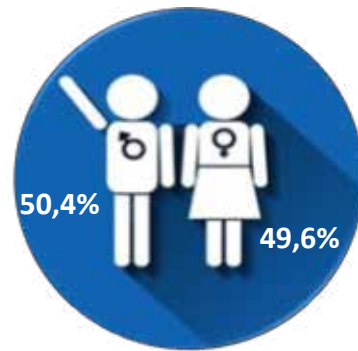
2023. godina

Stopa na 10.000 stanovnika

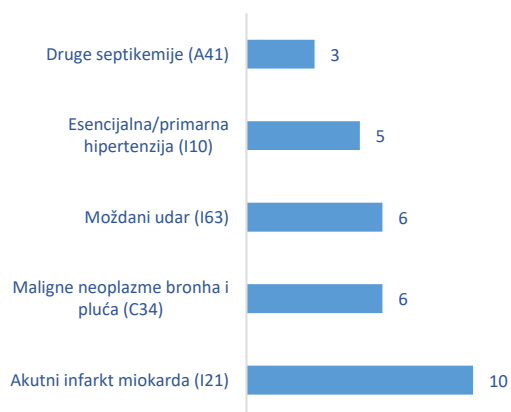
Stopa smrtnosti pokazuje trend pada, od 97/10.000 stanovnika koliko je iznosila 2013. godine do 94/10.000 stanovnika u 2023. godini.

Broj umrlih lica na području Hercegovačko-neretvanskog kantona u 2023. godini iznosio je 1.999.

Nešto je veća smrtnost osoba muškog nego ženskog, s učestalošću od 50,4%.

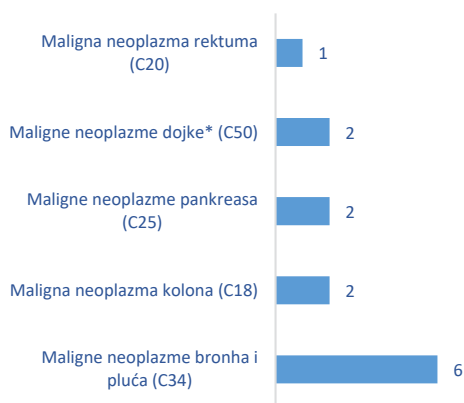

Po poglavljima oboljenja vodeći uzrok smrtnosti su oboljenja cirkulatornog sistema (I00-I99) sa stopom smrtnosti od 30/10.000 stanovnika.

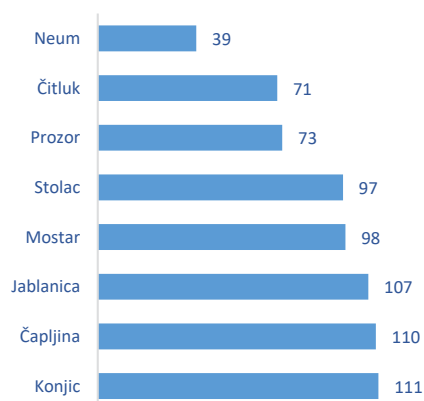
Vodeći uzrok smrtnosti po oboljenjima pojedinačno je akutni infarkt miokarda (I21) sa stopom smrtnosti od 10/10.000 stanovnika.

Grafikon 140. Vodeći uzroci smrtnosti stanovništva u 2023. godini/po oboljenjima pojedinačno, stopa na 10.000 stanovnika

Vodeće maligne neoplazme kao uzrok smrtnosti u 2023. godini su maligne neoplazme bronha i pluća (C34) sa stopom smrtnosti od 6/10.000 stanovnika. Među vodećim malignim neoplazmama nalaze se i maligne neoplazme dojke (C50) sa stopom smrtnosti od 2/10.000 žena.

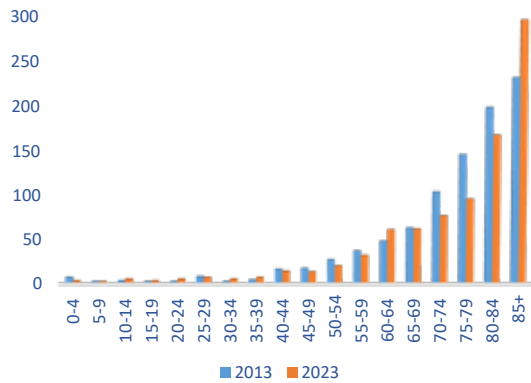
Grafikon 141. Vodeće maligne neoplazme kao uzrok smrtnosti u 2023. godini, stopa na 10.000 stanovnika

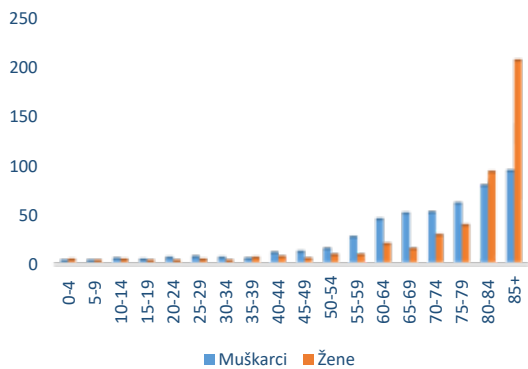
Najveća stopa smrtnosti registrovana je na području Opštine Konjic 111/10.000 stanovnika.

Grafikon 142. Smrtnost u 2023. godini/pregled po opštinama u Hercegovinačko-neretvanskom kantonu, stopa na 10.000 stanovnika

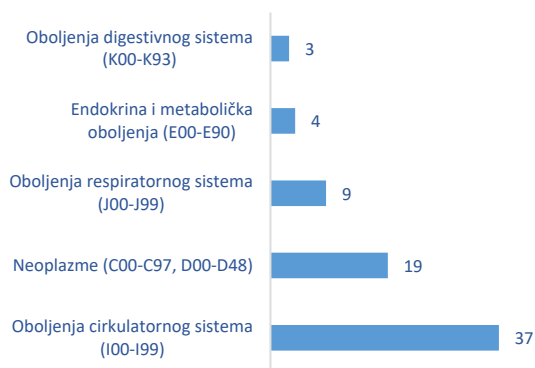
Zapadnohercegovački kanton

Grafikon 143. Smrtnost u 2013. i 2023. godini, po starosnim grupama

Grafikon 144. Smrtnost u 2023. godini po starosnim grupama i spolu

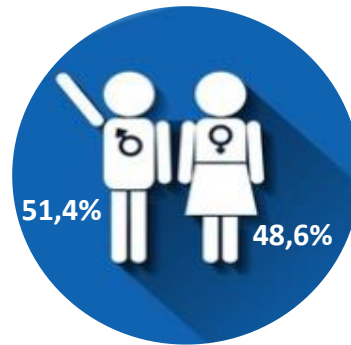
Grafikon 145. Vodeći uzroci smrtnosti stanovništva u 2023. godini/po poglavljima oboljenja, stopa na 10.000 stanovnika

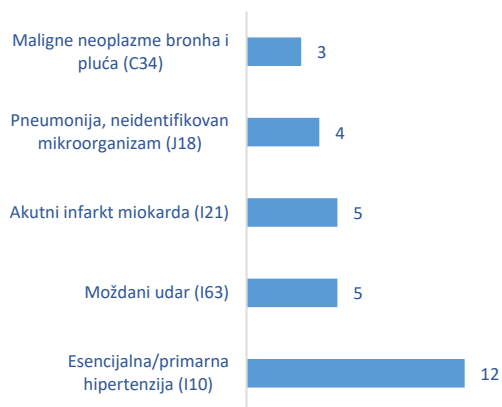
Stopa smrtnosti pokazuje trend pada od 108/10.000 stanovnika koliko je iznosila 2013. godine do 91/10.000 u 2023. godini.

Broj umrlih lica u 2023. godini na području Zapadnohercegovačkog kantona iznosio je 840.

Nešto je veća smrtnost osoba muškog nego ženskog, s učestalošću od 51,4%.

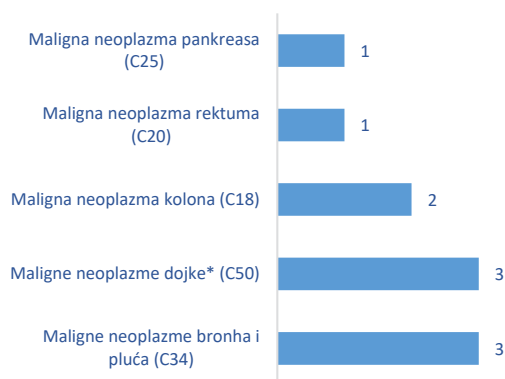

Vodeći uzrok smrtnosti po poglavljima oboljenja su oboljenja cirkulatornog sistema (I00-I99) sa stopom smrtnosti od 37/10.000 stanovnika.

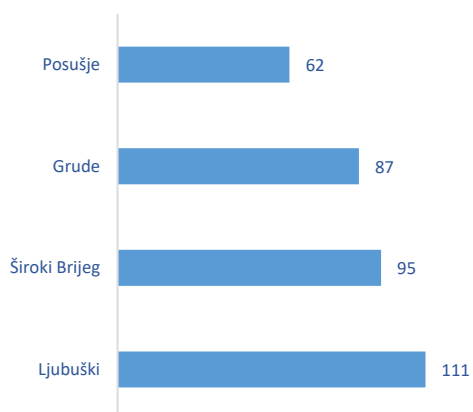
Vodeći uzrok smrtnosti po oboljenjima pojedinačno je Esencijalna/primarna hipertenzija (I10) sa stopom smrtnosti od 12/10.000 stanovnika.

Grafikon 146. Vodeći uzroci smrtnosti stanovništva u 2023. godini/po oboljenjima pojedinačno, stopa na 10.000 stanovnika

Vodeće maligne neoplazme kao uzrok smrtnosti u 2023. godini su bile maligne neoplazme bronha i pluća (C34) sa stopom od 3/10.000. Među vodećim malignim neoplazmama nalaze se i maligne neoplazme dojke (C50) sa stopom smrtnosti od 3/10.000 žena.

Grafikon 147. Vodeće maligne neoplazme kao uzroci smrtnosti u 2023. godini, stopa na 10.000 stanovnika

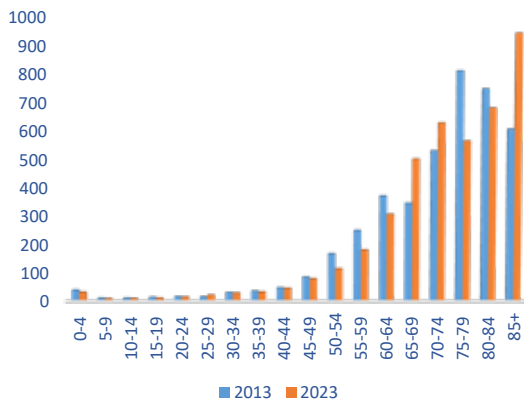

Najveća stopa smrtnosti registrovana je na području opštine Ljubuški 111/10.000 stanovnika.

Grafikon 148. Smrtnost stanovništva u 2023. godini/pregled po opštinama Zapadnohercegovačkog kantona, stopa na 10.000 stanovnika

Kanton Sarajevo

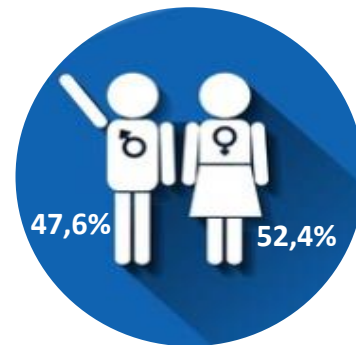
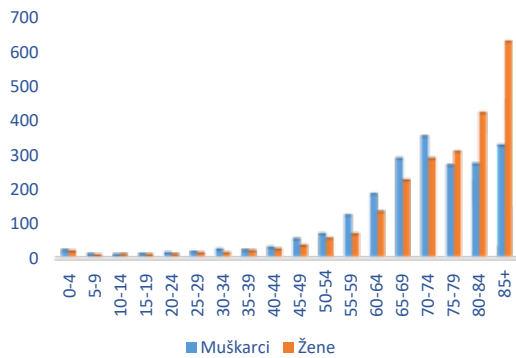

Stopa smrtnosti pokazuje trend rasta, od 91/10.000 koliko je iznosila 2013. godine do 98/10.000 stanovnika u 2023. godini.

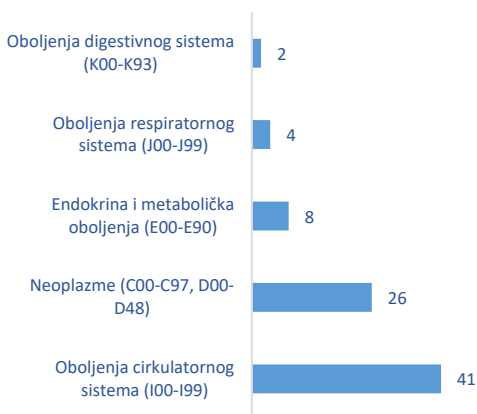
Broj umrlih lica na području Kantona Sarajevo u 2023. godini iznosio je 4.098.

Nešto je veća smrtnost osoba ženskog nego muškog spola, s učestalošću od 52,4%.

Grafikon 149. Smrtnost u 2013. i 2023. godini po starosnim grupama

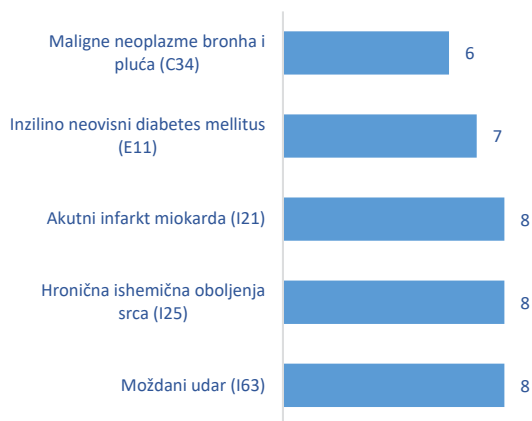

Grafikon 150. Smrtnost u 2023. godini po starosnim grupama i spolu

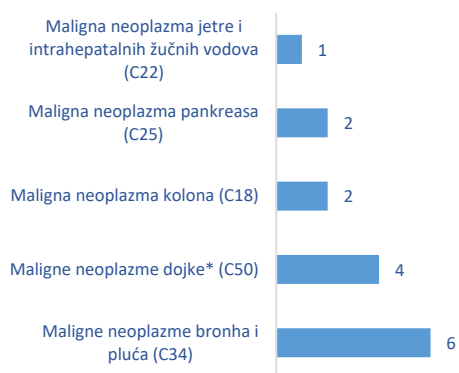
Po poglavljima oboljenja vodeći uzrok smrtnosti su oboljenja cirkulatornog sistema (I00-I99) sa stopom smrtnosti od 41/10.000 stanovnika.

Grafikon 151. Vodeći uzroci smrtnosti stanovništva u 2023. godini/po poglavljima oboljenja, stopa na 10.000 stanovnika

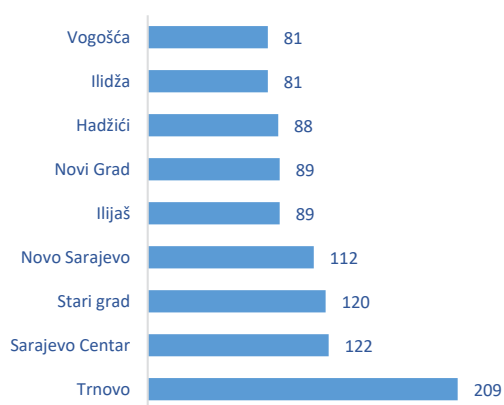
Vodeći uzroci smrtnosti po oboljenjima pojedinačno su moždani udar (I63), hronična ishemična oboljenja srca (I25) i akutni infarkt miokarda (I21) sa stopom smrtnosti od 8/10.000 stanovnika.

Grafikon 152. Vodeći uzroci smrtnosti stanovništva u 2023. godini/po oboljenjima pojedinačno, stopa na 10.000 stanovnika

Vodeće maligne neoplazme kao uzrok smrtnosti stanovništva u Kantonu Sarajevo u 2023. godini su maligne neoplazme bronha i pluća (C34) sa stopom smrtnosti od 6/10.000 stanovnika. Među vodećim malignim neoplazmama nalaze se i maligne neoplazme dojke (C50) sa stopom smrtnosti od 4/10.000 žena.

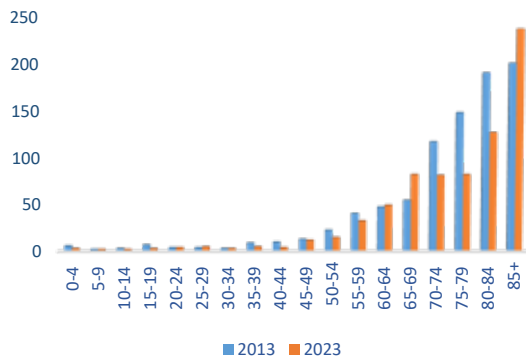
Grafikon 153. Vodeće maligne neoplazme kao uzroci smrtnosti stanovništva u 2023. godini, stopa na 10.000 stanovnika

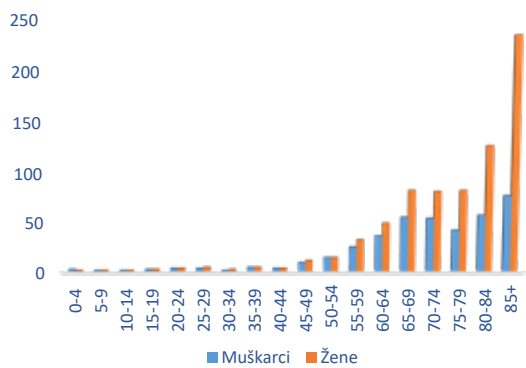
Najveća stopa smrtnosti registrovana je na području opštine Trnovo 209/10.000 stanovnika.

Grafikon 154. Smrtnost stanovništva u 2023. godini/pregled po opštinama Kantona Sarajevo, stopa na 10.000 stanovnika

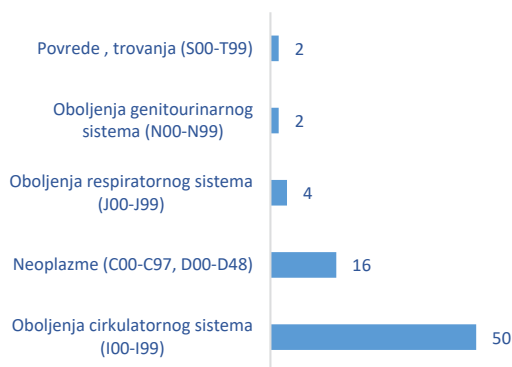
Kanton 10

Grafikon 155. Smrtnost u 2013. i 2023. godini po starosnim grupama

Grafikon 156. Smrtnost u 2023. godini po starosnim grupama i spolu

Grafikon 157. Vodeći uzroci smrtnosti stanovništva u 2023. godini/po poglavljima oboljenja, stopa na 10.000 stanovnika

108 → 93

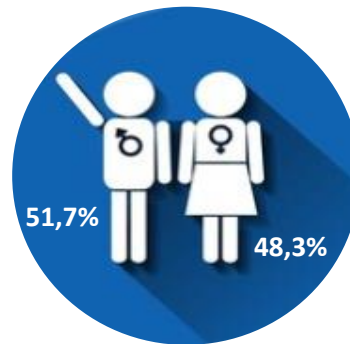
2013. godina

2023. godina

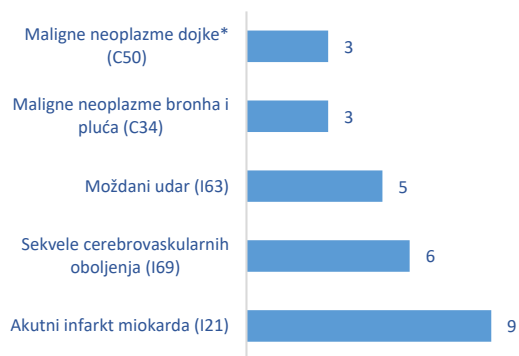
Stopa na 10.000 stanovnika

Stopa smrtnosti na području ovog kantona kretala se od 108/10.000 stanovnika u 2013. godini do 93/10.000 stanovnika u 2023. godini. Broj umrlih lica na području Kantona 10 u 2023. godini iznosio je 718.

Nešto je veća smrtnost osoba muškog nego ženskog spola, s učestalošću od 51,7%.

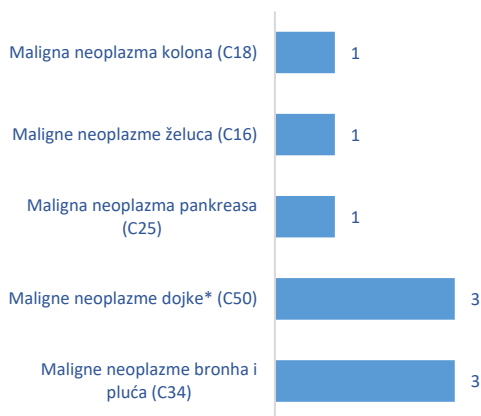

Po poglavljima oboljenja, vodeći uzrok smrtnosti su oboljenja cirkulatornog sistema (I00-I99) sa stopom smrtnosti od 50/10.000 stanovnika.

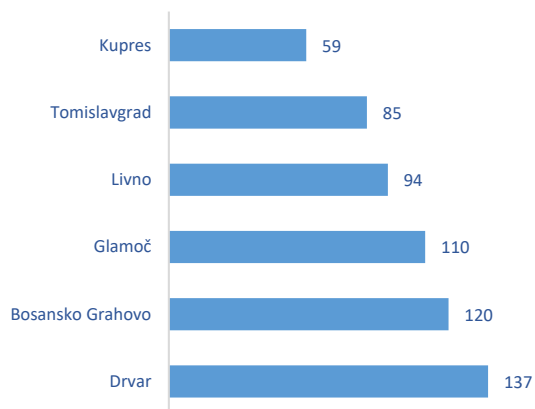
Vodeći uzrok smrtnosti, po oboljenjima pojedinačno, je akutni infarkt miokarda (I21) sa stopom smrtnosti od 9/10.000 stanovnika.

Grafikon 158. Vodeći uzroci smrtnosti stanovništva u 2023. godini/po oboljenjima pojedinačno, stopa na 10.000 stanovnika

Vodeće maligne neoplazme kao uzrok smrtnosti u 2023. godini su maligne neoplazme bronha i pluća (C34) sa stopom smrtnosti od 3/10.000 stanovnika. Među vodećim malignim neoplazmama nalaze se i maligne neoplazme dojke (C50) sa stopom smrtnosti od 3/10.000 žena.

Grafikon 159. Vodeće maligne neoplazme kao uzroci smrtnosti u 2023. godini, stopa na 10.000 stanovnika

Najveća stopa smrtnosti registrovana je na području opštine Drvar 137/10.000 stanovnika.

Grafikon 160. Smrtnost stanovništva u 2023. godini/pregled po opštinama u Kantona 10, stopa na 10.000 stanovnika

Tabela 5. Deset vodećih uzroka smrtnosti u FBiH po poglavljima oboljenja, komparativni pregled za period od 2013. do 2023. godine

Rang	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	OSTALI	UKUPNO
Godina												
2013	I63	I42	I46	I21	C34	I10	I25	E10	999	I50		
	1.825	1.710	1.591	1.342	1.057	881	747	637	579	577	9.519	20.465
2014	I63	I21	I42	I46	I10	C34	E11	I25	R99	I50		
	1.704	1.625	1.487	1.394	1.135	1.108	980	675	495	486	9.194	20.283
2015	I63	I21	I46	I42	I10	C34	E11	I25	999	I50		
	2.181	2.090	1.630	1.495	1.054	1.025	830	657	495	471	9.775	21.703
2016	I21	I63	I46	I42	C34	I10	E11	I50	I25	999		
	2.008	1.922	1.510	1.409	1.105	917	830	725	696	544	9.631	21.297
2017	I21	I63	C34	I10	I25	E11	R99	E10	I70	J44		
	1.903	1.754	1.095	1.066	1.006	919	660	373	364	340	12.462	21.942
2018	I21	I63	C34	I10	I25	E11	R99	J44	C18	E10		
	2.053	1.850	1.127	1.094	972	857	620	433	332	317	12.036	21.691
2019	I21	I63	I10	C34	I25	E11	R99	I64	999	J44		
	2.125	1.992	1.470	1.210	1.133	998	790	394	570	388	10.954	22.024
2020	U07.1	I21	I63	I10	I25	C34	E11	J18	C50	J44		
	2.665	2.614	2.406	1.721	1.146	1.097	950	522	386	349	12.170	26.026
2021	U07.1	I21	I63	I10	I25	C34	E11	J18	C50	J44		
	5.895	2.683	2.058	1.512	1.189	1.024	1.007	615	357	343	12.403	29.086
2022	I21	U07.1	I63	I10	C34	I25	E11	J18	C50	C18		
	2.438	1.926	1.755	1.553	1.037	908	801	381	321	302	11.765	23.187
2023	I21	I10	I63	C34	E11	I25	I51	C18	J44	C50		
	2.266	1.616	1.580	1.009	972	678	488	334	331	328	10.759	20.361

Legenda

- (C00-C97)
Maligne neoplazme
Malignant neoplasms
- (E00-E99)
Endokrina i metabolička oboljenja sa poremećajima u ishrani
Endocrine, nutritional and metabolic diseases
- (I00-I99)
Oboljenja cirkulatornog sistema
Diseases of the circulatory system
- (J00-J99)
Oboljenja respiratornog sistema
Diseases of the respiratory system
- (R00-R99)
Simptomi, znaci i nenormalni klinički nalazi i laboratorijski nalazi koji nisu drugdje klasificirani
Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified
- (U07.1)
COVID-19 virus potvrđen
COVID-19 virus identified
- 999
Nepoznato
Unknown

Tabela 6. Deset vodećih uzroka smrtnosti po poglavljima oboljenja, komparativni pregled FBiH i odabrane zemlje članice Evropske unije u 2022. godini

 Federacija Bosne i Hercegovine Broj stanovnika: 2.156.846											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	ostali uzroci	UKUPNO
I00-I99	C00-D48	U00-U99	J00-J99	R00-R99	E00-E90	999	N00-N99	S00-T98	V01-Y98		
10.449	4.598	1.937	1.251	1.245	1.064	556	375	372	372	22.219	23.187
Izvor: ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE, 2022.											
 Republika Hrvatska Broj stanovnika: 3.855.641											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	ostali uzroci	UKUPNO
I00-I99	C00-D48	E00-E90	U00-U85	J00-J99	S00-T98	K00-K93	F00-F99	N00-N99	G00-G99		
22.303	13.247	4.500	3.843	2.638	2.611	2.134	1.876	1.581	1.445	56.178	56.979
Izvor: HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO, 2022.											
 Republika Slovenija Broj stanovnika: 2.108.732											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	ostali uzroci	UKUPNO
I00-I99	C00-D48	A00-B99	V01-Y98	G00-G99	K00-K93	J00-J99	R00-R99	F00-F99	E00-E90		
7.120	6.422	2.649	2.068	1.095	806	689	577	421	355	22.202	22.492
Izvor: NACIONALNI INSTITUT ZA JAVNO ZDRAVLJE REPUBLIKE SLOVENIJE, 2022.											
 Republika Srbija Broj stanovnika: 6.664.449											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	ostali uzroci	UKUPNO
I00-I99	C00-D48	U00-U99	J00-J99	R00-R99	E00-E90	K00-K93	G00-G99	S00-T98	N00-O99		
51.624	20.167	8.282	6.577	5.169	3.250	2.993	2.668	2.491	2.206	105.427	109.203
Izvor: INSTITUT ZA JAVNO ZDRAVLJE SRBIJE „DR MILAN JOVANOVIĆ BATUŠIĆ“, 2022.											
 Republika Sjeverna Makedonija Broj stanovnika: 1.836.713											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	ostali uzroci	UKUPNO
I00-I99	C00-D48	R00-R99	U.07	E00-E90	J00-J99	S00-T98	K00-K93	N00-N99	P00-P96		
9.284	3.809	2.960	1.532	1.507	1.002	486	311	463	18	21.372	22.459
Izvor: INSTITUT ZA JAVNO ZDRAVLJE REPUBLIKE SJEVERNE MAKEDONIJE, 2022.											
 Evropska Unija - 27 država Broj stanovnika: 445.854.958											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	ostali uzroci	UKUPNO
I00-I99	C00-D48	U.07	J00-J99	V01-Y98	R00-R99	K00-K93	G00-G99	F00-F99	E00-E90		
1.713.816	1.145.706	555.893	324.590	232.125	230.338	211.168	201.715	190.979	174.134	4.980.464	5.298.536
Izvor: EUROSTAT, 2021.											

ZAKLJUČAK

Prema Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji, mortalitetna statistika je jedan od najpouzdanijih izvora zdravstvenih podataka. Mortalitetni pokazatelji su ključni za ocjenu zdravstvenog stanja stanovništva, kreiranje zdravstvenih politika, evaluaciju zdravstvenih programa te za regionalno i međunarodno poređenje.

Broj umrlih lica na području Federacije Bosne i Hercegovine u 2023. godini iznosio je **20.361**.

Stopa smrtnosti stanovništva u FBiH pokazuje trend rasta od 875/100.000 koliko je iznosila 2013. godine, do 947/100.000 stanovnika u 2023. godini.

U prethodnom periodu porast stope smrtnosti dovodi se u vezu s porastom broja lica umrlih usljed pandemije uzrokovane oboljenjem COVID-19 u periodu 2020.-2022. godine, kao i većim udjelom populacije od 65 i više godina starosti u ukupnom stanovništvu, zatim ekonomskim i socijalnim faktorima, kao i sve većoj izloženosti faktorima rizika. Registrovana je nešto veća smrtnost osoba muškog spola, s učestalošću od 50,3%.

Oboljenja cirkulatornog sistema (I00-I99) nalaze se na prvom mjestu uzroka smrtnosti stanovništva FBiH sa stopom smrtnosti od 438/100.000 stanovnika, dok se na drugom mjestu nalaze neoplazme (C00-C97, D00-D48), sa stopom smrtnosti od 213/100.000. Vodeći uzrok smrtnosti stanovništva u FBiH po oboljenjima pojedinačno je Akutni infarkt miokarda (I21).

Od oboljenja cirkulatornog sistema (I00-I99) nešto više umiru osobe ženskog spola, s učestalošću od 52,8%.

Neoplazme (C00-C97, D00-D48) nalaze se na drugom mjestu liste vodećih uzroka smrtnosti stanovništva FBiH po grupama oboljenja, stanja sa stopom smrtnosti od 213/100.000 stanovnika. Maligne neoplazme zastupljene su u Neoplazmama ukupno (C00-C97, D00-D48) sa 96,5% i znatno utiču na smrtnost stanovništva FBiH. Broj umrlih lica od malignih neoplazmi (C00-C97) u FBiH u 2023. godini iznosi 4.419. Stopa smrtnosti stanovništva od malignih neoplazmi u FBiH pokazuje trend značajnijeg rasta, sa vrijednostima od 179/100.000 u 2013. godini do 205/100.000 stanovnika u 2023. godini.

Vodeći uzrok smrtnosti od malignih oboljenja (C00-C97) po oboljenjima pojedinačno su maligne neoplazme bronha i pluća (C34) sa stopom smrtnosti od 47/100.000, dok su kolorektalne maligne neoplazme visoko rangirane među uzrocima smrtnosti sa stopom od 27/100.000 stanovnika.

Vodeće maligne neoplazme kod osoba ženskog spola su maligne neoplazme dojke sa stopom smrtnosti od 29/100.000, dok su vodeće maligne neoplazme kod osoba muškog spola maligne neoplazme bronha i pluća (C34) sa stopom smrtnosti od 67/100.000.

Šifra za posebnu namjenu (U00-U99) ne nalazi se među vodećim uzrocima smrti u FBiH u 2023. godini.

Endokrina i metabolička oboljenja (E00-E90) nalaze se na trećem mjestu liste vodećih uzroka smrtnosti stanovništva FBiH po grupama oboljenja, stanja, sa stopom smrtnosti od 57/100.000.

Oboljenja respiratornog sistema (J00-J99)

nalaze se na četvrtom mjestu liste vodećih uzroka smrtnosti stanovništva FBiH po grupama oboljenja, stanja. Stopa smrtnosti od oboljenja respiratornog sistema (J00-J99) u FBiH pokazuje trend stalnog rasta, od 36/100.000 koliko je iznosila 2013. godine, do 56/100.000 stanovnika u 2023. godini.

Stopa dojenačke smrtnosti u FBiH u 2023. godini iznosila je 6,7/1.000 živorođenih i pokazuje nešto veće vrijednosti u odnosu na zemlje regiona. Vodeći uzroci smrtnosti dojenčadi u FBiH u 2023. godini po poglavljima oboljenja su određena stanja porijeklom iz perinatalnog perioda (P00-P96).

Stopa smrtnosti djece do pet godina pokazuje trend stalnog pada, od 8,6/1.000 živorođenih, koliko je iznosila 2013. godine, do 7,3/1.000 živorođenih koliko iznosi u 2023. godini.

Stopa smrtnosti djece uzrasta školske djece i omladine, 5-19 godina starosti u FBiH u 2023. godini iznosi 15/100.000. Nešto veća smrtnost registrovana je kod muške djece i omladine s učestalošću od 62,0%, dok je učestalost smrtnosti kod ženske djece 38,0%.

Stopa smrtnosti odraslog stanovništva 20-64 godine starosti u FBiH u 2023. godini iznosi 301/100.000.

Znatno veća smrtnost registrovana je kod osoba muškog spola s učestalošću od 64,9%, dok je učestalost smrti kod osoba ženskog spola 35,1%.

Stopa smrtnosti stanovništva od 65 i više godina starosti iznosi 4.216/100.000.

Nešto veća smrtnost registrovana je kod osoba ženskog spola s učestalošću od 53,5%, dok je učestalost smrtnih slučajeva kod osoba muškog spola 46,5%.

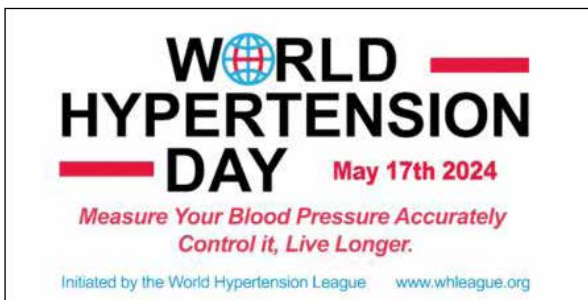
Prikazana je smrtnost stanovništva po kantonima i opštinama u FBiH, vodećim uzrocima smrtnosti (po starosnim grupama, po spolu, po grupama oboljenja i po oboljenjima pojedinačno), kao i komparacija smrtnosti sa stanjem iz 2013. godine.

U toku su aktivnosti na unaprijeđenju kvaliteta podataka statistike mortaliteta kroz edukacije ljekara mrtvozornika po kantonima, s ciljem jedinstvenog metodološkog pristupa u identifikaciji i šifriranju osnovnog uzroka smrtnosti.

Literatura

1. Zakon o statistici u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 63/03 i 9/09) Dostupan na: https://fzs.ba/wp-content/uploads/1997/04/Zakon_o_statistici-BOS.pdf
2. Zakon o matičnim knjigama („Službene novine Federacije BiH“, broj 37/12 i 80/14)
3. Pravilnik o obrascima Prijave rođenja djeteta i Potvrde o smrti („Službene novine Federacije BiH“, broj 68/12 i 83/14) Dostupno na: www.fmup.gov.ba/files/Pravilnik%20o%20organizaciji%20i%20funkcionisanju%20jedinstvene%20strukture%20elektronske%20baze%20podataka%20matičnog%20registra%20u%20oblasti%20matičnih%20knjiga.pdf
4. Pravilnik o sadržaju obrazaca za dostavljanje statističkoj službi podataka iz matičnih knjiga koji predstavljaju statističke podatke („Službene novine Federacije BiH“, broj 83/12)
5. Pravilnik o načinu pregleda umrlih, te utvrđivanja vremena i uzroka smrti („Službene novine Federacije BiH“, broj 79/13)
6. Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva („Službene novine Federacije BiH“, broj 37/12)
7. Principles and Recommendations for a Vital Statistics System, Revision 3, United Nations, october 2014. Dostupno na: <https://doi.org/10.18356/63cf3eba-en>
8. WHO mortality database: <https://platform.who.int/mortality/themes/theme-details/MDB/all-causes>
9. Statistički godišnjak/ljetopis, Sarajevo 2022. Dostupno na: <https://fzs.ba/index.php/publikacije/statisticki-godisnjaciljetopisi/>
10. Hrvatska u brojkama, Zagreb 2022. Dostupno na: <https://podaci.dzs.hr/>
11. COVID-19 Excess Mortality Collaborators. Estimating excess mortality due to the COVID-19 pandemic: a systematic analysis of COVID-19-related mortality, 2020-21. The Lancet, 2022. Dostupno na: [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(21\)02796](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(21)02796)

**ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

Organizacijska jedinica u Mostaru

📍 Vukovarska 46
☎ +387 36 382 101
✉ kabinet.mo@zzzjfbih.ba

Organizacijska jedinica u Sarajevu

📍 Maršala Tita 9
☎ +387 33 564 601
✉ kabinet.sa@zzzjfbih.ba

